

ಅವನು-ನೀ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವೆನು

స్వల్ప మేరిసి... మాదుమపుత్రుణ్ణాదు.
వారిమధురా కాన్పు వేసినా కాదు
వారు. చిరికి అలాగే లేచి...
"నరే... మీరిప్పుడు నాతో బయలుదేరుతారా?"
"తప్పకుండా"
ఆ నమోదానం చేసేముందు నంద్య, తన
ఇంటిని కాచి, అందులో వున్న, నివసమున్నట్లుగానే
బయలుదేరే సమయాన్ని కాచి ఏ ఒక్కరూను ఎవరి
చోటో తీసుకోలేదు. ఆమెకు తనకంటే ఎక్కువ
అతన్ని చదువుకుంటూ ఎంత చూడవలసినా పోగలదు!
"అగండి! కాదు కొద్దిసేపు. ఇరువురం అందులోనే"
రాగం కొద్దింది. ఆ కూరినాగంలో ఓ నిండువసం
లేదు. ఆవి నమిచ్చుదయంలో దానిపట్ల ఏదో భయం
చోటు చేసుకుంది.
"ఊయలకు దగ్గరే నేమిద కూర్చున్నప్పుంది.
ఒక కాలా జాన్మిని వుండి! మరో కాని మోకాని
మీద తన గడ్డం అప్పింది. తన రెండు చేతుల్తో
ఆ మోకానిని నేను నెట్టుకుంది. తీరికలేళ్ళ కళ్ళు
నండి కన్నుల్ని చుక్కల్ని చాలామూడు ఉప కూర్చుని
వుంది.
మోకానావారు ఏమయ్యారు?
అవి నావీను, నంద్యకు అద్దం కాలేదు.

హాస్యం

మహా ముష్కంతరం

58

జూలై నుంచి ప్రసారం

అమె కారు తినింది!
వారిచును కారెన్నాడు.
అ నమయింతు అ అలవిచివ వ్యక్తి అమె
వ్యక్తికీర్తింది అ ఇంట్లోని వారిర్థం కారెను.
*
వారు నెరుగా సాగర్ కులవాచక చేరాడు.
సాగర్-పిల్లలతో కలలలాడు అ కులం బావు
వయస్సులో ఉన్న అయిదు వారితో ఉన్నాడు.
*
వీరిని చూడగానే ఒక్కసారిగా ఉన్న అయిదు
వర్గీకుకు వచ్చాడు.
తన సాగర్ అన్న పేరువారా అయిదు అడి
గాడు.
*
“కర్మవర్మ. మితా వాళ్ళి?”
“ధీమదేవా... ఈ అంటే చెప్పినానానా...
వెళ్ళాడు. తనకు వాళ్ళుగా ఉన్న వచ్చాడు. ...!”
పిల్లల నమ్మగా ఉన్న అయిదు వర్గీకులతో.

[illegible]

లేదు, వెళ్ళగా చేతుల్లోకి తీసుకుంది.
ఉపనా, అందుకూ కూడా తనలో రమ్మంది.
“వీళ్ళు కుడికి?” అనివాడ అడిగాడు.
“వీళ్ళు ముండూరికి వీళ్ళు. వీరిని మా
గడ్డ వాపునోకి వుంచటాను. సాగర దొరికేవరకూ
వీళ్ళకూడే రక్షణ. ఇప్పుడు మనం మిగతావారిని
పెడతాళి.”
“మనకు తెలియకూడా వాళ్ళు తిరిగి వస్తారను
కోండి అప్పుడు మరలా వీళ్ళు గురించి ఆవేదన
నడతారా?” అన్నది. దొరికేవరకూ దొరికేవరకూ
తీసుకుపోవటం మనం చేయాలైన పని....” పండ్ల

[illegible]

కూడా తన మనస్సును దు:ఖమునకు మునిపించుచున్నాడు.

తమ నాయకుల పాత్ర వ్యవస్థల అంత ఆశాజనకంగా లేదు. నాయకులలో వ్యక్తిత్వం, వనరులకోసం వచ్చే విప్లవికాల్ తమ పాత్ర గానే పోలే తాన ముందుగానే నాయకుని దురుదానిని కలలు కంటున్నాడు. నయన సహ్యం ఇంత పట్టుకున్న మానవునిచూచిన రాజధానిలో ముఖా రాజుల్ని విస్మయిస్తున్నాడు.

తమ విషయాన్నికొన్న మనస్సులతో తత్కులను, దనం ఇంకాగా గుర్తుంచుకున్న అయితే దనముగా, వెంట వెంటనే నాయకుని ఉన్నాడు తనకు తెలియ వచ్చిన మందే పున్నాడు. కాబట్టి ఈనాటి పాత్ర గెలిచినా వదిలి రాదు. ఒకప్పుడు పాలక పాత్రలో వదిలివినా సరే నాయకుని గుర్తుంచుకోవాలి నాయకుని పాత్రలో వెంటనే.

మరలరేంకా దెబ్బతిన్న వారు కూడామా తన పార్టీలో చేరారు.

విషయాన్ని మాత్రమంగా గ్రహించిన కొందరి రావుకు నిరుత్సాహం వచ్చింది. అదే విషయాన్ని క్రైస్తవరే పోషించారు. ఇప్పుడు మాట్లాడితే చేరటానికి సిద్ధమయ్యేవారు.

ఇది ప్రతిపక్షాగ్రస్తులం. తెలీలో దుమ్మకా, కాస్త సహజీవీ చేత జనమూ ఉన్న ప్రాంతానికి ఏదో రేంకా అధికారం ఏం ఏదో అయినా పార్టీ అంతాపూర్తిగా ఏమో చేకూరాలి ప్రయత్నాలుచేస్తారు. తనలో నరదరా రెండు నాలుగు వారాకి వాటికి పేష్యూ చేసుకుంటారు. అందుకే ఈ దేశంలో కొత్త కొత్త పార్టీలు కొత్త కొత్త జనాలు. ఈ పార్టీలకు మూలం ఏదంటే అది ఉండవు. జనాన్ని అతనిదే ఏ స్థానమునా... అదే అన్ని పార్టీల స్థానములందు.

అన్ని పార్టీలకు దరలు పెంచుతున్నాయని గగ్గోలు చెబతారు. తమ తమ ఉపన్యాసాల్లో చేపలే ప్రవాస వస్తువుగా వుంటారు. అది నమోదవుతే నమోదవుతారు అంటారు. నగరజనాన్నిగగ్గోలు

వర్తమాన సర్వక సంతాపము పన్ని వదు
మూడో వ్యాధిలో ప్రాచీనము నందాదివి ఇంత
వరకు 150కి పైగా వ్యాధ్యక్తులూ ఇచ్చింది. ఇంత
హింసభయమంతరే మోహనీ, రతిమన్యులలో రతి,
అన్యరీత్యోగి డిక్టే, క్షేత్రములో మోహనాని,
క్షీరరాసులమనంలో డిక్టే పాలించి తన వర్తన
వల్లగా ప్రముఖుల ముప్పై వారించింది. మద్రాసు
దురందర్శునలో 383 వేల వ్యాధ్యక్తులను ప్రసారం
అయింది. 1934 లో తానూ (తెలుగు అసోసి
యేషన్ ఆఫ్ వార్డ్ ఆమెరికా) వారి ఆహ్వానముపై
అమెరికా వెళ్లి వాషింగ్టన్, మ్యూచ్యూర్, శాంతి
ఫోర్మియా, డెట్రాయిట్, కీటలాండ్, చికాగో,
సినిగ్లీర్మియా, బెల్మోర్ల మొదలైన నగర

జయదేవుని అష్టమధులు అరి కోమల వదా
ంతో, శృంగార రసభయమై నంతట ప్రధానమై
నెచ్చుచుండు రతిమనవానిని నవారం బెయ్యము
వైపు అనుమదించుటలో డిలాగ్దీప్తాయి. జయదే
వుని గీతగోవిందంలో నాయకు రాధిక మునిగి,
వాన నక్షిగా, విప్రలక్ష్మగా, ఇందిరిగా, అదివ
రికగా మహామందిర విధించబడింది.

బుగ్గదం నంది పార్వతి, సామవేది
మంది గీతం, యువార్ద్రదం నంది అనియం,
అదర్శవేది నంది రసం గ్రామిని వేదవేదముల
పాఠులు (బ్రాహ్మదేవుడు సామవర్త్యకమైన వ్యాధ్యో
గిని) (వ్యాధ్యోగిత్వం) వ్యవస్థించి అంటారు.

మద్రాసునకి ఇది సంతకం. ముఖాన్ని కిందికి
వ్యాధ్యుడైన అదోగత ఇంక అంటారు. అష్ట
ప్రధానం, దుఃఖ భావాల ప్రకటన దీని ఉద్దేశం.
ఇక నదమహానది నవారం ఇంక 36 శర
మృను అన్ని ప్రత్యేకము తిప్పడాన్ని వరికోరిత
ఇంక అంటారు. మూర్ఖ, వ్యాధి, గ్రహవేదం
నిచ్చ మొదలయినవి భావాల దీని ద్వారా ప్రక
టితమౌతాయి.

ఇక ద్విష్ట భేదాలు 36 అవి చెప్పబడ్డాయి.
వాటిలో రసద్విష్టలు ఎనిమిది. స్థాయి భావ
ద్విష్టలు ఎనిమిది. నవార భావాశయద్విష్టలు
ఇవైనవి.

అంత, ఉపాంగం, ప్రత్యంగం నటనమేనంది నాన్యకాత్మం. ముఖాభినయం అన్ని భావ రసా లకు ఆశ్రయం. ఈ ముఖాభినయంలో శిరః కర్మము 13 విధాలుగా విభజింపారు. ఇందులో మొదటిది ఆకంఠపము. అంటే శిరస్సును పైకి, కిందికి మెల్లగా కదిలించటం అవునుమాట. నంజ్జు, ఉపదేశం, ప్రశ్న మొదలయినవి ఈ ఆకంఠప శిరంలో ప్రకటితమౌతాయి. రెండవది కంఠపము. కంఠము పైకి, కిందికి మేగగా చాలాసారు

కాంత భయభక్తి, హాస్య, కరుణ, అదృశ్యత, రాద్రి, వీర, వీరభక్తులనే ఎనిమిది రుద్రస్వరూప. కాంత దృష్టి శృంగార దన ప్రయత్నం. కను దాములు ఎగిరేయేడిం, క్షీంఠే హువులు దీని నంకేళు. కనురెప్పలు బాగా విస్తారించి విశ్చలంగా ఉండడం భయభక్తి దృష్టి సూచిస్తుంది. కనురెప్పలు మూస్తూ తెలుస్తూ అభినయించడం హాస్య దృష్టి. పై కనురెప్పలు తావ్వి, బావ్వి మూలక నయనంతో నానాభావు చూపు నిలవ దావు కరుణ దృష్టి అంటారు. కనులు పెద్దవి నేటి నాన్యమైన చూపును ప్రదర్శించడం అభక్తి నేటి నాన్యమైన శిరః కర్మము. నాన్యమైన శిరః కర్మము.

కదలింపడాన్ని కంటపించి అంటారు. కేసం, పత్తి, భయపెట్టడం మొదలయిన అంశాలు ఈ కవిత కలిగివున్న ప్రకటితమౌతాయి. ఇక శివునిపై పెట్టిగ అడిగి దాన్ని భుజించి అంటారు. తిరిస్సారం, విహారం మొదలయిన ఇందులో ప్రదర్శితమౌతాయి. నాల్గవది విరులు. శివునిపై మేగిగా అడిగిందాన్ని విరులలో అంటారు. చరి, భయం, జలం మొదలయిన అంశాలు ఇందులో గల

వివిధ ప్రాంతాల్లో ప్రచురణ లభ్యమై కాక, కూడా, బంగళాను నుండి నగరాల్లో కూడా మానవ స్వతంత్ర్యక్షమాలు ప్రచురితమయ్యాయి. అదినధుంధో దిట్ట అయిన ఈ నమ్మకాలానికి కనబడ్డ అమిత ప్రవృత్తి, అనుభవ. సాంకేతికత కన్నా మంచి సైద్ధాంతం ఉన్నట్లు ఆశావాహనలో అలిసే సాగిత కార్యక్రమాల యిచ్చింది. తగిన ప్రోత్సాహం, ఆదరణ అభివృద్ధి న్యాయాశ్రమంలో మరల ప్రావీణ్యం సంపాదించి ప్రాచీనత దాస్యర కావాలన్నది ఈ నక్షత్ర అభిలాష. కూపియాడిలో క్రిష్ణ శర్మ, ధామజా తామి, తరంగిని నుండి అభివృద్ధి స్రావణం అంశాలను ఈ మొదటి ముద్ర. వ్రాత స్వత్యం మంచి అభిలాష వరకు వికసించి సంపూర్ణ స్వత్య ప్రచురణ ఇవ్వగల రుమాని సంకల్ప గుర్తి ప్రారంభం ఆ. వి.పి.ఎ. కె. శర్మ శిష్యులు. రమ గిరి, ఆ తరువాత శ్రీ వెంకటాచలశర్మప్రభు స్వత్యత అభ్యసించింది.

ప్రవృత్తి

నక్షత్రం అంతర్జాతీయం. శివస్వామి రెండు ప్రకృతి లు రివ్యుదాన్ని మహిళాపితం అంటారు. విన్యయం, తాపం, అపరిమయమైన దాని విచ్ఛేదం. శివ స్వామి అక్షరంగా వెతకడాన్ని అధునం అంటారు. గర్భం, స్వేచ్ఛ, భావ ప్రకటన దీని అక్షరాలు. ఇక శివస్వామి కిందికి దిగుతూ అవతారం అంటారు. నందేశ్వరి, నందజ్ఞ మొదలయిన అవతారాల శివ ప్రకటన అక్షరాలు. ఇక మొదటి అక్షర ప్రకృతి నందే అభినయార్థం అంటారు. మౌలిక, మూర్తి, అంత మొదలైన నది అభినయార్థం నూనరులు. బాహ్యమిత కూడ శివస్వామి ప్రకృతి మొదటి అక్షర ప్రకృతి నందే అభినయార్థం అంటారు.

గర్భం, విలాసం మొదలయిన ఇందులో ప్రకృతి వర్తకాలు. శివాన్ని వెన్నెత్తి రివ్యుదాన్ని సా వృతం అంటారు. అయిదవతరం తర రివ్యుకడం ఇందులో స్రవితమవుతుంది.

ఉత్తర ప్రకృతి శివాన్ని వెన్నెత్తి నంద దాని ఉత్తరీకం అంటారు. ఉత్తరీకం నంద దాని

రెవ్యు, రెవ్యులు, నలం, కొంపెమ మంకర మూపుల కలిగిన భాగ్యవర్తమైన మూపు రివ్యు దానిని రెవ్యుల కన్నెత్తి మందంగా స్రవించి మూపు దివ్యప్రతి అంటారు. శివర

సాధనయంలో ఇది స్రవయకమౌతుంది. కనురె వ్యలు, తారలను ప్రకృతి సృజనంగా ఇవడం, రివ్యమేదాని కన్నెత్తి మూపు దివ్యప్రతి ఇక ఉత్తర వామనైది ద్వుప్రకృతి, మూపు క్షీరంగా, విశిష్టత అంత వుండడం దాని సృజనం. భద్రామౌళి ప్రకృతి రివ్యు రెండూ విస్మయార్థం, భయంకర కంపన్న తారలను ఒకమూల అదిగి ఉంటాయి. రెవ్యల కలియకుండా ఉద్దేశ్యం మూపు మర

లొంద జగన్మ ద్వుప్రతి. రెవ్యల రెండు సృజనమై మూపు వికసితంగా వుండటం విస్మయార్థం

[భరణి న్యాయాశ్రమం సృజన ఆచార్య సాగించి గిరామ అచార్యగారి న్యాయాశ్రమ గ్రంథం నుంచి ప్రావీణ్యమైన నా. పా. కె. వి.పి.ఎ. కె. శర్మ శిష్యులు. రమ గిరి, ఆ తరువాత శ్రీ వెంకటాచలశర్మప్రభు స్వత్యత అభ్యసించింది.]

ఉభయత్రా దృఢదేక్ష

నాగార్జున మూసమున నెన్నరం తను ఉభయదేశం నమ్మకల, నెమ్మలకం కాకాడమడం అనే దేశము విజితముచేసి పుంజున్నట్లు మరల ఒక సారి తను అభిమాన్వి పునరుద్ధాని నున్నట్లాయు. అన్ని ంగాతలను ప్రవృత్తిల పున్నట్లొప్పుకల, అతనిగాన అతి అమగురిగా నునకాదాన్తి పుట్టి ననుకూలమైన అకాశము కూడా రెండు దేశాలను నెన్నరం నక్షరం చేసేకొ న్నాయి. ప్రధానమంత్రి శ్రీ విశ్వనాథ ప్రభువంశి నేరీయల ప్రయు ఉపా ద్రావ్యము, వి.వి.బాధకము గురు

నాగార్జున మూసమున నెన్నరం తను ఉభయదేశం నమ్మకల, నెమ్మలకం కాకాడమడం అనే దేశము విజితముచేసి పుంజున్నట్లు మరల ఒక సారి తను అభిమాన్వి పునరుద్ధాని నున్నట్లాయు. అన్ని ంగాతలను ప్రవృత్తిల పున్నట్లొప్పుకల, అతనిగాన అతి అమగురిగా నునకాదాన్తి పుట్టి ననుకూలమైన అకాశము కూడా రెండు దేశాలను నెన్నరం నక్షరం చేసేకొ న్నాయి. ప్రధానమంత్రి శ్రీ విశ్వనాథ ప్రభువంశి నేరీయల ప్రయు ఉపా ద్రావ్యము, వి.వి.బాధకము గురు

నాగార్జున మూసమున నెన్నరం తను ఉభయదేశం నమ్మకల, నెమ్మలకం కాకాడమడం అనే దేశము విజితముచేసి పుంజున్నట్లు మరల ఒక సారి తను అభిమాన్వి పునరుద్ధాని నున్నట్లాయు. అన్ని ంగాతలను ప్రవృత్తిల పున్నట్లొప్పుకల, అతనిగాన అతి అమగురిగా నునకాదాన్తి పుట్టి ననుకూలమైన అకాశము కూడా రెండు దేశాలను నెన్నరం నక్షరం చేసేకొ న్నాయి. ప్రధానమంత్రి శ్రీ విశ్వనాథ ప్రభువంశి నేరీయల ప్రయు ఉపా ద్రావ్యము, వి.వి.బాధకము గురు

వారంపాటు 80 నిమిషాల్లోపై టెలివిజన్లో ప్రసారమవుతుంది. యీ సందర్భంగా ప్రకటనలు చేయవచ్చు.

శ్రీ బాక్సోలో భారత్ వర్మల నకు వర్చువల్ ట్రావెల్స్.

సీనియర్ యూనియన్ నుంచి విడిపోవాలని లిబువేసియూస్ ప్రయత్నాలు ద్వారా ట్యూబ్ లైట్లతో భారత్ ప్రధానమంత్రి సీనియర్ యూనియన్ సెక్రటరీగా నమగ్నతలను భారత్ సమైక్యతా బలపర్చుటో వస్తున్నదని, అంతర్జాతీయ సమాఖ్యలో ఉంటుంటే అవసరం కాకపోతే సేవకారినే మార్చాలని శ్రీ ప్రవాహము నం. వైల్డ్ మామం, శ్రీ. కుమార్తె: అధికారి.

దీనఫలం

8-1-1990 ఆదివారం గంటలపంచాంగం

నింపాంగం: మానవ మిత్ర మోదయం, ప్రభుత్వ నియంత్రణ విధి విధి మేలు, ఉత్తమం సహాయం, వర్తకా రంగాల సేవకారం, అదాయ వృద్ధి.

కనక: కోరు సహాయాలను

వారంపాటు 80 నిమిషాల్లోపై టెలివిజన్లో ప్రసారమవుతుంది. యీ సందర్భంగా ప్రకటనలు చేయవచ్చు.

శ్రీ బాక్సోలో భారత్ వర్మల నకు వర్చువల్ ట్రావెల్స్.

సీనియర్ యూనియన్ నుంచి విడిపోవాలని లిబువేసియూస్ ప్రయత్నాలు ద్వారా ట్యూబ్ లైట్లతో భారత్ ప్రధానమంత్రి సీనియర్ యూనియన్ సెక్రటరీగా నమగ్నతలను భారత్ సమైక్యతా బలపర్చుటో వస్తున్నదని, అంతర్జాతీయ సమాఖ్యలో ఉంటుంటే అవసరం కాకపోతే సేవకారినే మార్చాలని శ్రీ ప్రవాహము నం. వైల్డ్ మామం, శ్రీ. కుమార్తె: అధికారి.

దీనఫలం

8-1-1990 ఆదివారం గంటలపంచాంగం

నింపాంగం: మానవ మిత్ర మోదయం, ప్రభుత్వ నియంత్రణ విధి విధి మేలు, ఉత్తమం సహాయం, వర్తకా రంగాల సేవకారం, అదాయ వృద్ధి.

కనక: కోరు సహాయాలను

వారంపాటు 80 నిమిషాల్లోపై టెలివిజన్లో ప్రసారమవుతుంది. యీ సందర్భంగా ప్రకటనలు చేయవచ్చు.

శ్రీ బాక్సోలో భారత్ వర్మల నకు వర్చువల్ ట్రావెల్స్.

సీనియర్ యూనియన్ నుంచి విడిపోవాలని లిబువేసియూస్ ప్రయత్నాలు ద్వారా ట్యూబ్ లైట్లతో భారత్ ప్రధానమంత్రి సీనియర్ యూనియన్ సెక్రటరీగా నమగ్నతలను భారత్ సమైక్యతా బలపర్చుటో వస్తున్నదని, అంతర్జాతీయ సమాఖ్యలో ఉంటుంటే అవసరం కాకపోతే సేవకారినే మార్చాలని శ్రీ ప్రవాహము నం. వైల్డ్ మామం, శ్రీ. కుమార్తె: అధికారి.

దీనఫలం

8-1-1990 ఆదివారం గంటలపంచాంగం

నింపాంగం: మానవ మిత్ర మోదయం, ప్రభుత్వ నియంత్రణ విధి విధి మేలు, ఉత్తమం సహాయం, వర్తకా రంగాల సేవకారం, అదాయ వృద్ధి.

కనక: కోరు సహాయాలను

వార్తాపత్రిక వాహనాన్ దగ్గం

దినం: 1990 ఏప్రిల్ 7 :

మరొక దినపత్రిక "లోకమత్" ప్రతి రోజు తిమ్మ వెంకటాచారి వాహనాన్ని కొనుగోదాది దుండగులు మేల్కొల్పగలగలమని చర్య తీసుకొని వెళ్ళినవారైతే ముందుగా తెలుసుకోవాలి.

1990వ సం. ఏప్రిల్ 8, ఆదివారం, రా: కు. చతుర్థి: 24-00, ఉ.న.: రా. 12-34, వర్షపు: ఉ. 6-16 మొ. 8-00 వరకు.

1990 సం. ఏప్రిల్ 9, సోమవారం, సోమ: కు. చతుర్థి: ఉ. 6-54, వర్ష.: రా. 2-57.

వర్షపు: ప. 9-47 మొదలు 11-33వరకు.

కన్ను అనవసరంగా ఉండవచ్చు. అలా యిలా తిరుగును యింట్లోకి గరిత వచ్చును, ధాగత్త.

మీల: అల్లగండ్ల కాపాడుకోవాలి. పలు ప్రాంతం నుండి దొంగలు చేరువచ్చు. ఏనాడో వస్తూ వచ్చినవారు, పొలాల్లోగా యిల్లు చేరుకుంటు.

పుల్లి: "లోడు" ప్రమాదం కాకుండా చూసుకోండి. చాలా కాలంగా

ధార్మిక శక్తివృద్ధి

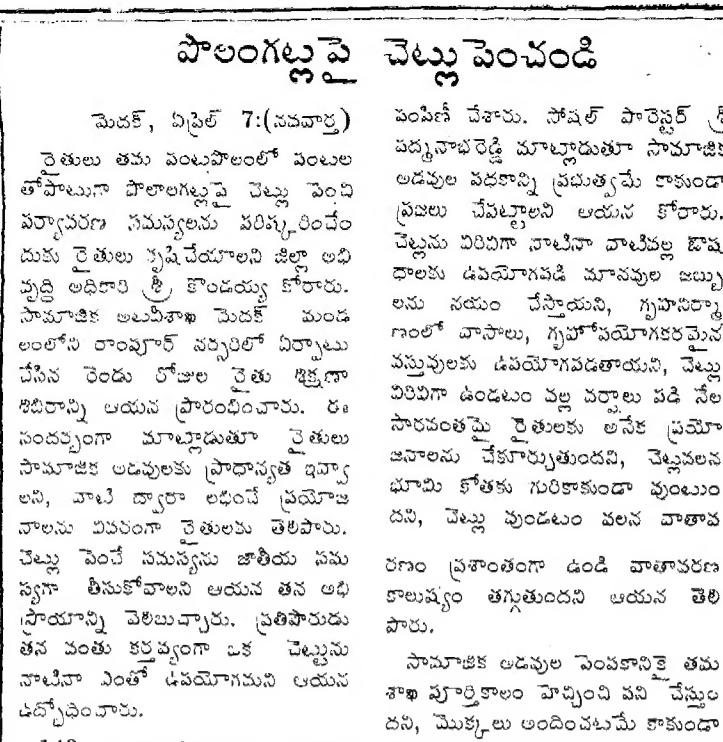
"ఎవ్వరీందూ"

కృషి

[illegible]

ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿದ್ಧತೆ ಇದೆ.

విధానా మేలున్నదని గ్రహించాలి. - విద్యన క దునుద్యరించుదురని శ్రుతి. - పర్యవేక్షించు.

తువికాకు రేణుపెంపు

పెంపటంపల్లె సామాన్య ప్రజలకు విద్యా
వసర వస్తువుగా తయారైన బీడీదరలు
పెరుగుతాయేమోనని వలపురు అందో
ళన చెందుతున్నారు. తునికాకు సేకరణ
దరలు పెరగటంపల్లె బీడీ కర్షారులొక
టానుగోలు ధర పేరిగి దాని ప్రభావం
బీడీ అమ్మకం దరలపై వస్తుంది.

స్వాందర్శ భౌగోళిక తపనామము సేకరింపఁ
బున్న చిత్రామణి గత సంవత్సరం అడిగి.
మీద 19,524 స్వాందర్శ భౌగోళిక తపనామము
సేకరింపఁబున్న చిత్రామణి గత సంవత్సరం
అడిగిమీద 19,524 స్వాందర్శ భౌగోళిక
తపనామము సేకరింపఁబున్న చిత్రామణి జిల్లా అట
వీకారాధికారి శ్రీ భూపాలరెడ్డి తరి
పారు.

వనవర్తిలోరాష్ట్రస్థాయి
జనసంజ్ఞానవేదిక
సమావేశం

రాష్ట్రస్థాయి జనవిజ్ఞానవేదిక సమావేశం ఈనెల 8న ముబాబాద్ నగర జిల్లా వనస్పతి పట్టణంలో జరుగుతుందని జిల్లా జనవిజ్ఞానవేదిక కన్వీనర్ డాక్టర్ మురళీధర్ చెప్పారు.

ఇటీవల జరిగిన ఆరోగ్య శాఖ గురించి సమీక్ష, జరుగుతుందని ఆయన తెలిపారు.

కార్యదర్శి శ్రీ చక్రవర్తిరెడ్డి, కార్యదర్శి
డాక్టర్ విజయకుమార్ పోజరపుతున్నా
రని ఆయన వివరించారు. స్థానిక
నామోదర్ లాక్ష్మీలో జరిగే సమావేశ
ంలో వందమంది ప్రతినిధులు పాల్గొ

ribes, drawn in favour of the ASSISTANT SECRETARY, RAILWAY RECRUITMENT BOARD, MADRAS 86. The candidate should write his/her full name and address and the Employment Notice Number on the Postal Order in the space provided on the Postal Order. The Postal Order Number and date should

25. CANVASSING IN ANY FORM WILL DISQUALIFY A CANDIDATE. THEREFORE CANDIDATES ARE ADVISED TO READ CAREFULLY AND FOLLOW STRICTLY THE INSTRUCTIONS GIVEN IN THIS EMPLOYMENT NOTICE.

G THE APPLICATION FORM.

NOTE: THE EMPLOYMENT NOTICE NUMBER SHOULD BE WRITTEN ON THE COVER CONTAINING THE APPLICATION FORM.

రామతీర్థం

పురాణ, ఇతిహాస, భూగోళముల అనుశీలనం చేసినప్పుడు శ్రీ మద్రామాయణ, మహాభారతములకు సంబంధించిన కొన్ని సంఘటనలు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో జరిగినట్లు తెలుస్తుంది. అలాంటి పావనదామములలో విజయనగరమునకు ఈశాన్య దిశలో 6 కి.మీ. దూరంలోనున్న 'రామతీర్థం' ఒకటి.

చుట్టూ కొంగలు, గుహలు కల ఈ ప్రాంతంలో పాండవులు తమ వనవాస సమయంలో కొంతకాలం వసించారు. శ్రీకృష్ణభగవానుడు వారి యోగక్షేమాలు విచారించే నిమిత్తం ఇక్కడికి రాగా, పాండవులు ఆయనను సేవించి, సర్వదా శ్రీకృష్ణ సందర్శన సాన్నిధ్యాలు కలిగేట్లు వరమిమ్మని ప్రార్థించారు.

భక్తవత్సలుడయిన శ్రీకృష్ణుడు, ధర్మబద్ధులయిన పాండవులతో "ఇప్పుడు మీరు వనవాస దీక్షలో ఉన్నారు. వనవాస సమయానంతరం మీరు అజ్ఞాతవాసం పూర్తి చేసి యుద్ధంలో విజయం సాధించాలి! అందుకుగాను, శ్రేష్ఠంగానూ నా వనవాస దీక్షా ప్రతికృతిని ఆరాధించండి! అనాడు నాకు రావణునితో యుద్ధం జరిగి విజయం చేకూరినట్లు, కురుపాండవ సంగ్రామములో మీకు తప్పక విజయం సిద్ధిస్తుంది!" అని చెప్పి వనవాస దీక్షలోనున్న సీతారామలక్ష్మణమూర్తులను వారికి ప్రదానం చేసి అంతార్థా సమయ్యారు.

ఆ క్షణం నుండి పాండవులు ఆ మూర్తులను సేవిస్తూ వచ్చారు. వనవాస సమయం పరిసమాప్తం కాగానే, పాండవులు అజ్ఞాతవాసానికి వెళుతూ 'వేదగర్భ'డనే భక్తశ్రేష్ఠునికి ఈ మూర్తులను ప్రదానం చేశారు. కొన్నివేల సంవత్సరాల వరకు వేదగర్భుని వంశీయులే శ్రీ స్వామివారికి నిత్య దీపధూపనైవేద్యాది అర్చనలు చేస్తుండేవారు. కాలప్రవాహంలో జైన, బౌద్ధ ధర్మాలు ఈ ప్రాంతంలో వ్యాపించి, ఈ మూర్తుల ఆరాధన కుంతితమై, విగ్రహాలు భూమిలో కలిసిపోయాయి.

ఇక్కడ సమీపంలో 'కుమిలి' అనే కుగ్రామముంది. దీనినే 'కుంభిలాపురం' అంటారు. ఈ గ్రామం నుండి ప్రతిరోజు కొందరు ఈ కొండ ప్రాంతంలోకి వచ్చి కట్టెలు కొట్టుకొని జీవనోపాధిచేసేవారు. వారిలో ఒక మూకాస్త్రి కూడ ఉండేది.

ఒక రోజు వారంతా కట్టెలు కొట్టుకొని రావటానికి అడవిలోకి వచ్చారు. పెనుతుపాను ప్రబలిరాగా, అంతా తిరిగి ఇట్ట చేరారు. కాని మూకాస్త్రి ఈ కొండ ప్రాంతంలోనే చిక్కుకుపోయింది. అర్ధరాత్రి సీతారామలక్ష్మణులు అమెకు ప్రత్యక్షమై స్వరప్రదానం చేశారు.

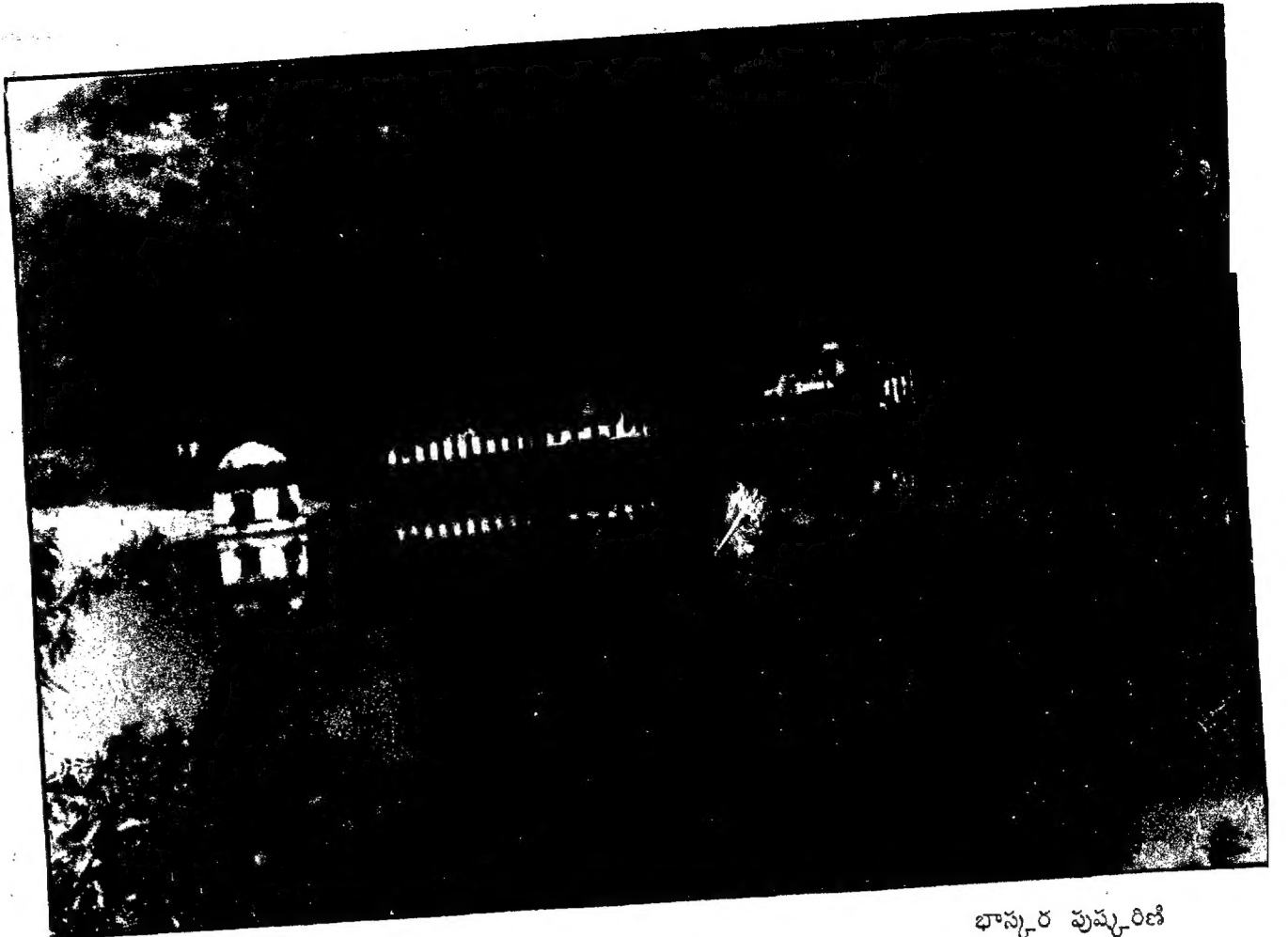
తెల్లవారిన, మూకాస్త్రి గ్రామంలోకి వెళ్ళి రాత్రి జరిగిన విషయమంతా గ్రామస్థులకు వివరించింది. మూగబోయిన ఆమె వాణి తండ్రికృతమయినందుకు గ్రామీణులకు ఆనందంతోపాటు ఆశ్చర్యం కలిగింది. వారంతా ఆమె వెంట కొండ వద్దకు వచ్చి ఆమెకు భగవద్దర్శనం కలిగిన స్థలంలో శ్రవణగా సీతారామలక్ష్మణుల విగ్రహాలు బయల్పడినాయి. అక్కడే ఆ మూర్తులను ప్రతిష్ఠించి నిత్య దీపధూపనైవేద్యాది క్రతువులు చేయసాగారు. కాలాంతరంలో అక్కడ ఒక దేవాలయ నిర్మాణం జరిగింది.

దేవాలయాన్ని అనుకొని ఉన్న కొండపై స్థానికులు కొన్ని వడ చిహ్నములు చూపించి వానిని పాండవుల పాదముద్రలుగా చెప్తారు. కొండపై శ్రీ కోదండరామస్వామి ఆలయం వెలిసింది.

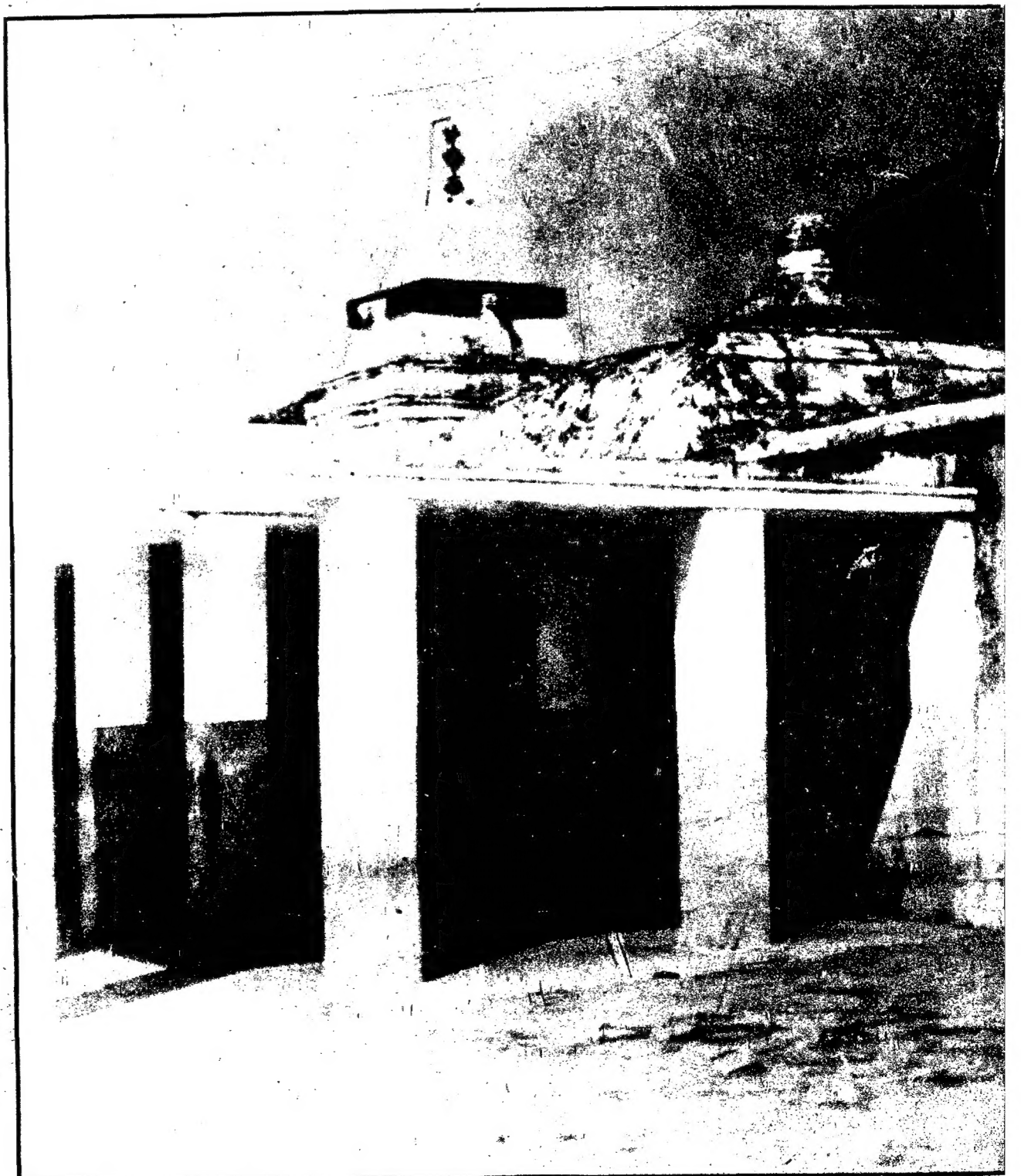
రాజరాజ నరేంద్రుని కాలంలో రామతీర్థం హైందవ ధర్మ కేంద్రంగా వర్ధిల్లింది. ఇక్కడ విమలాదిత్యుని కాలంనాటి శాసనాలు శ్రీ.శ. 1010-1020 నాటివి ఉన్నాయి. చాళుక్య వంశ స్తుడయిన రాజా విష్ణువర్ధనుని కాలంలో యా తీర్థస్థలి చాలా ఉన్నత దశలో ఉండేది.

పదకొండవ శతాబ్దంలో శ్రీ పూసపాటి సీతారామరాజు విగ్రహములను పునః ప్రతిష్ఠించి దేవాలయానికి తూర్పుగా ఒక పుష్కరిణిని త్రవ్వించాడు. దీనినే 'భాస్కర పుష్కరిణి' అంటారు. ఇక్కడి మూలవరులు 'వనవాసరాముడు'గా ప్రసిద్ధిచేందారు.

ఇక్కడి ప్రాంతమంతా వివిధ కవులకు, పండితులకు నిలయంగా భాసించింది. చాలా మంది కవులు తమ కృతులను వనవాసరామునికి అంకితమిచ్చారు. శ్రీ పూసపాటి వేంకటాద్రి

భాస్కర పుష్కరిణి

వనవాసరాముని ఆలయం

టనలి 'ఉషాభ్యుదయం', శ్రీ లక్ష్మీనరస కవి "భీమ శతకం", 'శబ్దాంధ్ర రామాయణం', శ్రీ సూరకవి 'రామలింగేశ్వర శతకం' శ్రీ రామ చరణకమలములకర్పించి కృతార్థులయినారు.

వనవాసరాముని ఆలయాన్ని ఆనుకొని ఒక శివాలయముంది. శ్రీ స్వామివారి కల్యాణ మండపం, యాత్రీకుల సౌకర్యార్థం వసతి గదులు

ఉన్నాయి. విజయనగరం, శ్రీకాకుళం నుండి బస్సు సౌకర్యముంది.

రామతీర్థం భారతదేశంలోని ప్రముఖ దార్మిక క్షేత్రములలో ఒకటి. ఈ పావన స్థలికి పౌరాణిక, ఇతిహాసిక ప్రాధాన్యముంది. ప్రతిరోజు అనేక ఆస్తి కులు భాస్కర పుష్కరిణిలో స్నానమాచరించి, వనవాసరాముని సేవించి ధన్యులవుతుంటారు.

వ్యాసం, పోచోలు :

ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రదేశం

8/1/2022

మహాద్రావిడి కుడు
చంద్రనామి

తృప్తయ్యుడంగం

ఆ చేతులు....!

ఈపేరి గొంతులు కోసే
బతుకుపోగులు తెంచి
చూపుల పసిపాపల
నాలుకలు తుంచి,
వరుల వరువు ప్రతిష్టల
గుండెల కండలు చీల్చి
నీతి నాతిచీరెకు
నిప్పంటించి-
మంచిని మల్లెపూవులా
నలిపిపారేసి-
శాసనాల శ్యాస నిశ్వాసాల్లో-
విషం కలిపి-
శ్రీ సోశిల్లాన్ని
తమ మోరపార్ల వద్య శిల
ముందు బలిపశువులా నంకి-

న్యాయధర్మాని నోట్లు అంటుకుటి
తమ దోషాలన్ని మూలుగట్టి
చీకటి ప్రవాహ గర్భంలో
పడేసి-తమ వేళ్లకంటిని
నేరాన్ని కడిగేసుకుని-
అలలు కన్నీటిలో అల్పాహాల్
నింపుకుని తొగుతూ-
అవిసీతి పాలరాతి భవంతిలో
దిగంబరంగా నర్తిస్తూన్నామ్
దిక్కులు పగిలేలా అరుస్తూ
తమ నవ్వులనువ్వుల్ని తమపై
తామెరాలుకుంటూ..

- డి.సి. కేశవరావు

కవితరంగ

“వాని రెక్కల కన్నులు లేనివాడు
పవ్వరమ వండి పులకించ సంశయించు
వాడు చెమ్మల లోడ్ల ప్రపంచమునకు
భోజనముచెట్టు వానికి భక్తి లేదు
ఆ యభాగ్యుని రక్తంబు నాపారించి
యినువ గజ్జెల తల్లి జీవనము సేయు
గనరి బుసకొట్టు నాతని గారి సోక
నాల్గు పడగల హైందవ నాగరాజు”
కులంగాడి అంత్యక్రియలింకా జరగలేదు
కులంగాడి బలం ఇంకా మూడున్నాటా అరు
కాయలు గానే ఉన్నట్లుంది ఈలోగా కులంగాడి
దౌష్ట్యానికి బలయిన అమాయకుల అంత్యక్రి
యలు జరిగిపోతున్నాయి మూడున్నాటా అరు
కాయలూ అయి వికసించాల్సిన శ్రమజీవుల జీవి
తాలు అర్ధాంతరంగా రాలిపోతున్నాయి కులంగాడి
బలం కింద పడి పలిగిపోతున్నాయి
కుటుంబరావు ‘కులంగాడి బలాన్ని’ గురించి
రాసి దశాబ్దాలు గడిచిపోయాయి కుటుంబరావు
మాత్రమే కాదు, తెలుగు సంస్కృతిలో ప్రగ
తిశీల భావధార మొదటి మంచి కులంవీధు
పోరాడుతూనే ఉన్నది ‘మంచియన్నది మాల
అయితే మాల నే యగుదున్’ అన్న గుర
జాడ నుంచి, ‘మాలపల్లి’ని ఆక్షరీకరించిన ఉన్నవ
నుంచి, ‘ఏ కులమిచ్చి మూడే మత మిచ్చి’
అన్న చెరబండరాజు వరకు, ‘ఏ చెమటిన కని
చేసేందా, మువ్వ చెయ్యది చీజందా, యాలరో
ఈ మాదిగ బతుకు, మొట్టమొదట దొరకదురా
మెతుకు’ అన్న గజ్జె వరకు తెలుగునేలమీద
కులంపై విమర్శ సాగుతూనే ఉంది
ఈ కాలంలో సామాజిక కంగా కులంగాడి
బలం పేరిగిందో, కుల వ్యతిరేక చైతన్యం పెరి
గిందో లెక్కలు తెల్పలేం గాని విడివిడి సంఘట
నల్లో మాత్రం కుల దౌర్జన్యం విస్తరిస్తున్నట్లుని
సిద్ధింది అంత్యక్రియలు జరపవలసిన కులంగాడి
శవాన్ని గుర్తించి కూడ ఒక శతాబ్దంగా ఇట్లా
మన నట్టింట్లో పెట్టుకుని కూచున్నాం నట్టింట్లు
శవం ఎన్ని లేవనాలు పూసినా, ఎన్ని మంత్రోచ్ఛ్వా
సలు చేసినా, ఎన్ని ప్రచార పరిమళాలు చల్లినా
కుక్కవందా ఉండదు కుక్కన శవం ఇంటినంతా
అనారోగ్యమయం చెయ్యకుండా ఉండదు
ఆరోగ్యశకయితే ఓ రోజుకి మరో రోజుకీ
లేదా కనబడుతుంది జీవితం నవనవ్వేషం
గనుక, ఆరోగ్యం నిత్య వికసితం గనుక వైద్యుల
కనబడుతుంది, మోసులేలిన కొత్త ఆశలు కనప
డతాయి కాని అనారోగ్యానికి ఎల్లప్పుడూ ఒకటే
ప్రతి శవానికి ఎప్పటికీ చలనం రాదు అదే
అదే పదే పదే విమర్శించాలా కనబడడమే
అనారోగ్య లక్షణం
కాలం మారవచ్చు మొదలు అది 1969
ఫిబ్రవరి 18 కావచ్చు తర్వాత అది 1990
మార్చి 20 కావచ్చు ప్రతిలో మార్పు ఉండ

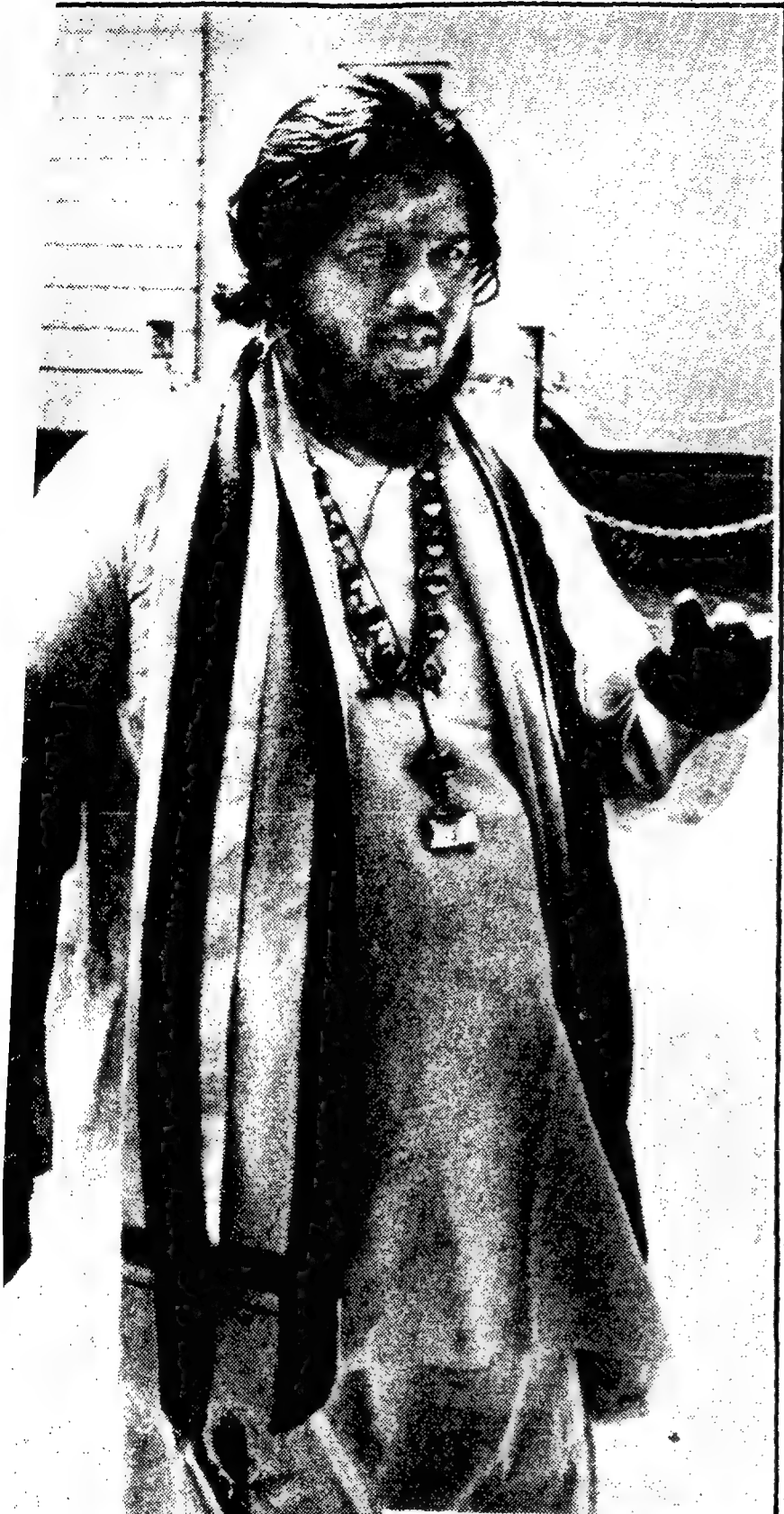
కంచికచెర్ల నుంచి కంచికచెర్ల దాకా....

కవితరంగ అప్పడూ ఇప్పడూ కూడా అది
కంచికచెర్ల కావచ్చు
తెలుగు సమాజంలో కొనసాగుతున్న ప్రతి
వ్యవస్థకీ, మూలక సంబంధాల మార్పు కోసం
జరుగుతున్న ఒక పెనుగులాటకు ఇది మూలక
కంచికచెర్లలో ఇరవై ఒక్క సంవత్సరాల తేడాతో
దుర్మార్గంగా హత్యకు గురయిన ఆరుకుల కోటే
శుకో, బళ్ల అర్జున్ కో మూలక సంబంధాల
మర్తయ తెలియకపోవచ్చు నిలవ నీరయ మురి
పోయిన సామాజిక స్థితి తెలియకపోవచ్చు వాళ్ల
పాతకులకూ ఆ విషయం తెలియకపోవచ్చు
కాని హతలనూ, పాతకులనూ విడదీ
స్తున్న ఒక విభజన రేఖ ఉంది ఆ రేఖ హతల
మదుటిచీద విలాప గీతాలు రాసింది రెక్కల
కన్నెన్ని రాసింది ‘చెమ్మల లోడ్ల ప్రపంచమునకు
భోజనము చెట్టు’ విధిని రాసింది హతల అన్న

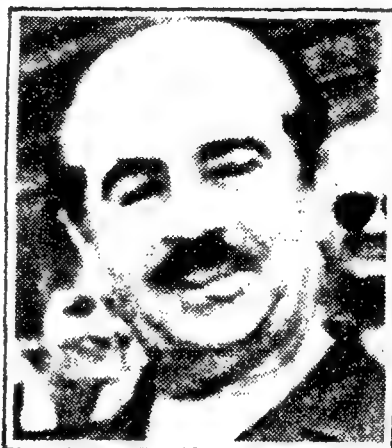
దమ్ముల రక్తం నీరయ వంటలు వండించాని
రాసింది హతల అక్కచెల్లెళ్ల దేవోలు దోరల
విహార క్షేత్రాలు కావాలనీ, కుక్కలు చింపిన విస్త
ర్లుకావాలనీ రాసింది వాళ్ల మనుగడ ఊరవతల
మాత్రమేనని రాసింది - ఒక్కటని కాదు వేల
విధి నిషేధాల్ని శాపించింది
అదే విభజన రేఖ పాతకులకు వకల సౌభా
గ్యల్నిచ్చింది సర్వ హక్కుల్నిచ్చింది ఇను
వగజ్జెల తల్లిలా అహగ్యుల రక్షాన్నాహరించే శక్తి
నిచ్చింది గరిసెలూ, గుమ్మలూ బ్రాహ్మణ్య
భవంతులూ, క్షత్తకభటులూ, క్షత్తకవిచ్చే ప్రమ
త్వమూ - అన్ని అవకాశాల్ని హక్కుల్ని భుక్తం
చేసుకునే శక్తి నిచ్చింది
ఈ రేఖ ఎంత పాపాణమయిపోయిందంటే
ఎంత కంటక సీమ అయిపోయిందంటే రేఖకు

అవతలా, ఇవతలా కూడా తమ తమ నెల
పుల గురించిన అసంకల్పిత తప్పుడు చైతన్యం
రక్తమజ్జిగలమై పోతుంది ఈ తప్పుడు చైత
న్యాన్ని గుర్తించడం, ఎదిరించడం, తొలగించడం,
మనోవాక్యాయ కర్మలా జరగాలి కాని మన
దర దృష్టం కొద్ది గుర్తించిన తప్పుడు చైతన్యాన్ని
ఏదో ఒక స్థాయిలో మన ఆలోచనల్లో, మూలల్లో,
ప్రవర్తనలో ప్రవేశించనిస్తున్నాం
ఇంకా ఈ తప్పుడు చైతన్యానికి అధారం
ఎంత బలపినమైనదో చూస్తే, దాని ప్రాబ
ల్యానికి, అది అధారపడే అంశాలకి మధ్య పోలిక
చూస్తే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది ఈ తప్పుడు
చైతన్యాన్ని, ఈ విభజన రేఖను కులం అందాం
కులానికి మూలం ఏమిటి? మొట్టమొదట
అది రక్తం ఎప్పుడో వేల ఏళ్లనాడు, మానవజాతి
కుదుళ్లుగా, తెగలుగా ఉన్ననాడు పెంచి పోషిం
చుకున్న రక్తపారిశుధ్యం, రక్త సంకరం వంటి
భావాలు వేల ఏళ్ల నాగరికత తర్వాత, వందల
కోట్ల ప్రజల మధ్య అన్యన్య సంబంధాలు ఏర్ప
డింతర్వాత కొనసాగుతున్నాయంటే ఇండుకు
రక్తాన్ని మించిన కారణాలేవో ఉండాలి
గుణకర్మలమట్టి వర్ణాలను ఏర్పరిచానని
భగవంతుడు స్వయంగా చెప్పాడని ప్రచారమైన
మూల ఈ కులానికి మరో అధారం కాని
కులం ఎంత అర్థరహితమైనదో, భగవానువాచ
సేరు మీద ఎట్లా అగ్రవర్ణ భావజాలం రాజ్యం
చేస్తున్నదో అర్థం చేసుకుంటే ఇవాళ కులాన్ని
అచరించడానికి దైవాజ్ఞను మించిన కారణాలు
మరేవో ఉన్నాయనే తోస్తుంది.
ఇవాళ కులాం రక్తంగా మాత్రమే లేదు,
దైవాజ్ఞగా మాత్రమేలేదు రక్తాన్ని, దైవా
జ్ఞానాన్ని వాడుకునే రాజకీయంగా ఉన్నది, రోజుకొక్క
సంస్కృతిగా ఉన్నది కోటకు నుంచి అర్జున్
దాకా ప్రాంతాలు బలిపెట్టి ప్రకటిస్తున్నది ఈ
సత్యాన్నే వాళ్ల శ్రమను దోచుకునేవారు, వాళ్ల
చెమటతో వండిన వంటలు తినేవారు, స్వయంగా
వాళ్ల రక్తం తాగేవారు కనబడని ఈ విభజనరేఖ
పారాత్మగా ఒకానొకనాడు వాళ్లను హత్య చేయ
వలసినంత దుర్మార్గ రూపమైందంటే అది
మన సంస్కృతిలోని అవసంస్కృతికి చిహ్నం ఆ
అవసంస్కృతిని బద్దలు కొట్టేవరకూ పాత్యాష్ట్రం
మారదు, హతలు మారరు, పాతకులు మారరు
పాత్యా సంస్కృతిని రద్దు చేసినప్పుడే, కులం పేరు
మీద చలామణి అవుతున్న పాలకవర్గ సంస్కృతిని
తోసేసినప్పుడే కోటకులూ, అర్జున్లూ నడిరో
డ్లమీద మంటల శరీరాల్ని పరుగెత్తడం తప్పి
పోతుంది, అనామక శవాల్ని, నెత్తురోడుతూ,
నడిపోవడం తప్పిపోతుంది ఈ పరిణామాన్ని
కంచికచెర్ల మనకు కారించేడుకన్న, నీరుకొండ
కన్న, అటువంటి అనేక ఊర్లకన్న స్పష్టంగా,
పెండోసారి కూడా చూపింది
- కడలి

ముందుకు తెచ్చింది. మార్క్ థావర్ ఏదో రహస్య కార్యక్రమం మీద బ్రునీ వెళ్తున్నాడని అబ్బర్హర్ రాసింది. ఈ వార్తను ప్రధాన మంత్రి కార్యాలయం వెంటనే ఖండించిందిగాని, వార్త వెనుక ఇంకా చాల వాస్తవాలు బయటపడనున్నాయని అన్నదెవరూ గుర్తించలేక పోయారు. లండన్ లోని వైట్స్ డిక్టే డగ్లర్ ఉన్న ప్రపంచ ప్రఖ్యాత దుకాణం హోరెన్సు కొనడానికి మహి

మ్మన్ ఫయెడ్ అనే ఒక వ్యక్తి ప్రయత్నిస్తున్నాడని ఈ వార్తలో వైటికి వచ్చింది. ఫయెడ్ ఎక్కడివాడో, హోరెన్సు కొనగలిగినంత ధనవంతుడు ఎలా అయ్యాడో ఎవరికీ తెలియలేదు. ఫయెడ్ తో పాటు ఒక తాంత్రిక గురువు కూడా ఉన్నాడని తెలిసింది. అద్వాన్ ఖాషోగ్గీ అనే అయుధ వ్యాపారికి కూడా ఈ వ్యవహారంలో సంబంధమున్నట్లు తెలిసి వచ్చింది.

ఖోషోగ్గీ

చంద్రస్వామి చాతుర్యానికి చరమగీతం ఎప్పుడు?

ఆధ్యాత్మిక గురువులుగా తమను తాము విన మనుషులందరి కన్న ఉన్నత స్థానంలో ప్రకటించుకుంటున్న మహాత్ములు నిజంగా సాగిస్తున్న నేరాల గురించి అలవ్యంగానైనా ప్రజలకు పన్నానే ఉంది. బాబాలు, అమ్మలు, ములు, మాతలు, మహర్షులు యోగులు-అం మహానుభావులే-ఒక్కొక్కరి బంధారముగా క్రమంగా చైల వరుతోంది. అట్లా నాలు సంత్సరాలుగా గుట్టుపైటవరుతున్న ఆధ్యా గురువు చంద్రస్వామి. మిగిలిన ఆధ్యా లు కేవలం డివ్యానతో మాత్రమే అని వింటున్నామి. డివ్యానతోపాటు, రాజకీయ శక్తితోను కూడా అట్టించడంబడుతూడు. రాజకీయ వాతావరణంలో మాట్లాడు తోంటే ఎదున చూస్తూజిల్లి ఎప్పుడయిల గ్గాయి.

నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం చంద్రస్వామి మొట్టమొదటి సారిగా చైటికి వచ్చింది. దీనివల్ల అబ్బర్హర్ ఒక వార్తతో ఈ సం ప్రారంభమైంది. డిటెన్ ప్రధాని ఫిల్ థావర్ కొడుకు కూర్చుంటున్నప్పుడ కే ఎన్నో అక్రమ తాదాదేవీల అరోపణలు అబ్బర్హర్ కొత్తగా మరో అరోపణలు

హామిల్టన్ హోరెన్సు

మహమ్మద్ ఫయెడ్ స్వయంగా ధనవంతుడు కాదని, పేరు చెప్పని ఎవరో ఒక వ్యక్తి దగ్గర తిసుకున్న రుణంతో ఈ కొనుగోలు చేస్తున్నాడని చైటపడింది. డ్రిటెన్ వల్లాల ప్రకారం ఇది ఇలా జరగడానికి వీలులేదు. కాని ఫయెడ్ కు డ్రిటెన్ రాజకీయ వర్గాల్లో ఉన్న పరపతి వల్ల ఇది సాధ్యమైంది.

మొత్తం మీద ఈ వ్యవహారంలో తాంత్రికుడు భారత దేశానికి చెందిన చంద్రస్వామి అని చైటపడింది. చంద్రస్వామికి భారత రాజకీయ చరిత్రలో కొంత పాత్ర ఉంది. ఆ చంద్రస్వామి అప్పటికి జవాహర్ లాల్ నెహ్రూ విన బడిచంతేడు. యశపాల్ చవ్లాతో ఈ చంద్రస్వామిని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీకి పరిచయం చేశాడు. చంద్రస్వామి సంజయీగాంధీ అగ్రత వరంలో వేదాడు. అనరా జమిత్యాన్య చూర్చివేయడంలో చంద్రస్వామి హస్తం చూడా ఉంది. అంత కాదు, ఆయనకాన్ నారాయణ్ ప్రతి వెలుగుతున్నాడు చంద్రస్వామి అయినను కూడా ఆశ్చర్యంగాడు. ఇంజనీరింగ్ తిరిగి చదివారంటే వచ్చినప్పటి నుంచి భారతదేశంలో ఎటువంటిదా చోటువాడు.

అబ్బర్హర్ వాస్తవ తర్వాతి చంద్రస్వామి గురించి తెలుసుకోవాలి, తెలియజేపాలో భారత వత్రికలో అన్నీ వెలిసింది. ఆ అన్నీ వ్యక్తం కొందరు పాత్రికేయులు చంద్రస్వామి మీద పం తోపున ప్రారంభించారు.

చంద్రస్వామి తాను అద్వాన్ ఖాషోగ్గీకి ఆధ్యాత్మిక గురువునని చెప్పుచునేవాడు. కాని నిజా చికి అయిన మహమ్మద్ ఫయెడ్ కు, ఖాషోగ్గీకి మధ్య ద్రోహగా పని చేశాడని వాస్తవాలు చైట

వడ్డాయి. అంతేగాక, ఆయన ఆయుధాల వ్యాపారంలో ఖాషోగ్గీకి భాగస్వామిగా ఉన్నాడని కూడా తెలియవచ్చింది.

ఒకవైపు విదేశాలలో ఆయుధ వ్యాపారం, ప్రోకరేట్ చేస్తూనే చంద్రస్వామి భారతదేశంలో తన రాజకీయ ప్రాజెక్టును పెంచుకున్నాడు. అన్ని రాజకీయ పక్షాలలోనూ తన శిష్యులు, అధిమానులు ఉండేలా చూసుకున్నాడు. 1986లో, ఈ అక్రమ లావాదేవీ టైట వడుతున్నప్పటికీ

ఖాషోగ్గీ మీద అంక్షలు విధించడం ప్రారంభించింది. అమెరికా ప్రభుత్వాన్ని ఊపేసిన ఇరాన్-కాంబ్రా ఆయుధాల అమ్మకం కుంభకోణంలో నిజానికి ఖాషోగ్గీకి, చంద్రస్వామికి పాత ఉండని క్రమక్రమంగా బైటపడడం మొదలయింది. ఖాషోగ్గీ అస్తులు క్రమక్రమంగా తరిగిపోవడం మొదలయింది. వ్యాపార భాగస్వామిగా చంద్రస్వామి కూడా ఈ నష్టాల్ని చవిచూడవలసి వచ్చింది.

▲ రాజకీయ

చంద్రస్వామికి ప్రభుత్వంలో పి.వి. నరసింహారావు, రమేష్ భండారీ, తె.నట్రాజుగారి వంటి శిష్యులు, ప్రతిపక్షంలో చంద్రశేఖర్, ఆర్.ఎ. మహమ్మద్ ఖాన్ వంటి శిష్యులు ఉన్నారు.

1986 జులైలో ఇంట్లో టైట్ వీక్లీ భారతదేశంలో చంద్రస్వామి గురించి మొదట వివరమైన వార్తా వ్యాసాన్ని, ఇంటర్వ్యూను ప్రచురించింది. ఈ వ్యాసంలో ఇంట్లో టైట్ వీక్లీ చంద్రస్వామి గత జీవితం గురించి తన పరిశోధనల్ని కూడా ప్రకటించింది.

చంద్రస్వామి అసలు పేరు నేమి చంద్ జైన్ అని, మధ్యప్రదేశ్ లో పుట్టి, కొంతకాలం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో గడిపిన చంద్రస్వామి గతంలో మోసం, పోర్టరీ నేరాల మీద జైలుపాలయ్యాడని తెలిసింది. చంద్రస్వామి ఎల్లా జగజీవన్ రామ్ కు, ఆయన కాక నారాయణ్ కూ సన్నిహితుడయ్యాడో తెలిసింది. చరణ్ సింగ్ కు ఆశలు కల్పించి జనతా ప్రభుత్వ పరిపాలనకి చంద్రస్వామి ప్రయత్నించాడని, ఆ పనిలో చంద్రస్వామిని సంజయ్ గాంధీ ఫురికొల్పాడని బైటపడింది.

మహమ్మద్ ఫయేద్ హరద్ద్ కోసానికి బ్రుసీ సుల్తాన్ డబ్బు ఇచ్చాడని, ఆ విషయం ఫయేద్ నోట చెప్పించిన శేవ్ ప్రత్యర్థి అయిన టైసీ కాలండ్ కు ఇచ్చి చంద్రస్వామి యాభై ఇళ్లూ డాలర్లు సంపాదించాడని తెలిసింది. ఈ వ్యవహారంలో చంద్రస్వామి మోసం అత్యున్నత శిఖరాలకు చేరింది. ఫయేద్ కూ, బ్రుసీ సుల్తాన్ కు ఒప్పందం కుదిర్చింది ఆయనే. ఆ ఒప్పందం కుదిర్చినందుకు కమిషన్ తీసుకున్నాడు. ట్రిట్ వేల్ ప్రకారం ఆ ఒప్పందం అనంగీకారం కనుక రాజకీయ ప్రాజెక్టుల్ని వాడుకున్నాడు. ఆ ఒప్పందాన్ని శేవ్ రికార్డ్ చేసి, ప్రత్యర్థులకు అమ్మి డబ్బు చేసుకున్నాడు. ఈ వివరాలన్నీ పత్రికలలో స్పష్టంగా బైటపడ్డాయి. చారిత్రక పాఠ సత్యం ఉన్న చంద్రస్వామి విదేశీ మారక ద్రవ్యం విషయంలో చారిత్రక చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ తోట్లాడి డాలర్ల సంపాదన సాగించాడని, పోగు చేసుకుంటున్నారని తెలుస్తోంది.

ఈలోగా చంద్రస్వామి భాగదేశం చేరి ప్రభుత్వంలోనూ, ప్రతిపక్షంలోనూ ఉన్న తన మిత్రులనూ, అభిమానులనూ చూడగలగడం ప్రారంభించాడు. ఇప్పుడే కూడా ప్రభుత్వాన్ని చూపుకుంటున్నాడని అంటున్నారని అంటూ కాంగ్రెస్ నాయకుల కోరిక మీద ప్రతిపక్షనేతల మధ్య విడదాల్చి చెప్పుకుంటూ రాజకీయ పద రంగం లడడం ప్రారంభించాడు.

ఆ డే ఎల్లార్ ఖాషోగ్గీ అక్కడ నుంచి వెళ్లడం మొదలయ్యాయి. అమెరికన్ ప్రభుత్వం

దూల గుట్టుబెట్టెట్టాయి. మూడో భక్తులు కూడా చంద్రస్వామిని అనుమానించడం ప్రారంభమైంది. భక్తి ఏమీలేకుండా, స్పష్టంగా చంద్రస్వామి ఏమిటో తెలిసే, ఆయన "బక్తులైన్" వాళ్ళు మాత్రమే మిగిలారు.

చంద్రస్వామి నిరాశలో పడిపోయాడు. ప్రతి పక్షంలో ఆయనను నమ్మేవాళ్ళు తగ్గిపోయారు. ఆర్థికంగా కూడా గడ్డుకాలం దాపురించింది. ఖాషోగ్గీ పూర్తిగా చితికి పోయాడు.

ఈ నిరాశమయ స్థితిలో తాంత్రిక గురువు మరొక తంత్రాన్ని ప్రదర్శించి పోయిన ప్రతిష్ట తిరిగి తెచ్చుకోవాలన్నది. అందుకోసం రెండు పడవల్లో కాళ్ళు పెట్టుకుంటూ రాజ్ మోగాని కోసం ప్రతిపక్షాలకు వ్యతిరేకంగా పని చేయడం ప్రారంభించాడు. పార్లమెంట్ కు వి.పి.సింగ్ రాజాడని ఒక లేఖను పంపించి సుబ్రహ్మణ్యం స్వామి ద్వారా దాన్ని ప్రచారంలోకి తెచ్చాడు. అది విఫలమైంది. అందుకే నేరూ విదేశాలలో ఉన్నప్పుడు వివరీతమైన ఖర్చులు పెట్టాడని పోర్టరీ పోలీస్ బిల్లులు పంపించి పత్రికలకు ఇచ్చాడు. ఈ ప్రయత్నం కూడా విఫలమైంది. ఆ తర్వాత వి.పి.సింగ్ కొడుకు అశ్వనీంగ్ కు సెంట్ కిల్స్ దివి లోని బ్యాంకులో 21 మిలియన్ డాలర్ల ఖాతా

కోట్లాది డాలర్ల డబ్బును విదేశీ బ్యాంకుల్లో పోగు చేసుకున్నాడు. పోర్టరీ పత్రాలు స్పష్టం చాడు. తప్పుడు కథనాల్ని ప్రచారంలో పెట్టాడు. తనకు లొంగని వాళ్ళ మీద తప్పుడు ఆరోపణలు చేసేందుకు పత్రికలనూ, అభిమానులనూ వాడుకున్నాడు.

సాదాసీదాగా చెప్పాలంటే చంద్రస్వామి మనకు చాలా మామూలుగా కనబడే మోసగాడిగా, తార్కుడుగాడిగా, దళాల్ గా పని చేశాడు. ఈ అక్రమాలకు, నేరాలకు ఆయనకు శిక్ష వడలేదు. సరిగదా కోట్లాది డాలర్ల డబ్బు అందింది. ప్రభుత్వాలు మారిస్తూ తనకు అక్షయం లేనట్లు చట్టం ఏమీ చెప్పిస్తూ, తన స్వార్థ ప్రయోజనమే ప్రధానమయినట్లు ప్రకటించిన ఈ దొంగ గురువుకు రాజకీయ నాయకులు శాయశక్తులా సహాయం చేశారు.

'ఒకరిని చంపితే చిల్డ్రన్, వంశాది మందిని చంపితే హీరో' అని చాప్లిన్ ఒక సినిమాలో అనిపించినట్లు, చంద్రస్వామి లెక్కలేనన్ని నేరాలు చేసి హీరో అయిపోయాడు. గురువు అయిపోయాడు. ఇంత సగ్గుంగా, నిష్కామంగా కోట్లాది డాలర్ల డబ్బు సంపాదించి, చట్టాల్ని ఉల్లంఘించి

▲ పోర్టరీ కుంభకులతో

ఉన్నదనే పోర్టరీ పత్రాలను స్పష్టించి పత్రికల్లో ప్రచారంలో పెట్టాడు. ఈ పత్రాలన్నీ పోర్టరీ పత్రాలని తేలిపోయింది. ఈ వ్యవహారం నుంచి వి.పి.సింగ్, అశ్వనీంగ్ బైటపడ్డారు. ఈలోగా ఎన్నికలు వచ్చి వి.పి.సింగ్ ప్రభుత్వం ఏర్పడింది.

ముందు చంద్రస్వామి విదేశాలకు వెళ్ళిపోయాడు. కొత్త ప్రభుత్వంలో కూడా చంద్రస్వామికి చంద్రశేఖర్, దేవీలాల్ లాంటి మిత్రులున్నారు గాని ఆర్థిక లావాదేవీలలో, కుంభకోణాలలో చంద్రస్వామి హస్తం ఉన్నదని స్పష్టంగా బైటపడిన తర్వాత ఇప్పుడు ఆయనను ఎవరైనా కాపాడతారా? ఆయన విదేశీ మారక ద్రవ్యానికి సంబంధించిన ప్రతి ఒక్క చట్టాన్నీ ఉల్లంఘించాడు.

మీస్తూ, సకల నేరాలకూ పాల్పడుతూ గౌరవనీయుడిగా, అధ్యాత్మిక గురువుగా, రాజకీయ నాయకుల సలహాదారుగా ఒక మనిషి ఉండగలిగిన స్థితి మన వ్యవస్థలో ఉన్నది. ఈ పరిస్థితిని మార్చగలిగిన ప్రజా చైతన్యం మాత్రమే చంద్రస్వామిల ముహూర్త జానికి చరమగీతం పాడగలదు.

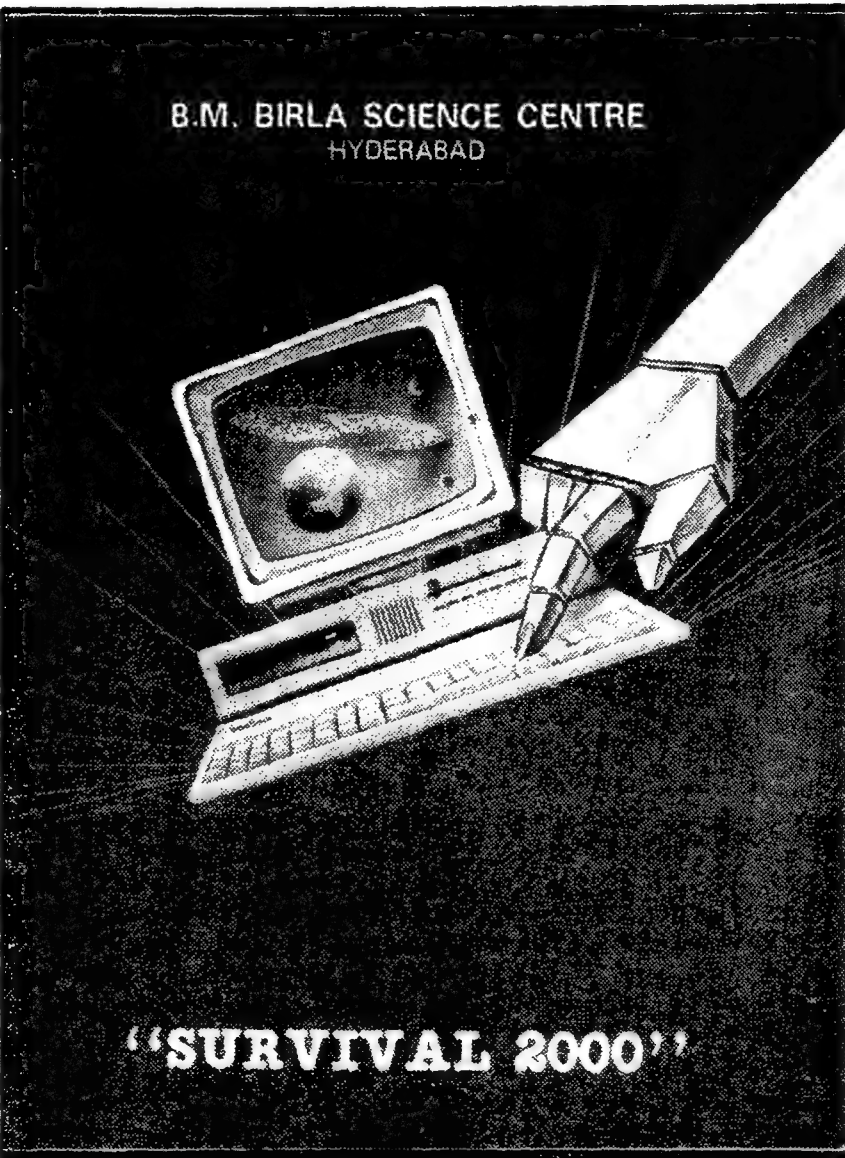
-కృష్ణ

జీవనదృశ్యం

క్రీ.శ. 2000లో మానవాళి మనుగడ

దని ఆయన చెప్పారు. ఈ సరిష్టించి ఇలాగే మానవాళి, పర్యావరణం పరస్పరం పొరించు కొనసాగిస్తే ఒకనాటికి మానవాళి అత్యుచితా కొనే పరిస్థితి వెలకొనకుండా చూడాలని ఆయన విజ్ఞప్తి చేశారు. మనం సృష్టిస్తున్న వాతావ

‘అభివృద్ధి’ అన్న అర్థం కోసం పరు గడుతున్న మనం ఎక్కడో పక్కదారులు నట్టి అత్యుచితాను అత్యుచితాను డికోనబోతున్నమా? చాలా మంది శాస్త్రవేత్తలు, నిపుణులు అవుననే అంటున్నారు. అసలు అభివృద్ధి అంటే ఏమిటని ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఇటీవల హైదరాబాద్‌లో క్రొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన ‘బిర్లా సైన్స్ సెంటర్’ ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా ‘సర్వైవల్ 2000’ (2000 నాటికి మానవాళి మనుగడ) అన్న అంశంపై విద్యార్థులు చేసిన పరిపోటీయంలో గణనీయంగా వెలిగిపోతున్న జనాభా, పర్యావరణ సమస్యలు, ఇంధన కొరత మొదలగు పలు అంశాలపై ప్రపంచం నలుమూలల నుండి వచ్చిన శాస్త్రవేత్తలు చర్చించారు. ఈ పద స్పూర్తి ఇద్దరు వోలెర్ బహుమతి గ్రహీతలతో సహా మొత్తం 23 మంది శాస్త్ర నిపుణులు పాల్గొన్నారు.

‘అభివృద్ధి’ అన్న పదానికి మన నిఘంటువులలో నిర్వచనం మార్పుకోవలసిన సమయం అన్నమైందని కేంద్రీకీర్తిని హార్వర్డ్ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ప్రొఫెసర్ జార్జివాడ్ అభిప్రాయపడ్డారు. జాతీయ తలసరి ఉత్పత్తి, పెరిగిన ఎగుమతులు, పారిశ్రామికీకరణ, విదేశీ పెట్టుబడులు మొదలైన వాటినే అభివృద్ధిగా పరిగణించడాన్ని ఆయన తిరస్కరించారు. ఈ విధమైన అభివృద్ధి కేవలం ధనికుల, విదేశీ పెట్టుబడిదారుల అభివృద్ధికి మాత్రమే ఉద్దేశించినదని ఆయన అన్నారు. సాధారణ ప్రజల నిత్యావసరాలైన పోషకాహారం, మంచి నీటి సరఫరా, మురికినీటి పారుదల, విద్యావకాశాలు మొదలైనవి అందచేసినప్పుడు మాత్రమే అభివృద్ధిని సాధించినట్లు అంటూ ఆ పదానికి క్రొత్త నిర్వచనం చెప్పారు.

మానవాళికి ప్రస్తుతం ఎదురవుతున్న సగం సమస్యలకు కారణం మూడవ ప్రపంచ దేశాల రుణభారమని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. నిరాశ్రయత, నిరక్షరాస్యత, స్వల్ప జీవనం మొదలైన వాటి గురించి ప్రస్తావిస్తూ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రతిరోజు 40 వేల మంది పిల్లలు మరణిస్తున్నట్లు జార్జి చెప్పారు. వీరందరూ 5 సంవత్సరాల లోపు వారేనని ఆయన వివరించారు. ‘అభివృద్ధి’ చెందిన అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ వంటి దేశాలు కూడా ఈ సమస్యలతో సతమతమవుతున్నాయని ఆయన అన్నారు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలు తమ దక్షణ వ్యయంలో కేవలం 10 శాతం కోత విధించి, దానిని వెల్లింపుల వైపు మళ్లించడం ద్వారా 6 లేక 12 సంవత్సరాలలో విదేశీ రుణభారం నుండి బయటపడవచ్చని జార్జి సూచించారు.

పర్యావరణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా అవసరమేమిటో మానవాళి అభివృద్ధి దిశగా దూసుకుపోతుందడం వల్ల ఇప్పటికే కొలుకోలేన

ప్రైడ్ కార్పొరేషను ఆయన ఈ సందర్భంగా ఉదహరించారు. ఇది ‘గ్రీన్ కాన్ ఎంక్వై’ను దెబ్బ తీస్తుందని ఆయన చెప్పారు.

ప్రస్తుత వాతావరణ పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకోవడమే పైన్స్ ఒక సవాల్ గా పరిణమించిందని ప్రిన్స్ టున్ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన వి.రామస్వామి అన్నారు. మనం నువ్వువీడిస్తున్న ‘అమృతరూప’ మనం సృష్టించుకొన్నవేనని, వాతావరణాన్ని కలుషితం చేయడమే దీనికి కారణమని అప్రెయియాకు చెందిన రోడెరిక్ డబ్ల్యు. పా చెప్పారు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలం నుండి అణు విధ్వంసం మనను నట్టివీడిస్తున్న ప్రధాన భయమని ఆయన అన్నారు. అయితే ప్రస్తుతం ఓ జోన్ పౌర క్షీణించడం ప్రపంచం ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్య అని ఆయన చెప్పారు.

ఈ పరిణామం వల్ల ‘గ్రీన్ కాన్ గేస్’లో సాంద్రత పెరగడం, ఉష్ణోగ్రతలో మార్పులు, సముద్రమట్టాల పెరుగుదల, వంటల రాబడిలో మార్పులు సంభవిస్తాయని రోడెరిక్ అన్నారు. తీరప్రాంతాలు ముంపుకు గురికావడం వల్ల ప్రజలు పలనలురావడం, తద్వారా విత్యావసరాలైన ఆహారం, నీరు మొదలైన వాటి కొరత, అంతర్యుద్ధాలు, దేశాల మధ్య ఘర్షణలు సంభవించగలవని ఆయన హెచ్చరించారు.

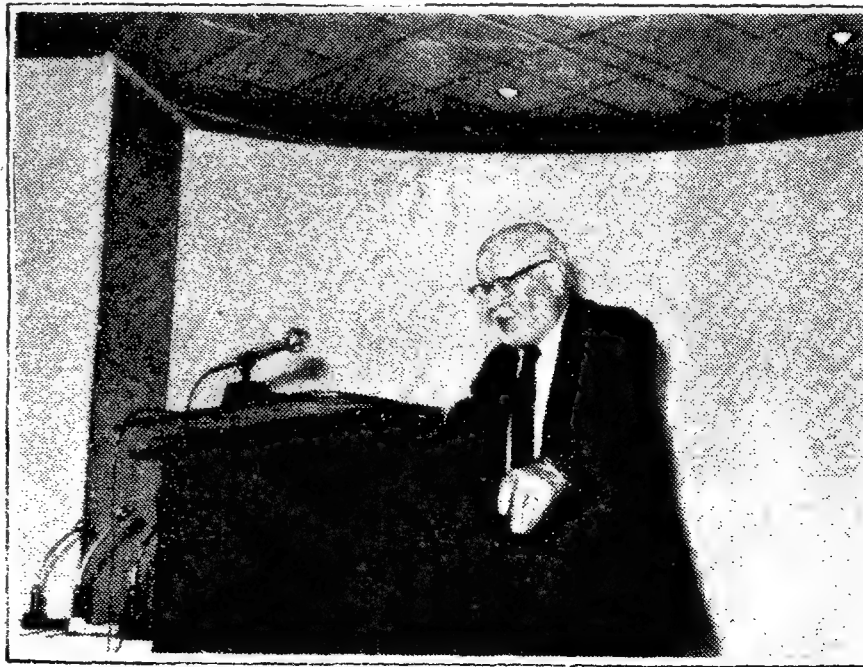
సాంప్రదాయ సిద్ధమైన ఇంధనవనరులు రోజు రోజుకూ తరిగిపోతున్నందున మరిన్ని జల విద్యుత్ కేంద్రాలు నిర్మించి వెలిగిపోతున్న మానవాళి అవసరాలను తీర్చవలసి ఉంటుందని పొంగదేకి చెందిన ఎ. ఆదామ్ అన్నారు.

ఈ సదస్సులో అణుశక్తి సంఘం మాజీ చైర్మన్ శ్రీ ఎమ్.ఆర్. శ్రీనివాసన్ ప్రారంభోపన్యాసం చేశారు. ఈ సందర్భరం అంతానికి ప్రపంచ జనాభా 500 కోట్లకు చేరుకోగలదని అంటూ అంతమందికి ఆహారం సరఫరా చేయలేని ప్రితిని ప్రపంచం ఎదుర్కోవలసి ఉంటుందన్న భయం వలుపుచిని వీడిస్తోందని ఆయన చెప్పారు. మనిషి మాంసాహారం విడనాడి శాఖాహారంగా మారడం దీనికి కొంతవరకు పరిష్కారమని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు.

పర్యావరణ భద్రత తగ్గిపోవడం, జీవజాలం నశించిపోవడం ప్రస్తావిస్తూ వన్యప్రాణులు బు చాలా వేగంగా నశించి పోతున్నాయని శ్రీనివాసన్ అందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇవి అంతరిస్తూంటే భారత్ మౌనంగా తిలకిస్తూ కూర్చోవడం పట్ల ఆయన విచారం వ్యక్తం చేశారు. ప్రత్యామ్నాయ ఇంధన వనరుల గురించి మూట్లాడుతూ అణు విద్యుత్ పట్ల అణు ప్రమాదాల పట్ల అనుసరమైన భయాందోళనలను కలిగిస్తున్నారని ఆయన అన్నారు. ఇప్పటి వరకు సంభవించిన మూడు అణు ప్రమాదాలలో కేవలం 39 మంది మాత్రమే మరణించిన విషయం ఆయన ఈ

తల నెత్తం సంభవించిందని అమెరికాకు చెందిన ప్రొఫెసర్ లిల్లి వైట్ అన్నారు. ఈ శతాబ్దం అంతానికి ప్రపంచం 20 నుండి 50 శాతం జన్యవరమైన వనరులు కోల్పోయే ప్రమాదముం

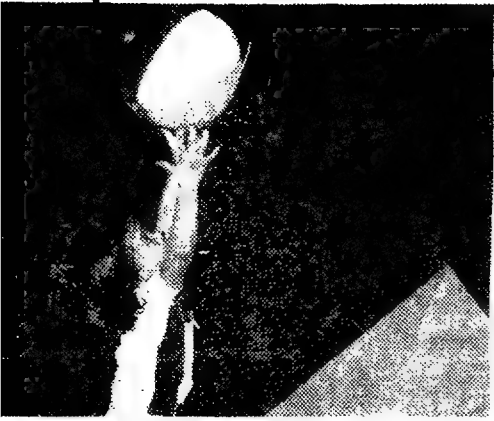
రణం కాలవ్యం వల్ల ఓ జోన్ పౌర క్రమంగా అంతరించి పోతోందని పశ్చిమ జర్మనీకి చెందిన మ్యూనిచ్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్ పిటర్ పాలియాన్ అన్నారు. మిథేన్, ఎల్ థన్ ఆక్సైడ్, సందర్భంగా గుర్తు చేశారు.

తల నెత్తం సంభవించిందని అమెరికాకు చెందిన ప్రొఫెసర్ లిల్లి వైట్ అన్నారు. ఈ శతాబ్దం అంతానికి ప్రపంచం 20 నుండి 50 శాతం జన్యవరమైన వనరులు కోల్పోయే ప్రమాదముం పొచ్చుంది.

రణం కాలవ్యం వల్ల ఓ జోన్ పౌర క్రమంగా అంతరించి పోతోందని పశ్చిమ జర్మనీకి చెందిన మ్యూనిచ్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్ పిటర్ పాలియాన్ అన్నారు. మిథేన్, ఎల్ థన్ ఆక్సైడ్, సందర్భంగా గుర్తు చేశారు.

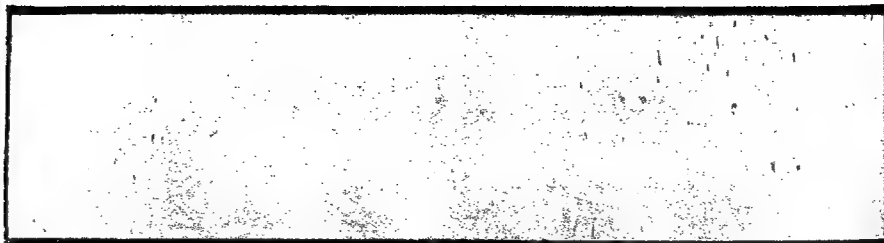
▲ విలియమ్

2000 సంవత్సరాల నాటికి మానవ మనుగడకు ఎట్టి ప్రమాదం లేదంటూనే మురికివాడలు, మురుగునీటి పారుదల సౌకర్యాలు లేక

పోవడం, నిర్వహణలో మొదలైన సమస్యలను అప్పుడు కూడా ఎదుర్కొనాలని ఉంటుందని శ్రీనివాస్ అన్నారు. ఫలితం గిల్టాను ఉంటున్నా 'ప్రకృతి నిర్మించిన దానిని మానవుడు ఎందుకు నాశం చేయాలి?' అని ఆయన ప్రశ్నించారు.

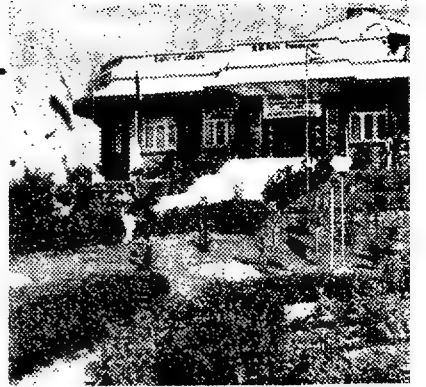
సర్వావరణ సమస్యలు ప్రజల దృష్టికి తీసుకువచ్చి, వాటికి సరైన పరిష్కారం కనుగొనడానికి యునెస్కో గణనీయంగా కృషి చేస్తోంది.

ప్రస్తుతం మానవాళి ఎదుర్కొంటున్న జనాభా పెరుగుదల, ఇంధనం-వనరులు తరిగిపోవడం మొదలైన సమస్యలను పరిష్కరించే చర్యలపై శాస్త్ర, సాంకేతికతలను సరిగా వినియోగించుకోగలిగితే పీటలో చాలా సమస్యలు పరిష్కృతమవుతాయని అభిప్రాయపడింది. అనేక సమస్యలకు సరస్వర విరుద్ధమైన పరిష్కారాలు ఉన్నప్పటికీ ఇది సాధ్యమే. మానవాళికి మరింత

మంచి భవిష్యత్తును అందించడానికి హామీ ఇచ్చే విధంగా శాస్త్ర పరిశోధన సాగాలి.

ఈ సదస్సులో తీసుకొన్న నిర్ణయాలను వాస్తవికతతో అమలు జరపడానికి వివిధ శాస్త్ర, వేత్తలు, శాస్త్ర విజ్ఞాన సంస్థలు విధాన నిర్ణయ కర్తలకు సరైన సలహాలిచ్చే కృషి చెయ్యాలి'

నను వెలుపురు ప్రముఖులు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. విద్యార్థులకు దీనిలో ఆసక్తి కలిగించగలిగితే ఈ రంగంలో భారత్ పునర్వ్యవస్థీకరించే కోరికలకు డిమాండ్ కాక ప్రపంచదేశాలకు వాయుకర్తృవ హిం చగల స్థితికి చేరుకోగలదనడంలో సందేహం లేదు. మన దేశంలో 'మేధకు' కొదవలేదు. వారిని మేధావులుగా తీర్చిదిద్దకపోవడమే పెద్ద లోపం. హైదరాబాద్ లో బిల్గా ప్లానిటేరియం ప్రక్కనే వెలకొల్పిన బిల్గా ప్లానిటేరియం శాస్త్ర

'మేన్ అండ్ బయోస్పియర్' పేరుతో ఈ సంస్థ సమీక్షావార్షిక కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. ఆరు అంతర్జాతీయ సంస్థల సహకారంతో యునెస్కో ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తోంది. 80 దేశాలలో సుమారు 10 వేల మంది శాస్త్రవేత్తలు ఈ అంశంపై పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు. జలన సమస్యల ద్వితీయ వినియోగం, ఇంధన-ఇంజనీరింగ్ వనరుల సంపదం, సముద్ర వనరులు-వాతావరణంపై ప్రభావం మొదలైన సర్వావరణ పథకాలకు

కూడా ఈ సంస్థ శ్రీకారం చుట్టింది. ఆర్థిక, సామాజిక అభివృద్ధిని సాధిస్తూ పేద, దునిక నేతల మధ్య దూరాన్ని తగ్గించి సర్వావరణకు కృషి చేయాలని 'సర్వవర్-2000' సదస్సులో పాల్గొన్న 'యునెస్కో-ప్రతినీది డాక్టర్ జైజాంగ్ రీడ్' అన్నారు.

సాంప్రదాయ సిద్ధమైన ఇంధన వనరులు కొంత కొరతగా తరిగిపోతున్నందున మరిన్ని జల విద్యుత్ కేంద్రాలు నిర్మించి పెరిగిపోతున్న మానవాళి అవసరాలను తీర్చవలసి ఉంటుందని హంగరీకి చెందిన ఎ.ఆదామ్ అన్నారు.

భారత్ శాస్త్రసరంగా ఎంతో అభివృద్ధి

చెందిన దేశమని 11వ కలాబ్జు శాస్త్ర చరిత్ర కారుడు సయ్యద్-అద్-అంధలుసి అభివృద్ధించారు. స్కూటర్, లీ బెంట్ వంటి వారికి ఐదు కలాబ్జుల ముందే భాస్కరాచార్యుని వంటి గణిత శాస్త్రజ్ఞులు ప్రపంచానికంతటికి మార్గ దర్శకులుగా నిలిచారు. ఒకప్పుడు అట్టి స్థితిలో మన్న భారతదేశం విదేశీ దారులు ప్రారంభం అయినప్పటి నుండి శాస్త్ర, విజ్ఞాన రంగాల్లో విదేశాల సహాయం తీసుకొని మాత్రమే ముందుకు పోగల స్థితికి చేరుకొంది. పారశాల స్థాయి నుండి, శాస్త్ర, సాంకేతిక విద్యలను బోధించకపోవడమే దీనికి ప్రధాన కారణమన్న భావ

▲విండెకవక

విజ్ఞాన పరమైన విషయాలలో విద్యార్థులకు ఆసక్తి కలిగించునున్నది. ఈ కేంద్రం ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా ప్రపంచ శాస్త్రవేత్తలనేక మందిని ఒక చోట కలిపి 'మానవాళి మనుగడ' గురించి యోచించే సేన బిల్గా వ్యాపార సంస్థను, సెస్స్ సెంటర్ ప్లానిటేరియంల డైరెక్టర్ డాక్టర్ సేద్దార్లను ఎంతైనా అభినందించవలసిందే.

-అవధాని

ఈనాడు ప్రతివారు పీటి సమస్యతోపాటు కరెంటు కోత సమస్యనుకూడా ఎదుర్కొంటున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తిని ఎంతో పొదుపుగా, జాగ్రత్తగా వాడవలసిన బాధ్యత ప్రతివారి మీదా వున్నది. విద్యుచ్ఛక్తిని మితంగా వాడటం వల్ల పరిశ్రమలకు, ప్యాక్షరీల అభివృద్ధికి, ఉత్పత్తికి సహాయం చేసిన వారమవుతాము. చాలామందిని విద్యుచ్ఛక్తిని అనవసరంగా వృధాపరుస్తూ కరెంటు బిల్లులను పెంచుకుంటుంటారు. అందువల్ల మనం విద్యుచ్ఛక్తిని ఎల్లా పొదుపు చేయాలో, ఎల్లా వృధాపరచకూడదో ముందుగా తెలుసుకుని, ఆ తర్వాత వాటిని ఆచరించాలి.

విద్యుచ్ఛక్తిని ఇంటికి అమర్చుకునే సమయంలో మేలు రకమయిన వైర్లును అమర్చుకోవటం ప్రధాన విషయం. అల్లాగే స్వీచ్ లను, స్పైడ్ బోర్డులను కూడా సాఫీరకం వాటిని ఉపయోగించినట్లయితే కరెంటు ఎక్కువగా కాలంట, బల్బులు మండిపోవడం జరుగుతుంది. అంతేకాక తరచూ వైర్లు రిపేరు చేయించడమో లేకవాలి స్టాదాన కొత్తవైర్లును అమర్చడమో చేయవలసి ఉంటుంది. ఇంటికి కరెంటు పెట్టించుకోబోయే ముందు విలువయిన, మేలైన వైర్లును పరికరాల్ను వాడటం ముఖ్యం. మామూలుగా బల్బులు వాడేకంటే బ్యూబ్ లైటును ఉపయోగించటం మంచిది. బ్యూబ్ లైట్ కాంతిని ఎక్కువ ఇవ్వటమే కాకుండా కరెంటు కూడా తక్కువగా కాలి యూనిట్లు తక్కువ తగ్గుతుంది. బ్యూబ్ లైట్ కాంతి కళ్లకు క్రమశిక్షణగలిగిస్తూ ఉండే వర్ణం వుంటుంది.

వంటింటిలో గృహిణి వాడేందుకు ఈ నాడు

విద్యుచ్ఛక్తి వాడకంలో పొదుపు

గ్రెండర్ చక్కగా అందుబాటులో వుంది. గ్రెండరును ఉపయోగించి పిండి రుబ్బటం, పొదులు తయారుచేసుకోవటం చాలా ముఖ్యం. గ్రెండరును ఉపయోగించటం వల్ల ఇల్లానికి శ్రమ తగ్గుటమే కాకుండా సమయంకూడా కలిపవస్తుంది. ఈనాడు విద్యుచ్ఛక్తి సాధనాలన్నీ తయారయి ప్రతివారికి చాలా సౌకర్యంగా వుంటోంది. పని సులువవుతోంది. కొన్ని పరికరాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువ అవుతుంది. మరికొన్నిటికి విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగా కాదు. అందువల్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగా అయ్యే పరికరాలేమిటో, తక్కువగా అయ్యే సాధనాలేమిటో తెలుసుకోవటం అవసరం. కరెంటు హీటర్, స్టావోల మీద వంటచేయడం వల్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగా ఖర్చవుతుంది. ఐరన్ బాక్స్, గీజర్ లాంటివాటికి కూడా విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగా అవుతుంది. కరెంటుతో వంట చేసేటప్పుడు కుక్కర్ ను ఉపయోగించడంవల్ల కరెంటు ఖర్చు తగ్గించుకోవచ్చు. విడివిడిగా ఒక్కొక్క పదార్థాన్ని వండితే విద్యుచ్ఛక్తి వాడకం మరింత పెరుగుతుంది. గీజర్ స్పిన్ ఆన్ చేసినప్పుడు అశ్రద్ధ, మరుపు పనికిరావు. స్పిన్ ఆన్ చేసి కాస్త అటూ ఇటూగా ఆర్మితే ఆ వస్తువు త్వరగా పాడవటమే కాకుండా అనవసరంగా విద్యుచ్ఛక్తిని వృధాచేయటమవుతుంది.

వాషింగ్ మిషన్, హీటర్ లాంటి వాటిని

పని అయిపోగానే తడిశాని, నీరు కాని లేకుండా తుడవాలి. వాటిలో తడి, నీరు ఉన్నట్లయితే వాటిమీద తెల్లగా మచ్చ ఏర్పడుతుంది. పీటిలో ఉండే కాల్షియమ్ కార్బనేట్ లో జరిగే రసాయనిక చర్యవల్ల అల్లా తెలుపురంగు ఏర్పడుతుంది. అల్లా తెల్లపార వాటిమీద ఏర్పడినట్లయితే ఆ పరికరాలు ఎక్కువ కాలం మున్నకపోగా, అవి పనిచేయటానికి కూడా ఎక్కువ సమయం పడుతుంది. అందు వల్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువపేపు కావలసివస్తుంది. ఫ్రీజర్ ను కూడా శుభ్రపరుస్తూ ఉంచాలి. విద్యుచ్ఛక్తి సహాయంతో ఉపయోగించే పరికరాలను ఎప్పుడైతే వృధా శుభ్రపరచుకోవటం ప్రధాన విషయం. కరెంటు పరికరాలను వాడే సమయంలో విద్యుచ్ఛక్తిగా ప్రవర్తించటం, పరాకూడా ఉండటం, వేరే పనిలో విమగ్నమవటం వల్ల కరెంటు ఎక్కువ కాలంటమే కాకుండా అపాయం కూడా జరుగుతుంటుంది.

ఇంటిలో వెలిగే బల్బుల విషయంలో కూడా పొదుపును పొందించి విద్యుచ్ఛక్తిని ఆదా చేయవచ్చు. దాని ఫలితంగా కరెంటు బిల్లు కూడా తగ్గుతుంది. ఇంటా బయటా మనం ఉపయోగించని సమయాల్లో కూడా లైట్లు వేయడం వల్ల విద్యుచ్ఛక్తిని అనవసరంగా వాడటం జరుగుతుంది. అవసరమున్న గదుల్లో లైట్లు వెలిగించుకుని, మనం ఉపయోగించని గదుల్లో వృధాగా లైట్లు వెలిగకుండా చూసుకుంటూ కరెంటును

పొదుపు చేసుకోవచ్చు. కొంతమంది ఫ్యాను వేసుకుని, ఆ గదిలోంచి వెళ్లి పొయ్యిపై ప్యాను స్వీచ్ ఆఫ్ చేయడం మరచిపోతారు. గదిలో ఎవరూ లేకున్నా బల్బులు వెలుగుతూ, ఫ్యాన్లు తిరుగుతూంటాయి. అనవసరంగా ఈ విధంగా విద్యుచ్ఛక్తిని వృధా చేయకూడదని ప్రతివారూ తెలుసుకోవాలి. లైట్లు వెలుగుతున్నప్పుడు, ఫ్యాన్లు తిరుగుతున్నప్పుడు, విద్యుచ్ఛక్తి పరికరాలను వాడుతూన్న సమయంలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా అకస్మాత్తుగా ఆగిపోయినట్లయితే, వెంటనే వాటి స్వీచ్ లను ఆఫ్ చేసేయాలి. లేకపోతే ఒకవేళ వారు బయటకు వెళ్లవలసివస్తే ఆ సమయంలో తిరిగి విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చినట్లయితే పనిమీద బయటకు వెళ్లినవారు ఇంటికి వచ్చినవరకూ కరెంటు వృధాగా వాడబడుతుంది. లేదా వారు వేరే పనిలో విమగ్నమై కరెంటు వచ్చిన సంగతిని గమనించకపోయినట్లయితే విద్యుచ్ఛక్తి వృధాగా ఖర్చవుతుంది. పీటి కోసం మోలారును ఉపయోగించేవారు కూడా సిక్స్ ల్యాంకులు లేదా తొట్టెలు నిండగానే వెంటనే మోలార్ ను ఆపేయాలి లేకపోతే నీరు వృధా అయిపోతూ కరెంటు రిడింగ్ పెరిగి పోతుంటుంది. తమ సౌకర్యాల కోసం విద్యుచ్ఛక్తిని, విద్యుచ్ఛక్తితో వాడే పరికరాలను వాడుకోవచ్చు. కానీ కరెంటును మాత్రం వృధాచేయకూడదు. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో పొదుపును పొందించటమన్నది ప్రతివారి కర్తవ్యం. మనం వృధాచేసే విద్యుచ్ఛక్తి కరెంటు బిల్లును పెంచుతుంది. మనం పొదుపుగా విద్యుచ్ఛక్తిని వాడితే, ఎన్నో పరిశ్రమలకు అది సహాయపడుతుంది.

-కె. నిర్మల

జం పట్ల తన బాధ్యతను గుర్తెరింగి, ఉందిన కలాకారుడు బలరాజ్ సహాని!"

స్వర్ణీయ- ఇందిరాగాంధీ

దీన్ని సృష్టిత్యాలను కలబోసి ఒకే మూసతోసిన గొప్ప కలాకారుడు

కె. ఎ. అబ్బాస్

జమైన మార్క్సిస్టు ఎవరు అంటే అంటాను. అతని అంత్య సంస్కార రో కాపిటల్ లోని ఒక పేరా చదివేలా సాడు!"

అర్.కె. కరంజియా

నేను సినిమాలు చూడను. కాని హాని నటించిన ఏ చిత్రమూ వదలరాదు!"

84 సంవత్సరాల 1 అభిమాని

సహాని పేరు చెప్పగానే వాటితరం ప్రేక్షకులగా జ్ఞాపకం ఉంటే చిత్రం "దోబీగా సినిమారంగంలో ప్రవేశానికి ముందు హాని నాటి స్వాతంత్య్రోద్యమ నాయకులతో సంబంధాలు ఏర్పరచుకున్నాడు. యు కార్మిక దినమైన మేడే రోజున రావల్పిండిలో బలరాజ్ సహాని జన్మించి ఇంగ్లీష్ లిటరేచర్ లో ఎమ్. ఏ. చేసిన తన వదిపిన విలువ భగత్ సింగ్ పై వ్రాసాడు. ఫ్రెంచి, రష్యా విప్లవాలు, బ్ల్యే రచనలు ఇతన్ని ఎంతో ప్రభావించాయి. బలరాజ్ సహాని టిఫ్ట్ ప్స్ రచయిత. బలరాజ్ దమయంతిని చేసుకున్న తర్వాత లాహోర్ వెళ్ళి "ది హార్మింగ్" పేపర్ లో పని చేసాడు. అదే లో అక్కడ బి. పి. యర్. బేడి (కబిండి) పరిచయం అయ్యాడు. ఈ పేపర్ ద్వారా కారణంగా దంపతులద్వారా కల వ్వారు. అక్కడ నుండి శాంతినికేతన్ కు శాంతినికేతన్ లో హిందీ టీచర్ గా మూడై రూపాయల జీతంపై బలరాజ్ స్థిరపడ్డాడు.

330 సంవత్సరాల కాలంలో డా. జాకీర్ గాంధీజీతో వస్త్రస్తున్న రోజులలో ఇతనికి ఇషల ద్వారా సమాచారం అందివ్వటా

సహాయకుడు కావల్సి వచ్చి గురుదేవ్ ను వాకబు చేయగా- బాగుార్ బల సహాని దంపతులను ఆ కార్యక్రమానికి సంచుకోవల్సిందిగా సిఫార్స్ చేసాడు. గో కలిసి పనిచేయగలిగే అవకాశం లభించి బలరాజ్ దంపతులు ఎంతగానో చెందారు. గాంధీజీ ఆదేశం ప్రకారం పి. కి మూడు సంవత్సరాల కాలం గానికీ బలరాజ్ లండన్ వెళ్ళాడు. అప్ప యారుడు పరీక్షతో సహాని జన్మించాడు. ఈ దంపతులకు కుమార్తె పల్లవమింది. లండన్ లో ఈ దంపతులద్వారా వ్రాసేందువల్ల తిరిగి వచ్చేసాడు.

ంగవ్రవేశం:

కుటుంబ సోదరుడు బలరాజ్ సహాని చేయూర్పిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాలేజీ మిత్రుడైన చేతన్ అనంద్ తన "సీతన తం" పేషం వేయాలిందిగా కోరగా మిగ్గులద్దూరు. దేవానంద్, చేతన్ ఆనం జనాల్ నుండి బలరాజ్ కు/సన్నిహితం . వృద్ధిరాజ్ కన్నూర్ నిర్మించిన వృద్ధి లో సర్దియ అబ్బాస్ సేత్యత్యంలో భార జనకు వ్యతిరేకంగా ప్రదర్శించే నాలుకాల రాజ్ దంపతులు ఆకర్షిత: "దివార్" ప్రదర్శించారు. 1947-48 మధ్య దమయంతి మరణంతో బలరాజ్ యకులత చెందాడు.

గ్రాటికీ పరీక్షతో వయసు తొమ్మిది సంవ 1950 మార్చిలో సహాని "ను వివాహం చేసుకున్నాడు. తర్వాత పులిద్దరూ జాహ్లాన్ కాలేజీలో లం ఉన్నారు. కొన్ని నెలల తర్వాత ఖైదిల సమస్యపై ప్రవత్త్య నిర్ల వ్యతిరేకంగా జరిగిన ఉద్యమంలో ఈ యరూ అరెస్ట్ అయ్యారు. జైల్లో ఉన్న యో నిర్మాత అసిఫ్ తన చిత్రం "హల్

అసమాన నటుడు బలరాజ్ సహాని

వల్"లో నటించవల్సిందిగా బలరాజ్ ని కోరాడు. దిలిపుకుమార్ అభ్యర్థన మేరకు లభించిన అను మతితో ఈ చిత్రం మూటింగ్ జరిపారు. ఈ చిత్రం మూటింగ్ పూర్తయే సమయానికి కూడా బలరాజ్ సహాని విడుదల కాలేదు. ఈ చిత్రంలో చిన్నప్పటి దిలిపాగ పరీక్షతో సహాని నటించాడు.

తెలు నుండి విడుదలయ్యాక జాహ్లా ఆర్ట్ థియేటర్ ను ఈ దంపతులు ప్రారంభించారు.

ప్రేక్షకుల పూదయాలను ద్రవించేస్తుంది. తాక ట్టులో ఉన్న తన భూమిని విడిపించలేక పడే అవస్థ - ఆ తర్వాత అదే స్థానంలో ప్యాక్షరీ వెలిసి తన కలలు పొగ రూపంలో కదిగిపోతుంటే బలరాజ్ చూపిన నటనను ఏ ప్రేక్షకుడూ మరు వలేదు. శృంగార వాసనలు ఏమాత్రం తాకని విధంగా దర్శకుడు దిమల్ రాయ్ ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించాడు.

తర్వాత నిరుద్యోగ సమస్య ప్రధాన కథాంశంగా నిర్మించిన "హమ్ లోగ్" విజయం సాధించింది. తర్వాత బలరాజ్ సహాని నటించిన "తలాష్" బ్రహ్మాండమైన విజయం సాధించింది. ఇందులో కోటికన్నదైన కథానాయకి తండ్రిగా బలరాజ్ నటన ఎంతోమంది ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకున్నది. విశేషమేమంటే "గరమ్ హవా" చిత్రానికి బల రాజ్ సాంకేతికం తీసుకోలేదు. పిసి, సాహితీ రంగాలలో ఎంతో పేరు సంపాదించుకున్నా ఈ నటుడు, రచయిత ఏనాడు అడంబరాల జోలికి పోలేదు. రచనలు చేయుటంటే- బలరాజ్ కి ఎంతో ఇష్టం. మూటింగ్ కు వెళ్ళేటప్పుడు తన వెంట టైపురైటర్ ని తీసుకువెళ్ళేవాడు. విరామ సమయంలో తన టైపురైటర్ పై పనిచేసుకునే వాడు.

సాహితీరంగం:

బలరాజ్ రచించిన "వా రష్యా యాత్ర" పుస్తకానికి నెహ్రూ అవార్డ్ లభించింది. ప్రపంచ శాంతికి సంబంధించిన కృషికిగాను రెవీస్ శాంతి బహుమతి బహూకరించారు. ఇమేగాక చిత్రరంగా నికీ సంబంధించిన అనేక అవార్డులు కూడా బలరాజ్ కు లభించాయి.

నటుడు మోతిలాల్ తర్వాత గుర్తుంచుకో గలిగిన గొప్ప నటుడు బలరాజ్ సహాని. శృంగార సన్నివేశాలలో నటించటమంటే బలరాజ్ సుత రాము ఇష్టపడడు. హీరో హీరోయిన్స్ చెల్లా వట్టా వెంటబడి వరుసలైతే ధృత్యాలు ఇతనికి వచ్చేవికావు.

కుమార్తె పల్లవమికు వివాహం చేసిన మూడు సంవత్సరాల తర్వాత ఆమె మరణంతో బలరాజ్ హతాశుడయ్యాడు. "అమావత్" చిత్ర మూటింగ్ కు హాజరు కాలేకూ గుండెలో నొప్పి వస్తుందని చెప్పగా వెంటనే హాస్పిటల్ కు చేర్చగా ముగ్గుపటి రోజు అనగా ఏప్రిల్ వద మూడు 1973లో ఈ మహా నటుడు తుది శ్వాస విడిచాడు. చనిపోతూ తన భార్య సంతో ష్తో "ఎక్కవ కాలం బ్రతికే అవకాశంలేదు! సముద్రం, స్రక్కులి, నా దేశం! వీటినే పేను ప్రేమిస్తాను!" అన్నాడు.

ఆ మహానటుడు నటించిన చిత్రాలు అనేకం ఉన్నా కుమారుడు పరీక్షతో సహానికీ నచ్చిన పది చిత్రాల గురించి వివరంగా అభిమాన పాఠకుల కోసం అందిస్తున్నాం.

1. "దోబీగా జమీన్" (53)

గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని జమీందారీ వ్యవస్థపై సమగ్రంగా నిర్మించిన చిత్రమిది. అంతేకాదు. నగర జీవితాలలో ఇమిడిపోయిన కేపిటలిజాన్ని కూడా చూపారు. ఈ చిత్రంలో వాస్తవికత కోసం బలరాజ్ చెప్పలు లేకుండా కలకత్తా వీధు లలో రిజై తొక్కాడు. ఈ చిత్రంలో కైమాక్స్

2. "సీమా" (55)

వేదరికం మనిషిని ఎంతగా క్రుంగదీస్తుందో చూపారు. చిత్ర కథానాయక సీమా (మాతన్) చాలా పేదప్రే. అవాధగా పెరిగిన సీమా ప్రిన్సి పాల్ బలరాజ్ చేయూతతో సంపంలో ఒక ముఖ్య స్థానాన్ని పొందుతుంది. శంకర్ జైకి షన్ సంగీతం ఈ చిత్రానికి ప్రత్యేక ఆకర్షణ కాగా - టైటిల్ రోల్ కథానాయకి పాత్రధారిణి మాతన్ కు ఈ చిత్రం మంచి పేరు తెచ్చింది.

3. "సోనెకి చిడియా" (58)

ఓ గాయకురాలి జీవితానికి సంబంధించిన కథ ఇది. హీరోయిన్ మాతన్ ప్రముఖ గాయని. ఈమెను సినీరంగానికి పరిచయం చేసి తద్వారా డబ్బు సంపాదించాలని బంధువులు ప్రయత్ని స్తారు. చిత్రరంగంలో ఓ జానియర్ ఆర్టిస్ట్ ఈమె సరసన హీరోగా నటిస్తారు. ఈ పాత్రను గాయకుడు తనతో మహామూర్ పోషించాడు. తర్వాత కథానాయకి ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం చేయటా్ కని బలరాజ్ ఈమెను రక్షిస్తాడు. వెండితెరపై మిలమిల మెరిసే కథానాయకం తెర వెనుక జీవితాల్లోని చికటి వెలుగులను ఆనాడే ఈ చిత్రం ద్వారా చూపారు.

4. "అనూరాధ" (60)

లీలావాయుడు, అభిభట్టాచార్య, బలరాజ్ సహాని నటించారీ చిత్రంలో. చిత్ర కథానాయకి అనూ రాధకు సంగీతమంటే ప్రాణం. కాని కుటుంబ పేదల కోసం తన వీధి చాలా సంవత్సరాల క్రితమే మూలవేసేస్తుంది. ఆమెలోని మాన సేక సంపర్కలను ఆ గ్రామ డాక్టర్ గమనిస్తాడు. అనూరాధ పాత నేస్తం ఆమె ఇంటిముందు ప్రమాద పరిస్థితిలో కనిపిస్తాడు. అక్కడినుండి కథ చాలా ఉద్వేగంగా సాగుతుంది. రవిశం కర్ అసమాన సంగీత దర్శకత్వంలోని పాటలు ఆనాడు ప్రజాదరణ పొందాయి.

5. "కాబూలీవాలా" (61)

రవీంద్రనాథ్ టాగుార్ కథకు చిత్రరూపం "కాబూలీవాలా!" టైటిల్ పాత్రలో వాస్త వికతకు గాను బలరాజ్ సహాని సెయోవీలోని కాబూలీవాలా అలవాట్లు, ఆచారాలను శ్రద్ధగా గమనించి పూర్తిగా అలవాటు పడిన తర్వాతనే ఈ పాత్ర చేశాడు. కాబూల్ నుండి వచ్చిన ఓ వ్యక్తి "మిని" అనే చిన్నారికి అప్పడొత్తాడు. ఓ అప్పలవాడితో జరిగిన పుర్రణలో ఇతడు హత్యచే యుగా - హత్యానేరంపై వద్యాలగు సంవత్సరాలు జైలుశిక్ష విధిస్తారు. తెలు నుండి తిరిగివచ్చే సమ యానికి మిసికే వివాహమౌతుంది.

6. "హాకీకత్" (64)

సమర్థవంతమైన ఆర్మీ అఫీసర్ గా బలరాజ్ సహాని ఈ చిత్రంలో నటించారు. ఇది పూర్తిగా యుద్ధానికి సంబంధించిన చిత్రం. భారత్ - చైనా యుద్ధానికి సంబంధించిన కథ నేపథ్యంలో ఈ చిత్రం నిర్మించారు. ధర్మేంద్ర, ప్రయో రాజ్ వంటి ఇతర పాత్రలలో నటించారు. ఈ చిత్రంలో యుద్ధ ధృత్యాలు, టాంకర్స్ విన్యా సాలు, బాంబు ప్రయోగాలను చాలా వాస్తవంగా చిత్రీకరించారు. ఆరు నెలలపాటు చేతనాఅనంద్ ఇక్కడ విడిదిచేసి మొత్తం మూటింగ్ జరిపారు.

7. "పక్త" (65)

భూకంప ప్రమాదంలో ఏ కుటుంబ సభ్యులు చెల్లాచెదురౌతారు. కుటుంబ యజమాని తన భార్య, ముగ్గురు కుమారుల కోసం అన్వే షిస్తాడు. రాజ్ కుమార్, సునీల్ దత్, శశిశ మూర్ అన్నదమ్ములుగా నటించారు. రాజ్ కు మార్ లాయరుగా, సునీల్ దత్ స్వగ్గర్ గా మారి ఒకే అమ్మాయి (సాధన)ని ప్రేమిస్తారు. ఈ చిత్రంలో బలరాజ్ సహాని హంతకుడుగా కన్పించినా ఆ పాత్రను మాత్రం ప్రేక్షకుడు మరువలేని విధంగా చిత్రీకరించారు. సంగీతవరంగా కూడా ఈ చిత్రం విజయాన్ని సాధించింది.

8. "ఏక్ పూల్ దోమాల్" (69)

కథానాయక ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య మానసికంగా నలిగిపోయే కథాచిత్రాల వరవడిలో వచ్చిన చిత్ర మిది. భార్య మరణంతో బలరాజ్ ఓ ప్రమా దంలో గాయపడి వివాహానికి అనర్హుడిగా అవు తాడు. పెళ్లికాకుండానే గర్భవతి అయిన సాధనకు ఆశ్రయమిస్తాడు. చనిపోయాడనుకున్న ప్రేయడు ప్రత్యక్షమయ్యే సరికి కథానాయకి పూదయం తల్లడి ల్లుతుంది. కాని ఆమెకు పుట్టిన బిడ్డపై మమకా రాన్ని బలరాజ్ తెంచుకోలేకపోతాడు. చిత్రంలోని సతాక సన్నివేశం అందరినీ కదిలిస్తుంది.

9. "పవిత్రపాపి" (71)

ఇద్దరు ప్రేమికుల కథ ఇది. వాయకి నాయకులు తనూజ, పరీక్షిత సహాని, మరో పాత్రలో బలరా జ్ సహాని నటించాడు. ప్రేమించిన ప్రేయడితోగాక మరో త్రాగుబోతుతో తనూజ వివాహం జరు గుతుంది. ప్రేమికులద్వారా కలుసుకుంటారా? అన్నది తర్వాత కథ. విదేశీయులు ఎంతగానో ప్రశంసించిన ఈ చిత్రం కైమాక్స్ మాత్రం భారత ప్రేక్షకులకు రుచించలేదు. పరీక్షిత సహాని ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించాడు. తండ్రి బలరాజ్ సహాని ఎంతగానో ప్రోత్సహించాడు.

10. "గరమ్ హవా" (73)

భారతదేశ విభజనకీ సంబంధించిన కథ ఇది. దేశ విభజనవల్ల ఎంతమంది మానసికంగా కృంగి కృశించిపోయారో, ఆనాటి సంఘటనలు చదివిన వారు మరువలేరు. బలరాజ్ సహాని నటించిన ఆఖరి చిత్రం ఇది. ఉత్తరప్రదేశ్ లోని ఒక చెప్పుల కంపెనీ యజమాని బలరాజ్. దేశ విభజన సమయంలో పాకిస్తాన్ వలన పోవటానికి ఈ ముస్లిం సోదరుడు అంగీకరించడు. కాని బల రాజ్ సోదరుడు తన కుమార్తెకు భర్త కాబోయే అల్లుడు అనూ పాకిస్తాన్ వెళ్లిపోతాడు. పాకి స్తాన్ వెళ్లిపోయాక అనూ మరో యువతిని వివాహం చేసుకోబోతున్నాడన్న వార్త విన్న బల రాజ్ కుమార్తె ఆత్మహత్యాప్రయత్నం చేస్తుంది. అదే సమయంలో బలరాజ్ వ్యాపారం దెబ్బ తింటుంది. కుమారుడు నిరుద్యోగిగా ఉంటాడు. చేశారిన పరిస్థితులకు పూర్తిగా విసుగు చెందిన బలరాజ్ భారత్ ను విడిచి వెళ్లటానికి సిద్ధప డతాడు. కాని మార్గమధ్యంలో వామనక్షియుల ఊరేగింపును చూసి ఉత్తేజితుడై మార్గభూమి భారత్ లోనే ఉండుటకు నిశ్చయించుకుంటాడు. దేశవిభజన బలరాజ్ సహానిని ఎంతగానో కృంగదీసింది. ఈ చిత్రంలోని ప్రతి ఫ్రేంలో ఆ బాధ బలరాజ్ మొహంలో ప్రస్ఫుటంగా కని పిస్తుంది. మొదట్లో ఈ చిత్రాన్ని ప్రదర్శనకు విషేదించారు. స్వర్ణీయ శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ స్వయంగా ఈ చిత్రం చూసి విషేధాన్ని తాల గించింది.

- "పతి"

శునక పాఖ్యానం

సెండ్ బర్నార్డ్

బుల్ డాగ్

“జింతువులో ఒక్క కుక్కకే మనిషిమీద ప్రేమ” అని పేర్కొన్నారు ప్రసిద్ధ ఆంగ్ల కాలనిక కవి, కాలరీడ్జ్ 1830లో.

కుక్కలకు అంతరాత్మ అన్నది ఉన్నట్లు జీవ శాస్త్రవేత్త వార్నిన్ దార్విన్ అభిప్రాయం. విదేయత కుక్కకు మారుపేరు. అప్పుడు, మిత్రుడు, సన్నిహితుడు- అన్నీ మనిషికి కుక్క- కుక్కన్న జ్ఞాపకశక్తి అపారం. అవగాహన శక్తి ఉంటుంది. భారతదేశంలో కుక్కల్ని మెసాలి థిక్ యుగంలో మనిషి మచ్చిక చేసుకున్నట్లు ఆధారాలున్నాయి.

మనిషి కుక్కకు ఏ వస్త్రనా అప్పగించి నిశ్చితంగా ఉండొచ్చు. ప్రిల్స్, పిల్లలకు కుక్కలంటే మక్కువ ఎక్కువ. కాలక్షేపానికి, ఆడుకునేందుకు కుక్కను మించిన ఆటబొమ్మలు పిల్లలకి మరోటి లేవు. కుక్కలకి కంటిచూపు, గ్రహణశక్తి, శ్రవణశక్తి మూడూ చాలా నిశితం. కుక్క స్వర్గం ద్రియం కూడా చాలా సున్నితం. అక్కడ చేచ్చు కోవడం, ఒళ్లో కూర్చోవడం, వాకడం కుక్కకి ఎంతో యిష్టం. ఎంతో సంతోషం మరి. మనిషి రోమాలు దిగ్భ్రాంతి చెందినప్పుడు నిక్కపొడిస్తే, కుక్క రోమాలు ప్రేమాస్పదమైన స్పర్శకు నిక్కబొడుస్తాయి.

కుక్కలు మానవులకు అనాదికాలం నుండి అమోఘమైన వని చేస్తున్నాయి. కుక్కలకు అనేక రకాలుగా బ్రయినింగ్ ఇచ్చి, వాటిని విజయవంతంగా వినియోగించుకుంటున్నారు. అనాదికాలం నుండి అవి పశువుల మందల్ని కావలా కాస్తున్నాయి. గుడ్డివారిని వివిధ స్థలానికి తీసుకెళ్లేందుకే తోడ్పడుతున్నాయి. యుద్ధాలలో వీరోచిత కార్యాలేన్నో నిర్వహిస్తున్నాయి. అవసరమైన సందేశాల్ని రహస్యంగా ఒకచోట నుంచి మరోచోటకు చేరుస్తుంటాయి. జర్మన్ సెషర్స్ లాండ్, విశిష్టమైన కుక్కలు డొడార్యతో కూడిన ఎన్నో పనులు చేస్తుంటాయి. అందులకు దారి చూపడం, వికలాంగుల్ని రోడ్డు దాటించడంలాంటి పనులు ఈ కుక్కలు చేస్తుంటాయి.

అతి ప్రాచీనమైన శునకజాతి కోరీ. దాదాపు 65 పౌండ్ల బరువుండే ఈ కుక్క చూచేందుకు అందంగా వుంటుంది. పొడవైన తల కలిగిన ఈ కుక్క తోకకూడా అతి పొడవుగా వుండడమే గాక చివరన సూదిగా, అందంగా కూడా వుంటుంది. చెవులు కిందికి వాలి ఉంటాయి. తెలుపు, నలుపు, మట్టిరంగు మచ్చలుండే ఈ కుక్కల్ని మొట్టమొదట స్కాట్ లాండ్ వారు తమ గొర్రెల మందల్ని కాపాడేందుకు వినియోగించుకున్నారు. ఈ కుక్కలకు గరుతైన బొచ్చు ఉంటుంది. కొన్ని మెత్తని బొచ్చుగల కుక్కలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని బోర్డర్ కోలీస్ అని అంటారు.

‘అలాస్కన్ మేర్ మ్యాడ్’ అనేవి అలాస్కాలో చెందిన ప్రసిద్ధమైన శునకజాతి. ఇది అతి ప్రాచీనకాలం నుండి స్టెడ్డిహాళ్ళను నడిపేందుకు ఉపయోగపడుతున్నాయి.

‘గ్రేటరెన్’ అను జాతి కుక్కలు జర్మనీ దేశానికి చెందినవి. ఈ కుక్కలు వంకలు తిరిగిన దేహంతో నుండి, పొడవైన మూతిని, తోకను, నిలారుగా గల చెవులను కలిగి ఉంటాయి. ముప్పై అంగుళాల కనిష్ట ఎత్తు కలిగివుండే ఈ కుక్కల్ని అడవిపందుల్ని పేటాడేందుకు పెంచుతుంటారు.

డాబర్ మాన్, పినిశర్, అనే జాతి కుక్కల్ని ఒకప్పుడు జర్మనీలో యుద్ధాలలో పోరాడేందుకు, సామగ్రి పరిరక్షణకు వినియోగించే వారు. నలుపు, గోధుమ రంగు గల్గి పొడవైన కాళ్ళతో కండలు తిరిగిఉంటాయి.

న్యూఫౌండ్ ల్యాండ్ అనే జాతి కుక్కలు సీటిలో బాగా ఈదగల్గుతాయి. అమెరికాకు చెందిన ఈ కుక్కలకు సీటిలో మునిగిపోయే చును పుట్టి రక్షించేందుకు, సీళ్ళలో మునిగిపోయే ఒడల సమాచారం అందజేసేందుకు ప్రత్యేక బ్రయినింగ్ ఇస్తుంటారు. వెడల్పుయిన తల, చిన్న చెవులు, పొడవైన తోక, ఒత్తుగా ఉండే పొడవైన బొచ్చు గల ఈ కుక్కలు మామూలుగా సెలవురంగులోనే ఉంటాయి.

స్ట్రైండ్ బెర్నార్డ్ అనే కుక్కలు స్వెయిట్ లాండ్ ఆల్ప్స్ పర్వతాలలో, సన్యాసులతోబాటు తిరుగుతుంటాయి. వీటిని ఎక్కువగా ప్రమాదాలలో సున్నవారిని రక్షించేందుకు ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తుంటారు. వీటి బరువు 150 నుంచి 250 పౌండ్ల

వరకుంటుంది. తప్పిపోయిన మనుషుల్ని వెబ్బుకు వేందుకు, మంచు పెళ్ళలకింద పడి, నలిగిపోయి, మరణావస్థలో వున్నవారిని గుర్తుపట్టేందుకు వీటిని వినియోగిస్తారు.

కుక్కలు సదానంగా ఆరు రకాలు-

1. ఇంటి కుక్కలు (కంపానియన్ డాగ్)
2. కావలా కుక్కలు (వర్కింగ్ డాగ్)
3. బొచ్చు కుక్కలు (పెరియర్స్)
4. బొచ్చు కుక్క (టాయ్ డాగ్)
5. రేచుకుక్కలు (గ్రేహౌండ్స్)
6. వేల కుక్క (హంటింగ్ డాగ్స్)

ఇంటి కుక్కలు: తెలివితేటలకు, సున్నితత్వానికి ఇంటి కుక్కలకి పెట్టింది పేరు. దాల్చిటియన్, డగ్ అనే కుక్కలు విదేయతకు, విశ్వాసానికి ప్రతీకలు. టెబెటన్ స్పానియర్, గ్రేట్ స్పిర్డు, పూవల్ మారా ఇంటికుక్కలుగా ప్రసిద్ధి చెందాయి.

కావలా కుక్కలు: ఇవి పోలీసులకు సాయం చేస్తుంటాయి. కుక్కలన్నింటిలో విదేయత గల కుక్కలివే.

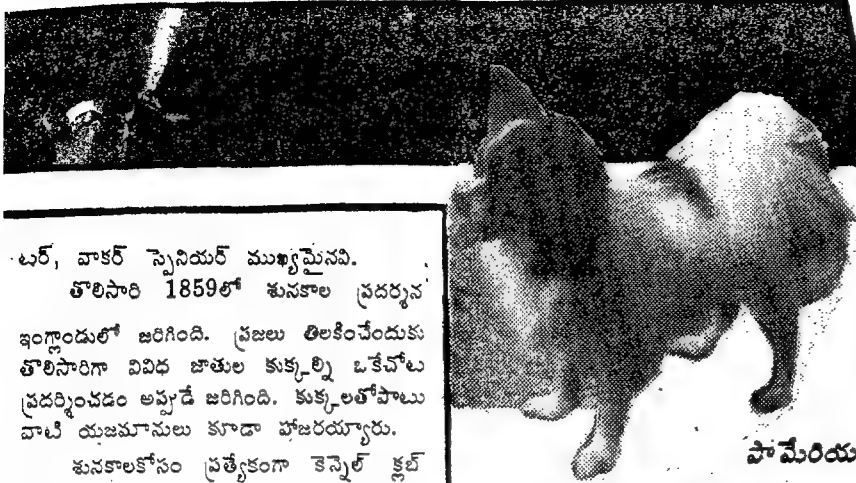
బొచ్చుకుక్కలు: బొచ్చుతో నిండియుండే ఇలాంటి బొచ్చుకుక్కకి క్రమంతప్పకుండా క్షురకర్మ అవసరమే- ఉత్సాహంగా, స్వాతంత్ర్యంగా వ్యవహరించే ఈ కుక్కల్ని పెరియర్లంటారు. ఇది అంతర్జాతీయ శునకం. పెరియర్లతో ఆస్ట్రేలియన్-వెరిష్, స్కాటిష్, టెబెటన్ రకాలున్నాయి.

బొచ్చు కుక్కలు: కొన్ని కుక్కలు పూర్తిగా ఆటబొమ్మల్లా వుంటాయి. ఇంతకీ ఇవి గడవ కూడా దాలలేవు. పిల్లలతో ఎంతో సన్నిహితం కలిగి ఉంటాయి. ఈ కుక్కలకు తర్జిదుఇచ్చి కావలా కుక్కలుగా తయారుచేస్తారు. పామరేనియన్ అను కుక్కకూడా ఈ కోవకి చెందినదే. ఆస్ట్రోచిహెన్స్, పర్వటాయ్, పెరియర్, పాపిలాన్, వెకింగ్ అనే కుక్కలు కూడా ఈ కోవకు చెందినవే.

రేచుకుక్కలు: ఈ కుక్కలు పిల్లల్ని దగ్గరకు రానియ్యవు. ఎన్నెడ అనే రేచుకుక్క గంటకి 60కి.మీ. వేగంతో పరుగిడుతుంది. అప్టన్ షేడెడ్ (అప్టన్ జాతి కుక్క) రెలివిలేలకు, కుశాగ్రుద్ధికి పేరొందింది. సర్ వాల్టర్ సాండ్ సృష్టించిన డీరహౌండ్, ఈ జాతికి చెందిందే.

వేల కుక్కలు: వాసన పసిగట్టడంలో వీటికి అపారమైన వైపుణ్యం ఉంది. వేల కుక్కల్లో బ్లడ్ హౌండ్, డేక్ హౌండ్, లా బ్రేడ్ క్, పెయింట్

కుక్కలు విర్రవీరులైన మనకార్యాలు పరి
త్రలో మనకు కోకొల్లలుగా కనుపిస్తాయి. పిల్ల
లకు, కుక్కలకు గల ప్రేమానురాగాలు మనకు
తెలియనిదికావు. కుక్కలకు అంతరాత్మ అనేది
ఉన్నట్లు వేదశాస్త్రవేత్త చార్లెస్ డార్విన్ అభి
ప్రాయపడ్డారు. కాలగతిలో వాగరికతాక్రమంలో
మనిషి కుక్కలో అంతర్గతంగా నిబిడికృతమైపోయి
శక్తులను వెలికిదిసి తన అవసరాలకు, అనుగు
ణంగా ఆ శక్తుల్ని మలుచుకున్నారు. మానవు
నిలా ఎన్నో అద్భుత, మనకార్యాలు సాధించి
ఉన్నత స్థానాన్ని అలంకరించింది కుక్కజాతి -
ఉదాహరణలు కొన్ని.

పామెరియన్

టర్, వాకర్ స్పెనియర్ ముఖ్యమైనవి.
తొలిసారి 1859లో కునకాల ప్రదర్శన
ఇంగ్లాండులో జరిగింది. ప్రజలు తిలకించేందుకు
తొలిసారిగా వివిధ జాతుల కుక్కల్ని ఒకేచోట
ప్రదర్శించడం అప్పుడే జరిగింది. కుక్కలతోపాటు
వాటి యజమానులు కూడా హాజరయ్యారు.
కునకాలకోసం ప్రత్యేకంగా కెన్సెల్ క్లబ్
పేరిట ఒక క్లబ్బును స్థాపించిన మనత కూడా
ఇంగ్లాండు దేశానికి దక్కింది. కునకాల ప్రదర్శన
జరిగిన తర్వాత 14వేళ్ళకి అంటే 1873లో
ఈ క్లబ్బు ఆవిర్భవించింది. పూర్ణుడే అయిన
ఏప్రిల్ మొదటి తేదీన ఈ క్లబ్బు ప్రారంభం
కావడం మరో విశేషం. మన దేశంలో కెన్సెల్
క్లబ్బును ఆ తర్వాత వెలకొల్పారు.
మన దేశంలోని సిండికేటు బ్యాంకు,
కుక్కను బ్యాంకు అధికార విహుంగా నిర్మిక
చేసి దాన్ని ఓ వీరంపై కూర్చుండబెట్టి, స్నేహ
రికి, విశ్వాసానికి, కుక్కలకు గల ప్రాముఖ్యతను
సూచించేస్తున్నది. అమెరిక జీవితంలో అత్యంత
సముఖపాత పోషిస్తున్న అద్భుతమైన మెంటులను
మాస్టంటే కుక్క ప్రాముఖ్యత ఎంత పెరిగిందో
దోడవడమిది.
కునకాల సంబంధిత అనేక పుస్తకాలు అచ్చ
యాయి. పార్సీ సృష్టించిన అపురూపమైన
కుక్క- స్పానియాని, గాని వాల్డీడిస్ స్పానియాని
గాని అనలేవరూ మరచిపోలేరు.
అనేక విషయాలలో మనుషురికన్నా కుక్కలే
ముందుండడం వాటి ప్రాముఖ్యతను తెలుపుతు
న్నది. ఉదాహరణకు 1957లో స్పృత్కి అంత
దిక్షయానం చేసినవచ్చిన 'లైకా' శాస్త్ర ప్రగతిలో
మానవులకంటే మూడే పైచెయ్యి అని నిరూపిం
చింది.

నల్లబెల్లి రంగయ్య

“మనిషినిక్షణంలో మెమరైజ్మెంట్, స్నేహాన్ని
వంచిశిచ్చేదే కుక్క. స్నేహానికి ప్రాణమిచ్చే
కుక్క, జ్ఞురగానికి, సంస్కారానికి మూరుపేరు.
ఇంటా బయటా అనందంగా ఉండే కుక్క కలలు
కంటే ముద్దాడుతుంది, ప్రేమకు బదులులు
కుతుంది, కోరికగిస్తుంది, బుజ్జగిస్తుంది, దూరంగా
పోతుంది, మళ్ళీ దగ్గరకు వస్తుంది. కష్టాల్లో నీడలా
వెన్నంటి పుంటుంది. కుక్కను మించిన మంచి
మిత్రుడు మరొకడు ఉండరు”
-ప్రసిద్ధ ఆంగ్ల కవి లిపోడ్

కుక్కల ప్రదర్శన

అప్టాని జాతి కుక్క

ఫెస్సీ-చార్లీ

67 యేళ్ళ క్రితం యూరప్ కి చెందిన
'రిన్ టీన్ టీన్' అనబడే కునకరాజం, హాల్
ఫుడ్ సినిమాల్లో అద్భుతంగా నటించి ప్రేక్షకలోక
ప్రశంసల్ని అందుకుంది. 1923లో విడుదలైన
Where the North begins అను సినిమాలో
రిన్ టీన్ టీన్ అద్భుతంగా నటించి తారాపథా
నికి చేరుకుంది. ఈ కునకరాజం సుమారు 40
సినిమాలలో నటించి జైతలు అందుకుంది. ఆ
రోజుల్లో రిన్ టీన్ టీన్ నటనను ప్రశంసిస్తూ
రోజుకి 10 వేల దాకా ఉత్తరాలు రాసేవా
రట. రిన్ టీన్ టీన్ చిరకాలం జీవించాలని
భగవంతుణ్ణి వేలాది ప్రేక్షకులు ప్రార్థిస్తుండేవారు.
రిన్ టీన్ టీన్ యజమాని, దానికి పోరాడే
పద్ధతులెన్నో నేర్పారు. అది వాటిలో చక్కని
ఇక్షణ పొందింది. సినిమానటన జీవితంలో, అవి
దానికెంతో ఉపయోగపడ్డాయి. మంటల మధ్య
నుండే దూకడం, చాలా ఎత్తుగానుండి గోడల్ని
అనలీగా ఎక్కడం మొదలగు సాహసకృత్యాలు
అభిమానులకు అద్భుతంగా తోచేది. అయితే
అలాంటి సాహసకృత్యాలు జరిగేటప్పుడు దానికి
ప్రైవేట్ రసాయనాలు పూయడంతోబాటు
ఇతర జాగ్రత్తలు తీసుకునేవారు. ఈ సంగతి
మూత్రం అభిమానులకు తెలిసి ఉండేదికాదు.

ప్రాన్స్ కి చెందిన పైర్ హార్బర్ అనే వ్యక్తి
ఓ జర్మన్ జాతికి చెందిన కుక్కను పెంచాడు.
5 సంవత్సరాలు ఎంతో శ్రమపడి ఒక ప్రత్యేక
మైన పద్ధతిద్వారా, ప్రదాతద్వారా ఆ కుక్కకి
పాదాలు చెప్పారు. తర్వాత తన కుక్కకి పక్షి
నిర్వహించి డిగ్రీ ఇవ్వవలసిందిగా కొలంబో విశ్వవి
ద్యాలయాధికారికి వర్తమానం సంపించాడు. విశ్వ
విద్యాలయంకి చెందిన ఒక ప్రొఫెసర్ పక్షి తన
నిర్ణయించి పైర్ హార్బర్ కు తెలిపారు. ప్రొఫె
సర్ తన ఇమ్మలతో కలిసి ఆ చదువునేర్చిన
కుక్కను పరీక్షించాడు. పరదావాటున నీలబడి
పైర్ హార్బర్ తన కుక్కకి ఆదేశాలిచ్చాడు. కుక్క
విశ్వవిద్యాలయం పరీక్షలో నగ్గింది. దానికి డిగ్రీ
నర్తిపితేలు ఇచ్చి గౌరవించారు. పైర్ తన
కుక్కకి 500 వదాలకి అర్థాలు నేర్పారట.

మోసగడ్డ వంశానికి చెందిన 'తోటి' కుక్క
నిమిషాలో లెక్కలు చేస్తుంది. 11లో నుంచి
4 తీసేస్తే ఎంత? అని అడిగారంటే అది
చిన్నగా 7 సార్లు మొరుగుతుంది. రెండుకు
రెండు కలిపితే 5 అవుతుందా? అని ప్రశ్నిస్తే
కాదన్నట్లుగా తన మెడను అడ్డంగా ఆడిస్తుంది.
ఆ తరువాత నాలుగుసార్లు మెల్లగా మొరుగు
తుంది 'బోస్' కుక్క తన పాదాన్ని నేలమీద
కొట్టి చెబుతుంది. నాలుగు రెండ్లు ఎంత? అని
అడిగితే నెమ్మదిగా 8 సార్లు తన పాదాన్ని
నేలమీద కొడుుంది.

బెంగుళూరులో పుట్టిన 'మిసీ' అను
కుక్కను, మద్రాసుకు చెందిన చెందిల్ పారి,
తాంబరంలోని తన యింటికి తీసుకువచ్చి
పెంచాడు. దానికివారు, గుడ్డు, పాలు, పంది
మాంసం అహారంగా ఇచ్చేవారు. సీజర్ లో
జత కట్టింది. 'మిసీ'ను అనాలి
నుంచి చెందిల్ మరింత జాగ్రత్తగా పెంచసా
గాడు. సేమంతంకూడా చేస్తూకాబోలు అని
హాళనగా నవ్వుకున్నారు అతని మిత్రులు, అదివిన్న
చెందిల్ దానికి నిజంగా సేమంతం చేయాలనుకు
న్నారు. 1983 ఏప్రిల్ 22న, చుట్టుపక్కలవారిని
ఆహ్వానించి మనంగా సేమంతం వేడుక జరిపాడు
చెందిల్.

శాన్ సియాగో నివాసిని జాకీనేకు ఇద్దరు
పిల్లలు, జెస్సీ, లెనిన్లు. ఆమె ముద్దుగా పెంచు
కుంటున్న కుక్క పేరు చార్లీ. ఓనాడు జాకీన్
తన ఇద్దరి పిల్లల్ని నిద్రబుచ్చి, పక్కింటావిడతో
కబుర్లకి వెళ్లింది. ఆమె వెళ్లిన కొన్ని నిమి
షాలకే జెస్సీ మేల్కొని, పాకుతూ, పాకుతూ
స్వమ్మింగ్ పూల్ వద్దకు వెళ్లి, అందులో పడి మున
కలేస్తున్న దృశ్యాన్ని చూసింది చార్లీ. ఒక
రకమైన ఎముకల రోగంతో బాధపడుతున్న చార్లీ,
నిలాగో సత్తువ పుంజుకుని, పక్కయింటికి వెళ్లి
అరవసాగింది. కాని కబుర్లలోపడ్డ జాకీన్ దాని
అరుపును పట్టించుకోలేదు. ఆ సంగతి గ్రహిం
చిన చార్లీ, వెంటనే స్వమ్మింగ్ పూల్ వద్దకి వెళ్లి
నీళ్లలో దూకి, జెస్సీని బయటకు తీసుకువచ్చి
ప్రాణదానం చేసింది.

విన్ను కుక్క

తొలి తెలుగు వెలుగు

తొలి తెలుగు నిర్వచన పద్యకావ్యం

తిక్కన నిర్వచనోత్తర రామాయణం

సాహిత్యం తొలి నాళ్ళలో మౌఖికంగా అనంతరం శాసనరూపం నిర్వచనానికి కొన్ని వేల యేళ్ళ పట్టినదన్న మాటలో సత్యం లేకపోలేదు. తొలి శాసననాలు కూడా వచన రూపంగా సాగి తదనంతరం పద్యరూపం సంతరించుకున్నదన్న వాదన కూడా నిజమే. తొలి తెలుగు శాసనం క్రీ.శ. 575లో కడప జిల్లా కమలాపురంలో చెన్న కేశవ స్వామి ఆలయంపై లభించింది. తొలి తెలుగు పద్యశాసనం క్రీ.శ. 848లో అద్దంకిలో లభించింది. అది తమిళం పద్యం. ఇలా ప్రారంభమైన శాసనాలు నవ్వులుగారి భారతాం శ్రీకరణంతో గద్యపద్యాల కలహం అనే పేర సాహిత్యం సుస్థిర స్థానం సంపాదించుకుంది. శివ కవియుగంలో ద్వైపదాలు తెలుగు ప్రతికలుగా నిలిచాయి. కేవల వచనం పేలవంగా వుంటుందన్న భావం పండితలోకంలో వుంది. కేవల పద్యరూపం కవి పాండిత్య ప్రకర్షకు గీటురాయి అన్న ఉద్దేశంతో కావచ్చు. తిక్కన నిర్వచనోత్తర రామాయణాన్ని రచించాడు. అది తెలుగు భాషకు, తెలుగుదనానికి ప్రతిక అని చెప్పడంలో ఏ మాత్రమూ సందేహం లేదు.

నిర్వచనోత్తర రామాయణము పది అశ్వాసాలు గల సూక్ష్మ పద్య ప్రబంధం. రాముని కొలుపు కూటానికి జనకమహారాజు రాకతో ప్రారంభమై కుశలపులకు రాముడు రాజవిద్యలు నేర్పే వరకూ సాగిన సుదీర్ఘ పద్యరచన.

కావ్య ప్రారంభం వకల సంవదలకు, శుభము లకు నెలవైన శ్రీతో ప్రారంభమయింది. మను మనీషి మహారాజుకు అంకితమిచ్చిన యీ కావ్యం తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలో తొలి తెలుగు అంకిత కావ్యంగా పేర్కొనవచ్చు. కావ్యాన్ని కవ్యగాను కృతి స్వీకరణను భర్తగాను పోల్చిన పద్ధతి యీ కావ్యంలోనే ప్రారంభమయింది.

ఈ కావ్యవర్ణానికి కృతిపతి అయిన మనుమనీషి మహారాజును వివిధ విద్యా పరిశ్రమ వేది, సరస బహుమానవిరచనాశీలి అని తిక్కన్న కీర్తించాడు. కృతికర్తకు కావలసిన నియమా లను కూడా తిక్కన యీ కావ్యంలో ప్రత్యే కించాడు. తెలుగు పలుకుబడికి విశేషంగా కృషి చేయవలయునని పేర్కొంటూ 'వచనము లేక పల్లన రచయింపగ గొంతవచ్చు ప్రాధులకని' ప్రత్యే కించాడు. 'పలుకుల పొందువేక రసభంగము' చేయుట వలదని భావి కవులకు హితమునర్పి నాడు. 'లలిత పదప్రద్య పద్యంబులన కథా ర్థంబులతో కావ్య పరమార్థాన్ని రమణీయంగా రచిస్తానని పేర్కొన్నాడు. 'అమలో దాత మనీష నేను భయ కావ్య ప్రాధి పాలించు శిల్పమా నన్ బాగుడన్ కళావిదుడ'నని ఆత్మగౌరవాన్ని ధంకా భజాయించి చెప్పాడు. ఉభయ కావ్య ప్రాధి అనే మాటకు దృశ్య శ్రవ్య కావ్యప్రాధి అనే అర్థం వస్తుంది. ఉత్తర రామాయణాన్ని తిక్క నకు పూర్వమే సంస్కృతంలో డిద్దాగుడను కవి కుండమూల అనే పేర, భవభూతి ఉత్తర రామ చరిత్రయని ప్రసిద్ధమైనందువల శ్రవ్య, దృశ్య కావ్య శిల్ప ప్రాధిని కాపాడగలనని తెలుగు పాఠకులకు విన్నవించుకున్నాడు. తిక్కన రచన నాలుకీయంగా సాగడానికి తిక్కనకు నాలుకంపై గల మక్కువ కొంత కారణం కావచ్చు. అయితే ఆ నాటికి నాలుకానికి ప్రజాదరణ ఉన్నాదా? లేదా అనేది పరిశోధనకు మిగిలిన ప్రశ్న.

ద్వితీయాశ్వాసంతోనే కథా ప్రారంభమన వచ్చు. రాముడు కొలుపు తీర్చడంతో కథ ప్రారంభమవుతుంది. శ్రీరాముని అడిగిందించ దానికి జనకుడు, కణ్వుడు, అగస్త్యుడు, వైభ్యుడు, జమదగ్ని మొదలగువారు నలుదిక్కులనుండి విజ యోత్సాహంతో వచ్చారు. ఆ కొలువున శ్రీరా ముని స్తుతించిన అనంతరం విశ్రాంతి జన్మవృ త్తాంతం తెలియజేస్తారు. త్వణ చింతన పుత్రి కకు పులస్తని వాక్యంతో గర్భం ధరించి అనంత భార్యయైనది. ఆ విధంగా జన్మించిన వాడే విశ్రవసువు. ఆ పై వైశ్రవణుని వృత్తాంతం,

మకేతుని వృత్తాంతం, మాల్యవంతుడు బ్రహ్మ వల్ల వరం పొందడం, మాల్యవంతాదులు అమ రావతిపై దండెత్తడం వరకూ ద్వితీయాశ్వాసం. అశ్వాసాంత పద్యం ద్వితీయా దిభక్త్యంతంగా పద్యరచన సాగడం యీ కావ్యంలోని విశేషం.

త్వితీయాశ్వాసం విష్ణువు దేవతలతో కలిసి రాక్షసులతో యుద్ధం చేయడంతో ప్రారంభమవు తుంది. యుద్ధంలో మూల్యవంతుడు విష్ణువుతో పాఠాశ్రమనకు పారిపోవడం జరుగుతుంది. అనం తరం అగస్త్యుడు రామునకు రావణుడు, విభీష ణుడు, కుంభకర్ణుల చరిత్రలను తెలియజేయుటం,

యాంతాలతో పూరింపబడుతుంది.

సంచమాస్వాసం హిమవత్సర్వత ప్రాంతంతో రావణుడు కలయదిరగటంతో ప్రారంభమవు తుంది. ఆ ప్రాంతంతో తపమాచరిస్తున్న పదు చును చూసి కామాయక్త చిత్తుడై ఆమె వివ రాలను సేకరించి అనంతరం ఆమెను ముద్దాద ప్రయత్నించడం, ఆమె విష్ణువును తప్ప అన్యని భర్తగా స్వీకరించనని చెప్పి, 'పునరుద్దమయ్యెద నీకు మృత్యువై' అని శపించి యోగాగ్ని కల్పించు కొని దగ్ధమైనది. అపై గర్భించిన వీరావేశంతో దేవతలందరినైనా బాణవరంపర నంధించి విజ

నిర్వచనోత్తర రామాయణము

శ్రీ తిక్కనామత్యప్రణీతము

చిన్న పుట:

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్ వారిచే

ప్రకటితము

1900

All Rights Reserved.

రావణుడు లంకను వశపరచుకోవడం, పూర్వ ణాథికు విద్యుజ్జ్వాలానితో వివాహం చేయడంతో ఆ శ్వాసం పూర్తవుతుంది.

చతుర్థాశ్వాసం ప్రారంభమందే రావణ, విభీ షణ, కుంభకర్ణుల వివాహం జరుగుతుంది. రావ ణునికి మేఘవాభుధు (ఇంద్రజిత్తు) జన్మించడం, ఆ పై రావణుడు దేవతలపై యుద్ధం చేయ డంతోపాటు కుబేరుడు రావణుని చేతిలో ఓడి పోవడం జరుగుతుంది. ఆ కారణంగా కుబేరుని పుష్పకవిమానం రావణుడు కైవశం చేసుకోవడం, అనంతరం శివపార్వతులు క్రిడించు సమయాన రావణుడు వారి చెంత ప్రవేశింపబోగా నందిశ్వ రుడు వలదని వారించాడు. ఆ మాట దిక్కు రించి రావణుడు నందినే 'వానరవదన' మని పాళన చేయడం జరుగుతుంది. అది విన్న నంది ఆ వానర సైన్యమే నీ వంశవాళనం గావిస్తుందని శపిస్తాడు. ఆ కోపంతో రావణుడు తైలాసాన్నే పెకలిస్తాడు. శివుడు కోపించి రావ

ణుని చేతులు కైలాసం క్రింద అణగదొక్కి, ఆ పై అతని ప్రార్థనపై అసుగిహించి విమాచన కల్గించడంతో పుష్పక మెక్కి మరచిపోతాడు రావ ణుడు. ఇంతలో చతుర్థాశ్వాసం ముగుస్తుంది. అశ్వాసాంతం 'బుధ సంక్షణ్ణ శిలుచేత విన యాంధోరాశిచే' అను తృతీయా విభక్తి ప్రత్య

యోత్సవమందినవాడై 'యజ్ఞములు, దపములు, దర్శనార్థము, బహువిష్ణుములు' బెట్టుచున్న సమ యంలో వారడుడు ప్రత్యక్షమవుతాడు. వార డుని మూలం సరవశంతో రావణుడు యము వితో యుద్ధం చేయటానికి ఉద్బుక్తుడు కావడం, యమరాజుణ సేవల పోరాటం, చివరికి ధృష్ణు నితో రావణుడు బాహుబాహిగా తలపడినందువల్ల బ్రహ్మ స్వయంగా వచ్చి వారి యుద్ధాన్ని మౌనంగా ఆమోదించి యుద్ధం సమాప్తమ వుతుంది. ఆ యుద్ధానంతరం గర్భించినవాడై మణిమతి యందలి వివాళకపచలను దైత్యుల తోనూ యుద్ధం చేసి గెలిచి, పద్మనగరంలోని కాలుకేయులతోనూ యుద్ధం చేస్తూ పొరపా టుగా తన సోదరి శూర్యభాణి భర్త విద్యుజ్జ్వాలాని సంపాదిస్తాడు. 'భుజగ దానవేంద్రుల' సంపా రించి కంధవిభుని పురం చేరి వరుణనితో యుద్ధం చేసి జయిస్తాడు.

రావణుడు లోకంలోని 'రాజవైశ్య.... మునిసిద్ధ యజ్ఞ కిన్నర' అదిగాగల యెల్లజా తుల కన్యలను 'చలబడిన చేపల'వలె చెరవట్టి బంధించాడు. 'వరమ వత్తివ్రతావిభవ భాను రీల చెలుగు' పుణ్యాశ్రమను బాధించినందుకు సత్పురుషుని వల్ల మృతి బొందుదునని శపిస్తారు. లంకానగరం చేరిన అనంతరం శూర్యభాణి తన

మగని వార్తవిని శోకిస్తుంది. ఆమెను ఓదార్చి దండకారణ్యానికి పంపుతాడు. అపై కుంభిలు అను వనంలో యజ్ఞం చేస్తున్న ఇంద్రజిత్తును లంకకు తోడ్కొని రావడంతో సంచమాశ్వాసం సమాప్తమవుతుంది. అశ్వాసాంతాల్లో పరజన పద్య మిత్రునకు, శచివరునకున్' అను షష్ఠి విభక్తి ప్రత్యయాత్మకంగా ముగించాడు.

షష్ఠాశ్వాసంతో మధుడను రాక్షసుడు రావ ణుని చెల్లెలయిన కుంభిసను అపహరించి బలా త్కారంతో వివాహం చేసుకోవడంతో ప్రారంభమ వుతుంది. అనంతరం రావణుడు మధునిపై దండెత్తడం, ఆ పై కుంభిసన వారిచి ఇద్దరికీ చెలిమి చేయడం. ఇద్దరూ కలిసి ఇంద్రునిపై దాడి చేయడం జరుగుతుంది. కైలాసగిరి వల్లన, అపై అంధకార వల్లన జరుగుతుంది. ప్రకృతి వర్షనకిది చక్కని ఉదాహరణ. ఆ సమయంలో 'కొంచెము ఆభరణాలతో నన్నని చిరకట్టి తలతో కమ్మని పూలుపెట్టి కాలిమెట్టల చప్పుడు చేస్తూ' వస్తున్న రంభను బలాత్కారించబోవడం, ఆమె తన భర్త అయిన నలకూబరునితో విషయం చెప్పడం 'అతను నివ్వలేనైన యీ క్రవంబున బయ బడ్డపుడు మృతి బొందగలందని' శాపమిచ్చాడు. అనంతరం రావణుడు ఇంద్రునిపై యుద్ధం ప్రకటించడం, ఇంద్రుడు రావణునితో యుద్ధం చేయడం, అప్పుడు దేవదానవ యుద్ధంలో రావ ణుని ఇంద్రుడు బంధించడం, ఆ పై రావణుని పుత్రుడైన మేఘనాథుడు మాయలచే ఇంద్రుని జయించి, బంధించి తోడ్కొని పోవడం జరు గుతుంది. చివరికి అశ్వాసాంతాలు ప్రథమావిభ క్త్యంతంగా ముగింపు.

సప్తమాశ్వాస ప్రథమ పద్యం ప్రథమావిభ క్త్యంతం గావించిన అనంతరం బ్రహ్మ మేఘనా థునికి వరమిచ్చి ఇంద్రుని విడిపించడం జరుగు తుంది. మేఘనాథుడు ఇంద్రుని తన జిత్తులతో ఓడించినందువల్ల ఇంద్రజిత్తుగా పేరు గాంచడం జరిగింది. అనంతరం రావణుడు కార్మర్షిర్యునితో పోరాడి ఓడిపోవడం, అపై పులస్త్యుడు రావణుని విడిపించడం జరుగుతుంది. రావణుడు యిన్ని సార్లు పరాజయం పొందినా తిరిగి కిష్కంధకు వెళ్లి వారిపై యుద్ధం చేసి పరాజితుడై, చివరికి కాళ్యా వేల్పావడి, వారితో మైత్రి కుదుర్చుకోవడం జరుగుతుంది. తరువాత హనుమంతుని జననం అనంతరం ఋషులు, జనకమహారాజు మొదలగు వారు రాముని నుండి వీడ్కోలు పొంది రాముడు సుఖస్థితిని రాజ్యభారం చేయడం, అస్మాసాంతం ప్రథమవిభక్త్యంతంగావించడంతో ముగింపు.

అష్టమాశ్వాసం ప్రథమ విభక్తి ప్రత్యయా త్మకంగా ప్రారంభమవుతుంది. కుబేరుని పుష్పక విమానం శ్రీరాముని చెంతకు రావడంతో అసలు ఉత్తర రామాయణ కథ ప్రారంభమవుతుంది. అనంతరం సీతారాములు జలవిహార వల్లనం, పిదప లీలావిహారం చేస్తారు. సీతారాముల శృంగారం సౌమ్యంగా వర్ణించు సందర్భాన 'ఓండోరుల మదనకళా, పాండిత్యము మెచ్చుమియు నెవం బడ నెవమై, యొందోరులకు నానందము, ఇందము గావించు రథము గైకొందుతగన్- శృంగార వర్ణనలో కాస్తంత మోతాట్లు విశ్వవ యిన సందర్భాలున్నా అది నిర్భేట్లు అనిపించదు. ఇందులో మానవ జీవన ప్రవృత్తి, భార్యభర్తల అనురాగ చిత్రణం, కన్యస్తుందేకాని మోతాడు మించిన శృంగార మనీషించడం, సీతాదేవి గర్భము చాల్చిన అనంతరం ఆమె కోరిక తీర్చడానికి వరమడుగు పందర్బాన 'గంగా తీరము కానలోన దిరుగంగా గొతుకందియ్యెడిన్' అని కోరుతుంది. ఇది విచిత్రమైనా భవికథా మూలకమనిపిస్తుంది. అనంతరం శ్రీరామునికి లోకపహళా ఏర్పడిన, సీతను విడనాడ విశ్రయించుకున్న సందర్భంలో ఆయన మది చెలరేగిన పుర్రణ వర్ణిస్తూ ఒక భంగి చాపకొనరా, దొకొమిథ్యానిందయనుచు నొందు దెలుగుమీ, రకుటల చిత్తులై చూడకుడి నామదికి సంకటం చిదియెల్లన్- అని మధనపడు సందర్భంలో నేత్రంబుల బాష్పవారి నిద్రుడన నా రాత్రి యొక భంగి' మని చింతా క్రాంతుడు కావడం ఆయన మనోవ్యధను విశిక్రిస్తుంది. అపై లక్ష్మణుని వెంట సీతవధులకు పంపడం, చివరగా అశ్వాసాంత పద్యం ప్రథమా విభక్తితో పూరించడం జరుగుతుంది.

నవమాశ్వాసం కూడా ప్రథమావిభక్తితో పద్యం ప్రారంభమవుతుంది. లక్ష్మణుడు గంగా తీరవనాలకు సీతను తోడ్కొని వెళ్ళడం, యుక్త

జంతువులు కదలుతున్న వస్తువులనే గాడగలుతాయి. జంతువుల కళ్ళకి అసలు అనశక్తి ఉండదు. కన్నుల కళ్ళకి, కొన్నిరకాల వల కళ్ళకి కూడా చలనశక్తి ఉండదు. బయట వస్తువుల కదలేనే అవి వాటిని చూడగలుతాయి. క్షుణ్ణ తోటంతా బూడిదరంగు పద్మాలా కనబడని ఒక సింపులుడు వేళ్ళొన్నారు.

అనాటోన్ అను చేపకళ్ళు వగిరి రెండుగా ఉంటాయి. ఈ చేపలు మామూలుగా నీటి పరితలాన్నే ఉంటాయి. కంటిమీది భాగంతో లోలో తిరిగిండు వస్తువుల్ని, కింది భాగంతో చీలోని వస్తువుల్ని చూస్తుంటాయి. ఇలా నాటోన్ చేప ఒకేసారి, ఒకేమాపుతో పైనున్న ప్షుల్ని, కింద నున్న చేపల్ని చూడగలుగుతుంది.

నత్తగుల్ల జాతికి చెందిన ఆక్టోపస్ కళ్ళు గుల్మి చలనాన్ని చక్కగా గుర్తిస్తాయి. వాటి కళ్ళలో కనుగుడ్డు, కనుపాపలు, పన్నుని పొరలు, చిత్రా నిర్మించి ఉంటాయి. ఆక్టోపస్, వస్తువులను చూడగలగేకాకుండా దాని పూర్తి ఆకార స్వరూపాన్ని చూస్తుంది. మనం దాని కళ్ళలోకి చూచి చిత్రాను అందున కళ్ళలోకి సూటిగా చూస్తుంది. పక్షుల చూపు చాలా తీక్షణంగా ఉంటుంది.

జంతువుల కళ్ళతీరే వేరు

పోతుంది. పురుగుల్ని తినే పక్షులు, కోడిపిల్లలు, చాచీస్ మొదలగువాటి కళ్ళలో ఒక రకమైన పన్నుని పొర ఉంటుంది. అదివాటి చూపుకు తీక్షణతను చేకూరుస్తుంటుంది.

నేలమీద జీవించే జంతువుల్లో నివ్వకోడి కళ్ళు చాలా పెద్దవి. దాని కంటి గుడ్డు చిన్న నారింజవండులా వుంటుంది. సింహంకళ్ళు దాని కళ్ళకంటే చిన్నవిగా ఉంటాయి. అయినా దాని చూపు ఎంతో తీక్షణంగా ఉంటుంది. పెద్ద పెద్ద కళ్ళుండే, జంతువుల జీవిత చర్యలు మామూలుగా రాత్రిపూటనే కొనసాగుతుంటాయి. గుడ్డగూబలు, ఉడతలు బూకోవకు చెందినవే.

కుందేళ్ళు కళ్ళు తలలో కుడిచేపు, ఎడమ చేపు ఉంటాయి. అందువల్ల అవి తల తిప్ప

కుండా నలువైపుల చూడగలుతాయి. విరుతపులి కళ్ళ ముందుసార్వాన ఉండడంవల్ల, అది వేటాడుతున్న జంతువుపై దాని రెండుకళ్ళ చూపు ఒకేసారి పడుతుంది. కుక్క ముఖంగా వాసన ద్వారానే జంతువుల్ని వేటాడుతుంది. అక్షంకులు తొలగించేందుకు మాత్రం కళ్ళు దానికి తోడ్పడు

తాయి. ఇతర జంతువుల కదలికలన్నడే కుక్క వాటిని స్పష్టంగా చూడగలుగుతుంది.

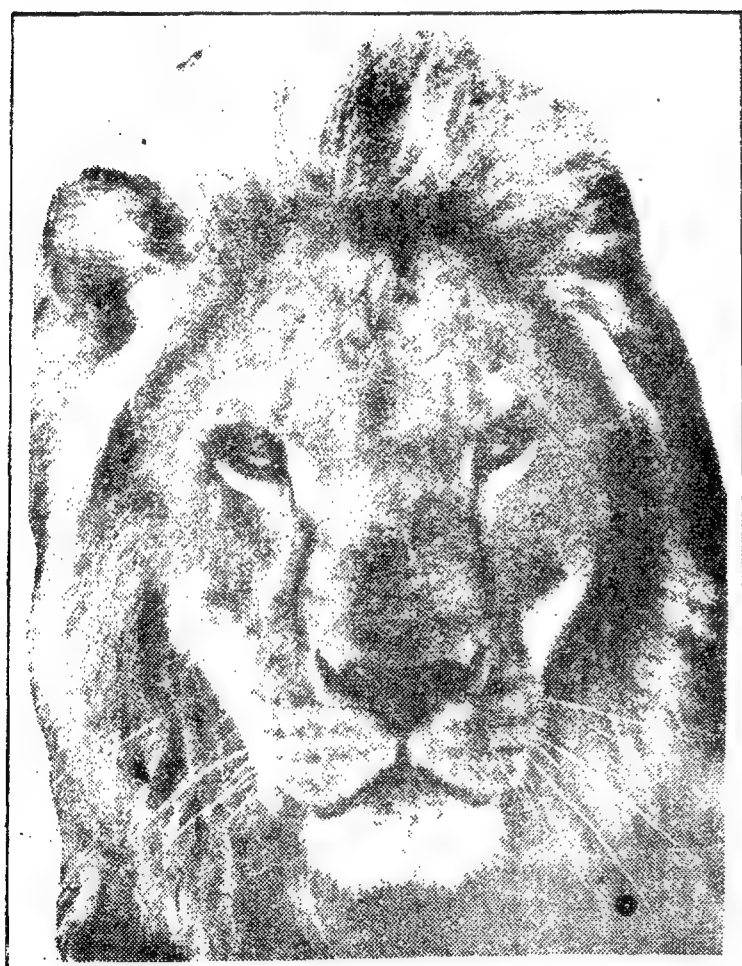
చిన్న జంతువుల కళ్ళు మామూలుగా చిన్నవిగానే వుంటాయి. ఎలుక జాతికి చెందిన

'పిక్విషూర్లి' కళ్ళు అవాలగింజలంత పరిమాణంలో ఉన్నా అది వాటితో వస్తువులన్నింటిని చూడలుగుతుంది.

సాలెపురుగు కళ్ళు మామూలుగానే ఉంటాయి. దాని కంటిలో కటకం కిరణాల్ని ఘోగుచేసి, కటకం కింద ఉన్న ఇంద్రియజ్ఞానంగల సరాలమీద కేంద్రీకరిస్తుంది. ఇలాంటి కళ్ళతో అవి పీకటిని, వెల్లురునుమాత్రం గ్రహిస్తాయి. వివిధ వస్తువుల ఆకార స్వరూపాలు వాటికి స్పష్టంగా కనబడవు. అందువల్లనే సాలెపురుగు తలలో 8 కళ్ళుంటాయి. వాటితోనే అది నలువైపుల ఉన్న ప్రతి వస్తువును స్పష్టంగా చూడగలుగుతుంది. తేనెటీగలు విప్పారిన పువ్వును మాత్రం చూడగలుతాయి. మొగ్గలువాడిన పువ్వులు ఎంతో కష్టమీదగాని కనపడవు. కదలుతున్న పూలను ఎంతో చక్కగా చూస్తాయి.

మీడతలు తలమీద వేర్వేరుగా 5 కళ్ళుంటాయి. వాటిలో మూడు మామూలు రకానికి చెందినవి. అవి చాలా చిన్నవిగా ఉంటాయి. మిగిలా రెండూ మిశ్రమకళ్ళు, అవలెజే కుడి-ఎడమలో ఉంటాయి. వేలకొలది చిన్న చిన్న కళ్ళతో మిశ్రమ కన్ను ఏర్పడుతుంది. వాటిని మైక్రోస్కోపుతో మాత్రం చూడొచ్చు. ఈగల కళ్ళకూడా ఇలాగే ఉంటాయి. దాని తలమీద కనపడే బూడిదరంగుభాగం మిశ్రమవన్నే. ఈ తలను మైక్రోస్కోపుతో చూస్తే దాని తలమీద తేనె తుట్టెలాంటిది కనపడుతుంది. అందులో కనబడే చిన్న చిన్న గింజలన్నీ ఆ మిశ్రమ కన్ను భాగాలే. ధాగపై రెండు కళ్ళల్లో ఇంచుమించు రెండు వేల చిన్న చిన్న కళ్ళుంటాయి.

బు, రాబందులు, ఎంతో ఎత్తున ఆకాశంపై రుతూ కూడా నేలమీదనున్న జంతువుల్ని

కొత్తవారి - రంగులు

పెట్టి క్షణంలో కిందికిదూకి వాటిని ఎత్తు పోతుంటాయి. కొన్ని పక్షుల కళ్ళు క్రోన్సీపులా పనిచేస్తాయి. 'పోస్టో' అను పండు 300 అడుగుల ఎత్తున ఎగురుతూ దా ఎంత చిన్న చేప తల నీటి ఉపరితలంపై బడినా మెరుపులా వచ్చి దాన్ని ఎత్తుకొని

(10వ పేజీ తరువాయి)

లోకాపవాదం వల్ల మాత్రమే సీతను విడనాడ నుద్దేశించాడని ఇక్ష్మణుడు సీతతో చెప్పడం, ఆ కారణం తెలిపిన సీతఇక్ష్మణునితోనిష్ఠూరాలు పలకడం, ఆపై ఇక్ష్మణుడు సీతను గంగ దాటించి తన పురమునకు మరలి రావడం, ఆపై సీతకు వాల్మీకి తన ఆశ్రయంలో చోటివ్వడంతో ఒక భాగం కథ పూర్తవుతుంది. తిరిగి వచ్చిన ఇక్ష్మణుడు శ్రీరామునికి జరిగిన కథ తెలియజేయడం, శ్రీరాముడు దుష్టం కలిగి సీతను తలచి బాధపడటం జరుగుతుంది. ఆపై మునులు రామునితో దైత్యులవల్ల బాధలు కలుగుతున్నాయని తెలిసి శత్రుఘ్నుని అవణుని జంపమని పంపడం, శత్రుఘ్నుడు అవణునిపై పోరాటం ఆపై ఆశ్వాసాంతం ప్రథమావిభక్తితో ముగిసింది.

దశమాశ్వాసము ప్రథమావిభక్తి ప్రత్యా యాంతంగా పూరింపబడింది. శత్రుఘ్ను అవణ యుద్ధంలో మునుల ఉపాయాన్నిస్వీకరించి అవణాసునిని పంపడం, ఆపై పన్నెండేళ్ళకు అన్న చూడరావడం అక్కడ ఒక బ్రాహ్మణుడు మృతుడైన బాలునిదెచ్చి, రాముని నగర వాకిల వెట్టి దుఃఖించటం, వషి,రాది మునుల విషయం రాతమునికి తెలియజేయడం, రాముడు పుష్పకూటాధుడై శూద్రతపస్వని వెదికి ఖండించడం, ఆపై

దేవతలు ప్రత్యక్షమై శ్రీరాముని గౌరవించడం, అనంతరం దేవతలు ఆగస్త్యుని యజ్ఞంలో పాల్గొని పన్నాపం పొంది అయోధ్యకు తిరిగి రావడంతో ఒక ఘట్టం పూర్తవుతుంది. ఆ పై రాముడశ్వమేధ యాగంలో 'భూపతి పత్ని కృత్యములకు సీతాప్రతిమవడ గూర్పుకొని' యజ్ఞం నిర్వహించడం, అనంతరం కుశలపులు యాగపాలకు వచ్చి, రామాయణగానం చేయడం, వారిని రాముడు పన్నాపించడం. వాల్మీకి రామునికి సీతా వృత్తాంతం చెప్పి, కుశలపులవతనికి యిప్పించడం, సీత నిజపాతివ్రత్య ప్రభావం వల్ల భూమిలో లీనం కావడం, రామచంద్రుడు పుత్ర సహితుడై అయోధ్యకు వచ్చి రాజవిధ్యలు వేర్పించడంతో ఉత్తర రామాయణగాధ పూర్తవుతుంది. అన్యాసాంతం ప్రథమావిభక్త్యంతంగా పూరించడం జరిగింది.

తొలి తెలుగు నిర్వచన కావ్యమని భావించు తున్న నిర్వచనోత్తర రామాయణం కథ రామునకు సంబంధించిన వర్తమానం. అయితే మొదట ఆరాశ్వాసములు రావణ వంశానికి, అతని జీవి తానికి సంబంధించిన గాథలు. చివరి రెండు ఆశ్వాసాల్లో శ్రీరామ పట్టాభిషేకం, సీతారాముల ప్రణయలీల, సీతావిలాసము, రాముని అనుతాపము, అశ్వమేధము, కుశలపుల రామాయణ గానం, సీతా భూప్రవేశం ముఖ్యమైనవి. అతి ముఖ్య ఘట్టము సీతా విలాస ఘట్టం. ఇందులో సీత, రామఇక్ష్మణుల చిత్రవృత్తి ప్రదర్శించిన తిరు

గమనించదగినది. ఇక్ష్మణుడు సీతను అరణ్యానికి తోడ్కొని వెళ్ళువేళ, రాముడు స్వయంగా వచ్చి, తన పృథ్వీ తాపాన్ని బహిర్గతం కాకుండా వీడ్కోలు పలకడం, సీత విధి విచిత్రమునకు తలవొగ్గి బాదావస్త పృథ్వీయంతో ఎడబాటుకు విలసించడం 'భేదమానసము చెందె మన్యగ లేక ఇక్ష్మణుడు' తోడ్కొని వెళ్ళడం. ఇందలి నాలుక రక్తిని, శ్రవ్యకావ్యమందు దృశ్య కావ్యరచనా భణితినిబాసించి తిక్కన కవిబ్రహ్మయని పించుకొన్నాడు. ఉత్తర రామాయణాన్ని తిక్కన స్వీకరించడంలో ఒక ప్రత్యేకత కన్పిస్తుంది. స్త్రీసరంగా ఆయన ఆమెను తీర్చిన వర్తతి; మానవ జీవన చిత్రణ కన్పిస్తుంది. కవిత్వ వరంగా శిల్ప ప్రౌఢి, కావ్య కళాస్పర్షి అని చెప్పకున్నా, భారత రచనలో ఉత్తర రామాయణ ప్రభావం కన్పిస్తుంది. రామునికి ప్రతిమాయకుడైన రావణుని కూడా రాక్షసునిగా చూడటం కంటే, దీరోదాత్మనిగా, శూరునిగా చిత్రించాడు.. ఒక్క గుణంలో తప్ప రామునితో సమానంగా తులతూ గగల వ్యక్తిగా భాసించజేస్తాడు.

అయితే రావణుని అనుచిత కార్యాలవల్ల 'గర్వం నాశనమునకు హేతువని' నిర్ధారించజేసి, అంతర్లీనంగా ఉపదేశిస్తాడు. జన జాగృతికి సత్ప్రవర్తనా సందేశాన్ని తెలియజేస్తాడు.

డాక్టర్ గుజ్జర్లమూడి కృపాచారి

పిల్లలకథ

పూర్వం రాజ్ పూర్ పట్టణంలో 'సహస్ర సంహారకుడు' అనే వ్యక్తి నివశిస్తుండేవాడు. సహస్ర సంహారకుడు అంటే వెయ్యి సంవత్సరాల వయస్సు ఉన్నవాడని అర్థం. ఈ కథలోని సహస్ర సంహారకుడు రోజూ వెయ్యి ప్రాణాలను మట్టు పెట్టుకుంటే వచ్చి మంచిపట్టు కూడా మట్టుకొనేవాడు కాదు. అందువల్లే అతడికి 'సహస్ర సంహారకుడు' అనే పేరు వచ్చింది.

ఇంతకూ అతడు చంపేది మనుషుల్ని, జంతువుల్నికాదు. ఈగలను రోజూకి వెయ్యి ఈగలను చంపాడనేది అతడి జీవిత నిర్ణయం. పొద్దుతేలి ఈగలు పుట్టినప్పుడు అతడు వెళ్ళి వచ్చి వాటిని తిన్నాడు. ఈగలు చచ్చినప్పుడు అతడు వెళ్ళి వచ్చి వాటిని తిన్నాడు. ఈగలు చచ్చినప్పుడు అతడు వెళ్ళి వచ్చి వాటిని తిన్నాడు.

ఈ పిల్లలను చూసే ఏదైనా ఉపయోగకరమైన పని చేయమని అతని భార్య పోరు పెట్టేది. కనీసం అడవిలోకి వెళ్లి కట్టెలన్నా కొట్టి తెచ్చుకుని అమ్మి వచ్చి చెప్పేవాడని అతడు చినిపించుకొనేవాడు కాదు.

పట్టణమంతా సహస్ర సంహారకుడి పేరు వాగా ప్రసిద్ధిపొందింది.

ఒకరోజు రాజ్ పూర్ పట్టణాన్ని ఆ శత్రు దేశపు రాజు పెద్ద సైన్యంతో పట్టుముట్టాడు. కందయోధులకు వచ్చిన రాజు సైన్యంతో పోలిస్తే, రాజ్ పూర్ రాజు సైన్యం చాలా చిన్నది. దంతో రాజ్ పూర్ రాజుకు కంగారుపట్టింది. ఆ రాజు తన మంత్రిని పిలిచి "మనకు ఏదైనా సైన్యాధిపతి లేడు. తన సైన్యం లేదు. చచ్చిపోయాడు. కాబట్టి లేవు. నీవు ఈ తొమ్మిది ఏళ్ళు, గుర్రాలు చంపావు. నీవు చంపిన మనుషుల ముందుగా ఈ గండం నుంచి ఎలా తప్పించుకోగలగి?" అని అడిగాడు.

రాజు మంత్రి ఈ సమస్య గురించి మౌనంగా ఉండిపోయాడు. ఈ గండం నుంచి ఎలా తప్పించుకోగలగి? అని అడిగాడు. మంత్రికి తట్టలేదు. ఇంతలో మంత్రికి ఘోరాత్ముగా ముగ్ధుని 'సహస్ర సంహారకుడి' పేరు గొర్తుకొచ్చింది. ఇంతకు ముందు సహస్ర సంహారకుడి పేరు అనోలా, ఈనోలా పాకి మంత్రి వరకు వచ్చింది. సహస్ర సంహారకుడంటే వెయ్యిమందిని చంపే శక్తి సామర్థ్యాన్ని వాడని, మంత్రి అనుకు

న్నాడు. కాని అతడు చంపేది ఈగలను అన్న సంగతి మంత్రికి తెలియదు. ఈ విషయం తెలియని మంత్రి రాజుతో, "మహారాజా! మీరేమీ ఆందోళనపడకండి. మన రాజ్యంలో సహస్ర సంహారకుడు ఉన్నాడు. అతడిని పిలిపించి శత్రు సైన్యాన్ని ఓడించే బాధ్యత అప్పగించండి. మనకే విజయం తథ్యం" అని చెప్పాడు.

వెంటనే రాజు సహస్ర సంహారకుడిని పిలిపించి, శత్రు సైన్యంపై యుద్ధం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉండమని ఆజ్ఞాపించాడు. ఇది వినడంతోనే సహస్ర సంహారకుడి సైన్యాధిపతి వైసే పోయాయి. భయంతో బిగుసుకుపోయిన సహస్ర సంహారకుడి చోటివెంట మూల వస్త్రాలు బిత్తరమవులు చూస్తూ, ఏమీ సమాధానం చెప్పని సహస్ర సంహారకుడిని చూచిన రాజుకు పట్టలేని ఆగ్రహం వచ్చింది. తాను ఆజ్ఞాపించినట్లు చేయకపోతే తల తియ్యిస్తానని రాజు అతడిని హెచ్చరించాడు.

అతడి గుర్రం బెదిరిపోయి, ఇష్టంవచ్చి నట్లు చిందులేస్తూ సరాసరి శత్రు సైనికులపై పరుగులెత్తిపోయింది.

గుర్రం ఇట్లా వరుగు పెట్టడంతో వెదురుచెట్ల మధ్య నుంచి దూసుకుపోవలసి వచ్చింది. గుర్రం మీద నుంచి దిగి పారిపోవడానికి సహస్ర సంహారకుడు ఆ వెదురుచెట్లను రెండు చేతులతోనూ పట్టుకొన్నాడు. అయితే అతడిని గొలుసులతో గుర్రానికి గట్టిగా కట్టివేయడంతో, గుర్రాన్ని వదిలించుకోవడం అతనివల్లకా లేదు. అతడు పట్టుకున్న వెదురుచెట్లు బాగా మునిగిపోయాయి, కుళ్ళిపోయాయి. పడిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. దీనితో అతడు పట్టుకొన్న ప్రతిచెట్టా, కూకటి వేళ్ళతోనూ వెళ్ళింతుకొని అతడి చేతుల్లోకి రావాలింది.

ఈ దృశ్యం చూసిన శత్రు సైనికులు బిత్తరపోయారు. అతడు వారి కళ్ళకు రెండు చేతులతోనూ అవలీలగా చెట్లను పెరిగించుకొన్నాడు. తనపై లంఘించడానికి వస్తున్న భీమసేనడి హెచ్చరించాడు.

దిక్కుతోచని సహస్ర సంహారకుడు ఇంటి దారి పట్టాడు. భార్యతో జరిగిన సంగతి అంతా చెప్పాడు. తనకు మరణం తప్పదని వినిచేయాలో పాలు పోవడంలేదని దొబుపడిపోతూ భార్యతో చెప్పాడు.

అతడి భార్య తెలిచి, తెగువ కల శ్రీ, అదైర్వదడవడం, యుద్ధానికి సిద్ధంకమ్మనీ తాను చెప్పినట్లు చేస్తే విజయం అతడికే లభిస్తుందని ఆమె భర్తకు దైర్ఘ్యం చెప్పింది. తన ప్రాణాలు ఎలాగూపోతాయి, ఆ పోయేదేదో యుద్ధ భూమిలో పోతేనే మేనే సర్వయాన్ని కొచ్చాడు సహస్ర సంహారకుడు.

ఆ మరుసటి రోజు రాజు తన సైన్యాన్ని సిద్ధంచేసి దానికి సహస్ర సంహారకుణ్ణి సర్వసైన్యాధిపతిగా నియమించాడు. వేతిలో ధనుస్సు, వీపు మీద బాణాలు దరించి సహస్ర సంహారకుడు యుద్ధభూమికి వెళ్ళడానికి గుర్రం ఎక్కాడు. అయితే అతడి భార్య అతడిని గొలుసులతో గుర్రానికి కట్టివేసింది. అతడు వీరావేశంతో తనను తాను మరచిపోయి గుర్రం దిగి శత్రువుల మీదకు పరుగు పరుగున వెళ్లి దాడి చేసే లక్షకాశం వుందని, అందుకే గుర్రం మీద నుంచి ఎగకుండా గొలుసులతో కట్టి నట్లు అతడి భార్య వివరించి చెప్పింది.

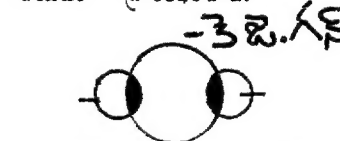
అయితే మన మీదకు గుర్రం దారిన గుర్రాన్ని వదిలేసి పారిపోయి ఎక్కడ దాక్కుంటాడో అన్న అనుమానంతోనే అతడు ఈ విషయాన్ని తన భార్య వాళ్ళకు తెలియజేసి ముగ్ధులను ముగ్ధులై చూపిస్తే ఎందుకంటే మేము వాణ్ణి మేముకంటున్నామని అనేక మంది మరణించి నేలమీదకు లగిపోతున్నామని.

కొంతసేపటికి సహస్ర సంహారకుడి సైనికులు చాలామంది భయపడి యుద్ధ భూమి నుంచి పారిపోయారు. సహస్ర సంహారకుడు కూడా పారిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. అయితే పారాత్ముగా

లాగా కనబడ్డాడు. ఒక్కసారిగా వాళ్ళు భయభ్రాంతులై, యుద్ధభూమి నుంచి పారిపోయారు. అంతిమ విజయం సహస్ర సంహారకుడికే లభించింది.

సహస్ర సంహారకుడికి రాజు వీరోచిత మర్యాదలతో స్వాగతం పలికాడు. అతడిని చినుగుపై ఎక్కించి పురమీదులలో ఊరేగించారు. రాజు అతడికి బోలెడు డబ్బు, ఎంకం ఇచ్చాడు.

అరోజు నుంచి సహస్ర సంహారకుడు తన ఈగల పంటకు ఎన్నో చెప్పేతాడు. తన భార్య అలా సతారం వ్యాపారం చేయడం ప్రారంభించాడు.

పాట్టి పద్యాలలో పాడువు కథలు

నిర్వహణ
మద్దా సత్యానారాయణ

సూర్య చంద్రులైన, సుదతి
నరుడు బాన భవ్య పురుషుడైన
ఎదురుతిల్వ వాన్, నెఱిగించి తన
లోన
నిల్చుకొని! అదేమొ తెలుపగ
లవె?

జయము వాఙ్మయకం

గతకథం ప్రభువు
జవాబు వస్త్రము (కట్టుబట్టు)

డి.వి.స్వరూపిణి

చిన్న తెరపై “రేఖ”?

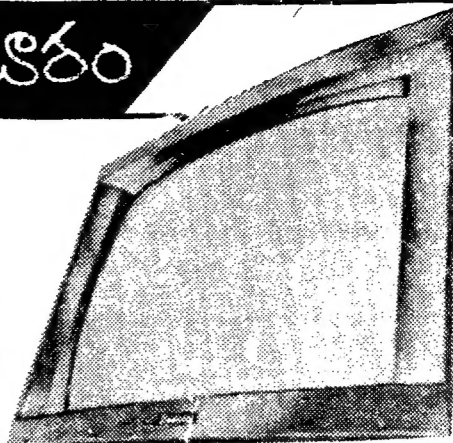
తన వివాహం గురించి ఎవరికీ చెప్పకుండా వివాహం నడపడం ప్రకటించి చేసుకుంటూ వచ్చిన నటి రేఖ ఎప్పుడో వివాహం చేసుకుంది. కొంత కాలం క్రితం సీమిక్ ఇచ్చిన ఒక ఇంటర్వ్యూలో తనకు చిన్న తెరపై నటించాలని ఎంతో ఆసక్తి ఉన్నట్లు చెప్పిన వార్తలు ఆరోజుల్లో చాలామందిని ఆకర్షించాయి. ప్రస్తుతం సినీమాకన్నా వరల్డ్ ఫుల్ మీడియా టి. వి. వెండితెరపై ప్రకాశించలేని కొంతమంది తారలు ఈ మధ్యకాలంలో అనేక టి. వి. సీరియల్స్, టెలిఫీలింలలో నటిస్తున్నారు. ఇంతకీ రేఖకి చిన్నతెరపై కనిపించాలని అవసరం ఏమొచ్చిందని చాలామంది పాఠకులకు అనుమానం రావచ్చు. దానికి కారణం లేకపోలేదు. రేఖ భర్త ముకేష్ అగర్వాల్ హాట్ లైన్ టి. వి. కంపెనీ అధినతి! మిగతా టి. వి.లతో ప్రచారంలో పోల్చే “హాట్ లైన్” ప్రచారంలో వెనుకనే ఉంది. ఈ టి. వి.ల ప్రచారానికిగాను రేఖ త్వరలో కొన్ని టి. వి. యాడ్ ఫీల్డ్స్ లో నటించబోతుందని వార్తలు వస్తున్నాయి. అలాగే భర్త అంగీకారంతో కొన్ని సీరియల్స్ లో నటించడానికి కూడా ఆసక్తి చూపుతున్నట్లు తెలియజేస్తుంది. అసలు ముకేష్ అగర్వాల్ రేఖను వివాహం చేసుకున్నది తన హాట్ లైన్ ఉత్పాదనం ప్రచారానికిగాను చాలామంది అనుకోవటం జరుగుతుంది. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమంటే రేఖ తండ్రి జెమిని గెటేవన్ ఈ వివాహం గురించి వ్యంగ్యంగా వ్యాఖ్యానించినట్లు వార్తలు వచ్చాయి!

ఆహ్లాదంగా సాగుతున్న “తెనాలి రామ”

ప్రతి శనివారం రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు జాతీయ కార్యక్రమాల్లో ప్రసారం అవుతున్న “తెనాలి రామ” సీరియల్ మొదటి, రెండు ఎపిసోడ్స్ బాగానే ఉన్నాయి. బాల రామలింగడుగా మూర్తికాల్ కి నటన చిన్నా పెద్దలను బాగా ఆకర్షించింది. గర్భ గుడిలో అమ్మవారి ప్రసాదాలు అరిగించి నిద్రపోతే భవాని ప్రత్యక్షమై రెండు ముంతలలో ఏదో ఒకటి తీసుకుని త్రాగవల్సిందిగా కోరగా రెండు ముంతలలోని పాయసం ఒకపారి త్రాగిస్తాడు. తర్వాత ఆశ్రమంలో విద్యార్థులకు భూమి, నీరు, గాలి గురించి గురువుగారు కూడా చెప్పలేనన్ని విశేషాలు వివరించి చెప్పి తన తల్లిని, గురువును, మరో టుండ్ పుంగవుడిని ఆశ్చర్య పరిచి తీస్తాడు. ఇక్కడి నుండి తెనాలి రామని విద్యాపాలు ప్రేక్షకుల్ని ఆకర్షించేలా ఉంటాయని భావిస్తున్నారు. ప్రముఖ వ్యంగ్య చిత్రకారుడు ఆర్. కె. లక్ష్మణ్ చిత్రాలతో ఈ సీరియల్ ఫీల్డలను ఎక్కువగా ఆకట్టుకుంటున్నది. ఉత్తర భారతంలో బీర్పల్ ఎంతటి ప్రసిద్ధుడో, కృష్ణ దేవరాయల ఆస్థానంలో తెనాలి రామని చమత్కారాలు అంతే పేరుగాంచాయి. టి. యన్. నాగభరణ దర్శకత్వంలో ప్రసారమవుతున్న ఈ సీరియల్ కృష్ణదేవరాయలుగా అచంద్రశాస్త్రి, తెనాలి రామనిగా విజయ్ కాశ్యప్ నటించారు. పదమూడు ఎపిసోడ్స్ గాను అనుమతి పొందిన ఈ సీరియల్ మార్చి పదినుండి ప్రసారం ప్రారంభమైంది.

“అష్టం చష్టం”

“కర్మ భూమి” వంటి మంచి సీరియల్ కు దర్శకత్వం వహించిన రిజర్వ్ సీరాజ్ దర్శకత్వంలో తయారవుతున్న ఈ సీరియల్ వివాదాస్పద పరిస్థితుల్లో చిక్కుకుంది. సైంట్ విపిసోడ్ దూరదర్శన్ కు సమర్పించిన తర్వాత ఎయిర్ బస్ ప్రమాదంలో రిజర్వ్ సీరాజ్ మరణించిన కారణంగా ఈ సీరియల్ నిర్మాణం ఆగిపోయింది.

అమృత్ లాల్ నాగర్ కథలు “ఏక్ దిల్ హజార్ అఫ్ సాని”

“బప్పాజీ గులాం”లో ఒక సన్నివేశం

హిందీ సాహితీరంగంలో అమృత్ లాల్ నాగర్ పేరు వినిపి వారుండరు. పండ్ షిమ్మిడి వందల నలభై సంవత్సరాలలో ఈ రచయిత హిందీ చిత్రాలకు వజ్రేషమారు. సాహిత్య అకాడమీ అవార్డుతోపాటు సాహితీరంగంలో మరెన్నో సత్కారాలు పొందిన అమృత్ లాల్ నాగర్ కు పద్మభూషణ్ అవార్డ్ కూడా బహుకరించారు. దెబ్బ నాలుగు సంవత్సరాల వయసులో ఫిబ్రవరి ఇరవై మూడున అక్కోలో ఈ మహా రచయిత పరమమందించారు.

అమృత్ లాల్ నాగర్ చిన్న కథల ఆధారంగా నిర్మిస్తున్న సీరియల్ ఇది. అమృత్ లాల్ ప్రతికి ఉన్న రోజుల్లోనే తన కథలను చిన్న తెర ద్వారా ప్రసారానికి ఈ సీరియల్ దర్శకుడు పురందర్ శర్మకు అనుమతి ఇచ్చారు. తన కథలను చిన్నతెరపై చూడాలని అమృత్ లాల్ ఎంతగానో ఆశించివా మృత్యువు అతనికి ఆ అవకాశం లేకుండా చేసింది. పదమూడు ఎపిసోడ్స్ గా నిర్మాణం అవుతున్న ఈ సీరియల్ ఒక్కొక్క ఎపిసోడ్ కు ఒక్కొక్క కథగా-మొదటి ఎపిసోడ్ లో రఘువీర్ యాదవ్ (ముంగేరిలాల్ పేం) ప్రధాన పాత్రలో కనిపిస్తాడు. మొదటి ఎపిసోడ్ పేరు “బప్పాజీ గులాం”. సాంఘిక సమస్యలకు పరిష్కారాలను పోషంతో మేళవిస్తూ ఈ సీరియల్ రూపొందిస్తున్నారు. మొదటి ఎపిసోడ్ కు సంగీత రసద్వారా నిర్వహిస్తుండగా ఇతర పాత్రలలో గ్యాస్ శివపురి, గౌరి సెహగన్, టిస్సా, అనితా నటిస్తున్నారు. ప్రతి ఎపిసోడ్ లోను కొత్తనటి నలులు కనిపిస్తారు. “ఏక్ దిల్ హజార్ అఫ్ సాని” సైంట్ ఎపిసోడ్ కు దూరదర్శన్ కు సమర్పించారు.

“కామోషి కొ డైరీ”

దర్శకుడు పురందరశర్మ నిర్దేశకత్వంలో ఈ టెలిఫీలిం తయారైంది. ఈ టెలిఫీలిం కథను చిత్రంగా మలచడానికి బొంబాయిలోని అనేక మంది నిర్మాతలను ఈ దర్శకుడు కలిపి సచ్చ చెప్పిపోగా అందరూ తిరస్కరించారని అప్పట్నుంచి వేచి వుండి ఇప్పుడు టెలి ఫీలిం నిర్మించానని తెలియ చేస్తున్నారు. “కామోషి కొ డైరీ” ఒక ప్రేమకథ. నాలుక రంగానికి సంబంధించిన వ్యక్తి కథ ఇది. నాలుకల సమాజంలోని యువతి సీరాని హీర్ సమీర్ ఇష్టపడతాడు. సీరా ఇంటికి సమీర్ రాకపోకలు సాగుతాయి. అవిటైలెన సీరా తల్లి సమీర్ ని అల్లుడిగా అంగీకరించినా - ఆ తర్వాత జరిగిన సంఘటనల గురించి కథ చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంటుందని తెలుస్తుంది.

త్వరలో ప్రసారం కాబోయే ఈ టెలి ఫీలింకు సంగీతం అనిల్ బిశ్వాస్, పాటలు అమీర్, కెమెరా సంజయ్ దత్తాని మరియు ప్రాడ క్లౌన్ కంట్లాల్ బాధ్యతలను దర్శకుడు పురందరశర్మ శ్రీమతి నిర్వహిస్తున్నది. ఈ టెలిఫీలిం ద్వారా అజయ్ లోభి, విరిందా, కపిల్, ఉషా ప్రయదర్శిని, బి. నారాయణన్ మొదటిసారిగా చిన్న తెర నటీనటులుగా పరిచయం చేయబడుతున్నారు. త్వరలో ఈ టెలిఫీలిం ప్రసారం కావచ్చు!

అనితా కన్వర్

“తాదాసరుమానిహజాయ్”

వెస్ట్రెన్ మ్యూజిక్ ఇన్స్పిరేషన్ ప్రేక్షకులకి ఈ సీరియల్ ఎక్కువగా నచ్చుతుంది. మ్యూజిక్ పై వచ్చిన అన్ని సీరియల్స్ కంటే భిన్నంగా ఈ సీరియల్ ఉంటుందని తెలుస్తుంది. అమోల్ పలేకర్ అధ్యక్ష్యంలో ఈ సంగీత భరిత సీరియల్ నిర్మాణ మౌతున్నది. ఇంగ్లీషు నాటకం “రొమాన్స్ ఆఫ్ ది రెయిన్ మేకర్” ఆధారంగా ఈ సీరియల్ నిర్మిస్తున్నారు.

ఓ ప్రాథ కథ ఇది. ఆమె పేరు బిన్ని (అనితా కన్వర్) వయస్సు ముప్పయి సంవత్సరాలు. ఇంకా పెళ్ళికాలేదు. ఎంతో ఆనందంగా జీవిస్తాన్ని గడిపుతూఉన్న ఈమె జీవితంలోకి ఓ యువకుడు ప్రవేశిస్తాడు. ఈమెతో అతడు ఏకాంత సమయాలు గడపాలని ఆచరణకు సాధ్యంకాని ఎన్నో వాగ్దానాలను చేస్తాడు. పరిస్థితిని గమనించిన ఆ గ్రామ ప్రజలు బిన్ని భవిష్యత్తు గురించి అందోళన చెందుతారు. అదేవిధంగా బిన్ని జీవితంనుండి ఆ వ్యక్తి అదృశ్యమౌతాడు. బిన్ని తన మనిషిని చివరకు చేరగలుగుతుందా? అన్నది చాలా ఆసక్తికరంగా ఉంటుందని భావిస్తున్నారు.

“తాదాసరుమానిహజాయ్”లో సంగీతం ప్రధానంగా ఆకర్షిస్తుంది. ఒక్కోసారి ఈ సంగీతం మీతో నాట్యం కూడా చేయించవచ్చు! అంటున్నారు ఈ చిత్ర నిర్మాతకుడు అమోల్ పలేకర్. బిన్ని ప్రేమకుడిగా నానాపలేకర్ నటిస్తున్నారు. సంగీత దర్శకత్వం ఘషీరామ్ కొల్హాట్ నిర్వహిస్తుండగా - గాయని గాయకులుగా వాయో గంగూలి, వివోద్ రాధ్ డి వ్యవహరిస్తున్నారు.

సవితా బజాజ్

నుక్కడ, ఇంతెజారీలో చక్కని నటనను ప్రదర్శించింది సవితా బజాజ్. శాస్త్రీయ సంగీతంలో, జానపద నృత్యంలో, జర్నలిజంలో ప్రవేశమున్న ఈ నటి “సిఫాంత్” చిత్రానికి అప్పట్లో ఉత్తమ నటి అవార్డును పొందింది. రేడియో అనాస్పర్గా, డబ్బింగ్ ఆర్టిస్ట్ గా కూడా ఈ నటి పజ్జేసింది. ఇండోమార్షియన్ నిర్మాణంలో తయారైన పిల్లల చిత్రం “అంకుర్ మైనా ఛార్ కబుతర్”లో మేడమ్ జోజోగా ఈ నటి నటు అనేకమంది విదేశీ చలన చిత్ర ప్రముఖులు ప్రశంసించారు. ఢిల్లీలో ఇటీవల జరిగిన బాలల చిత్రోత్సవంలో ఈ చిత్రాన్ని ప్రదర్శించారు. ఈ చిత్రంలో మేడమ్ జిజో ఓ కుటుంబంలో నివసిస్తుంటుంది. ఆమెని చూసి ఆ గ్రామస్తులందరూ మంత్రగత్తగా అనుమానిస్తారు. తర్వాత ఆ గ్రామప్రజలనుండి అభిమానం సంపాదించగలుగుతుంది. సవితా బజాజ్ ఎటువంటి క్లిష్టతరమైన పాత్రలోనైనా సునాయాసంగా నటించగలగటానికి కారణం ఆపాత్రను పూర్తిగా అనగాహన చేసుకుని ఈ నటి నటిస్తుంది. త్వరలో రాబోయే “దిల్ ఏక్ ముసాఫిర్, ఛార్ ఛోల్ బజారా” టెలిఫీలింలలో ఈ నటి ప్రధాన పాత్రలలో కనిపించబోతుంది.

“పత్తి”

బంటి ఆట విదేశీ క్రీడ అన్న అపోహ ఉన్నది. అధునిక ఫుట్ బాల్, హాకీబాల్, బాస్కెట్ బాల్, హ్యాండ్ బాల్ మొదలగునవి విదేశములనుండి దిగుమతి కాబడిన ఆటలన్న మాట నిత్యమే. కాని బంటి ఆట గూర్చి మన ప్రాచీన గ్రంథాలు, గాథలలో అనేక చోట్ల కనిపిస్తుంది.

రామాయణ కాలంలో ఈ ఆటలు ఆడిన నిదర్శనాలు ఉన్నవి. శానకి బాల్యంలో బంటి ఆట వంటి ఆట ఆడినట్లు రామాయణం చెబు తున్నది. బావిలో పడిన బంటిని అర్జునుడు బాణ మాలిక కట్టి పైకి తీసిన సంఘటన మన మహాభారతంలో వర్ణించబడింది. దీనినిబట్టి ఐదారు వేల సంవత్సరాల వెనుక ప్రాచీనకాలంలోనే ఈ ఆట మన దేశంలో వున్నట్లు రుజువు అవుతున్నది.

బంటి ఆటను మన పూర్వీకులు 'కండుక క్రీడ'గా పేర్కొనడం కనిపిస్తుంది. ఒకడు బంటిని పైకి ఎగురవేయగా చెందవచ్చు గాని

బంటి ఆట

లోనే దానిని పట్టుకొంటాడు. అలా పట్టుకొనలే కపోయినట్లయితే అతడు, మొదటి బంటి విసిరిన వాడిని భుజమెక్కించుకొని మరల విసిరేస్తాడు. అప్పుడు బంటి క్రింద పడకుండానే ఆ ఇతరులు పట్టుకొంటారు. ఈ ఆటను బాలచారికలు ఆడే వారు. ఇంకొక ఆట భీమనిపెగాని, నేలపెగాని బంటికొట్టి అణచిపెట్టడం వన విహర క్రీడగా వనసంతర్పణలో కూడా పిల్లలు తోటలలో బంటి ఆట ఆడేవారు. తెలుగువాలు వివాహ తంతులో నూతన వధూవరులు పూలబంటి ఆట ఆడే ఆచారము నేటికీకా మిగిలియున్నది. దేశం వివిధ ప్రాంతములలో చూడగా దేశీయ వక్త్రు లలో ఈ ఆట ఆడిన నిదర్శనాలు ఉన్నవి.

فطیال کے کھلاڑی ایسے ازکار رفتہ ہو جاتے ہیں کہ وہ مذہبی عقائد اور کئے کے قابل نہیں رہتے اور نہ ملک پر فدا ہونے کے۔ وہ دنیا میں کئی نمایاں کام نہیں کر سکتے اور نہ وہ مرد میدان ہیں۔
 میں بلکہ وہ کسی بیت المقدس میں شریک کر لینے کے لائق ہو جاتے ہیں۔
 "شوقین حضرات اپنے صغیر بن بچوں کو لڑکھیں ہی سے شوق کرائنے لگتے ہیں گویا وہ غرین
 ہی سے بلغم عالم کے ایک بچھے بچھنے والے پرنس کی سیج کئی پرکار ہو جاتے ہیں۔
 "طلبا کے اعضا، خواہ جسمانی ہوں کہ دماغی ایسے کمزور ہو جاتے ہیں کہ میدان ترقی میں ایک قدم
 بھی آگے نہیں بڑھ سکتے جس کی برکت ضرورت ملک کا ہاتھ بٹانے سے بھی محذور ہو جاتے ہیں
 قحط بال ایک خوبصورت بلا ہے جو اپنے شیردازوں کا خون چوس کر
 ہاتھ پاؤں توڑ کر بیت المقدس کے قابل بنادیتی ہے۔"

పంచవిశ్వాకృతం బంటి ఆటను
 వ్యతిరేకిస్తూ హైదరాబాద్ లో ప్రచురించిన కరవక్తం.

ప్రాచీన కాలం నుండి మానవుడు బంటి లాంటి వాటిని తన్నడం, విసరడం మామూలే. కొన్ని ప్రాంతాలలో రగ్బీ లాంటి ఆట వుండేది. బంటిని విసరడం, పట్టుకొని పోవడం వంటి ఆట యిది. 14వ శాతాబ్దంలోను, బహుశా అంతకు ముందుకూడా ఇస్లామీ ఫుట్ బాల్ వంటి క్రీడ ప్రచారంలో వుండేది.

మన దేశంలో బంటి ఆట కాలక్రేమ క్రీడగా ఎటువంటి నిర్దిష్ట రూపము, నియమాలు లేకుండా సాగింది. ఇతర ప్రాచీన క్రీడలవలె పోటీ క్రీడగా మాత్రం యిది రూపొందినట్లద లేదు. అకులు, కర్రతో, గుడ్డముక్కలతో బంటి లాంటిది తయారుచేసి ఆడేవారు. శుద్ధకార్య సందర్భములకోసం పూలతో బంటులు తయారు చేసేవారు. తోలుతో బంటిని తయారుచేయుట,

అడుట లేదు. చనిపోయిన జంతువు చర్మ మును వదునుపెట్టి ఉపయోగించుట అనాచార ముగా భావించేవారు.

ఆంగ్లేయులు మన దేశంలో అడుగుపెట్టినతర్వాతనే మనవారు తోలుతో చేసిన బంటి ఆటకు యిష్టపడ్డారు. హైదరాబాద్ ప్రాంతములో దీనికి వ్యతిరేకత వచ్చింది. మూఢాచారాలు యువతను బంటి ఆట ఆడవద్దని కరవక్తములు సైతం వదిలెట్టారు. కాల మార్పుతో బంటి ఆటకు ఆదరణ అందినది. నేడు బంటి ఆట వివిధ రూపములలో పిల్లలు, యువజనం అత్యంత ఆసక్తిగా ఆడు ఆట. పెద్దలు తిలకించుటయేగాక పోటీలను నిర్వహించి ప్రోత్సహించుచున్నారు.

-ముకరమ్

క్రీడారంగ విచిత్రాలు పతకం ఖరీదు?

క్రీడారంగములో పతకం, ఖరీదు ఎంత అనేది ముఖ్యమైనది. దానిని సాధించడానికి చేసినట్లనే చూపించిన ప్రతిభను ముఖ్యం.

జాతీయ, అంతర్జాతీయ క్రీడా పోటీలలో పతకం గెల్చుకోవడానికి క్రీడాకారులు తన జీవితం

చాలాపెట్టాడు. సుఖసాధ్యమైన అంకితం చేస్తాడు. తన శక్తి యుక్తి ద్వారా దానిని వర్జియిస్తాడు. అధిలిట్ హాటిల్ పార్క్ క్రీడాకారునికి దానివల్ల వచ్చే ఆదాయం తక్కువ. అయినా పేద దేశం అయిన తెలంగాణలో ప్రపంచ అగ్రగామి అధి తెల్లను రూపొందించి కూడా వాళ్ళకి తీసిన సాక ద్యాలేనా అందించలేకపోయింది!

తెలంగాణ అథ్లెట్ అసోసియేషన్ కౌన్సిల్ గేమ్స్ కౌన్సిల్ తన దేశంలో జరిగిన 'ఎంటికవోల్డ్' (బ్రయిల్డ్) లో పాల్గొనడానికి దట్టతేజ తన ఎంతో అపారమంగా పెంచుకునే చేపట్టిన కూడా అమ్మివేశాడు. ఆ వచ్చిన దట్టతేజ 'బ్రయిల్డ్' లో పాల్గొని విజయం సాధించి ఆకలాండ్ (న్యూజి లాండ్) వెళ్ళాడు. కాంస్యపతకం గెల్చాడు. కాని, పాపం జోన్స్ కెడోర్ కి పతకం సాధించాననే తృప్తి కన్న లాను ఎంతో అధిమానంగా పెంచుకున్న మే వట్టి కనామువాడి కత్తికి బలి అయిందేమో నన్న బెంగ చాలాకాలం కృంగిపోయింది.

వచ్చింది మానవుడు కొనే స్టేషనరీకి మరొక క్రీడాకారిణి జోన్స్ తనకుండానే వరుగెత్తి, 1500 పే. వరుగులో బంగారు పతకం గెల్చింది! పేద రింగ్ కన్నా విజయం సాధించాలనే తెలంగాణ కారుల ఆశయం, పట్టుదల మెచ్చదగినది.

-ముకరమ్

వరఫలం

8-4-1990 ఆదివారం మొదలు 14-4-1990 శనివారం వరకు

మేషం
 (అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా)

ముద్రణాయంత్రంగాన అనుకూలత కొంద రకు, వ్యాపారరంగాన కొందరకు, పత్రికాప్రకటన యందు కొందరకు, కళాసాహితీరంగాన కొందరకు అనుకూలం, 13, 14 తా.లందు ధనవర్ధి.

పుష్యభం
 (కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, పుష్యభిర, 1, 2 పా)

తిరిగి తిరిగి ఒకానొక వ్యవహారం సాధించుకోగలరు. ఆదాయవృద్ధి, అపూర్వవస్తు సేక రణ, రాజకీయరంగాన శుభదాయకం, నూతన వ్యాపారాన అనుకూల్యత, 10, 11 తా.లందు ఇరుగుపొరుగు తగాదాలు రావచ్చు, గ్రహించండి.

మిథునం
 (మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్ద్ర పున ర్వసు 1, 2, 3 పా)

ఇంకా కొన్ని వారాలయితేనేగాన, 'గురుడు' అనుకూలుడుగాడు. కళాసాహితీరంగాన ప్రసిద్ధి. రాజకీయరంగాన ప్రతిభకు అస్సారం. నూతన వ్యాపారసమూహం, ఆదాయవృద్ధి, 13, 14 తా.లందు కళాకారులకు చిత్రరంగానుకూలత.

విద్యాన్ కోట సత్యరంగయ్యశాస్త్రి

కర్కాటకం
 (పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, అశ్లేష)

ఆదాయంలో విమాత్రంలోపంలేదు. అయి నవాసంబంధం విశ్వయింపబడును. అపూర్వవ స్తు సేకరణకు అస్సారం. అనుకొన్న ప్రతివిషయం సానుకూలం. ఆరోగ్యవృద్ధి. 13, 14 తా.లందు వ్యాపార, వ్యవహార రంగాలందు అనుకూలంగ లదు.

సింహం
 (మఘ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా)

నూతనవృత్తివికాసం, నభారంగాభివృద్ధి, శుభ దాయకం, రాజకీయరంగాభివృద్ధి, క్రితంచేసిన అప్పులవిడద, సంపదీదారులకు, కొందరు అనుకూ లత ఈ వారాన చెప్పదగిన పాత్రికేయులకు, రాజకీయవేత్తలకు, కళారంగాన ముఖ్యాంశాలు 8, 9 తా.లందు ధనవర్ధి.

కన్య
 (ఉత్తర 2, 3, 4 పా, వాస్త, చిత్త 1, 2 పా)

మొదలు తోచినవిధంగా చేయాలి. 'శని' అనుకూలుడు, ధనలోపంలేదు. వ్యాపారలోపం లేదు. ప్రజారంగాన అభివృద్ధి, ఆదాయవృద్ధి, కళాసాహితీరంగానవృద్ధి.

మల
 (చిత్త 3, 4 పా, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పా)

వ్యవహారీత్యా అనుకూల సమయం, అపూ ర్వవస్తు సేకరణకు అస్సారం. పత్రికారంగాన శ్రమించువారికి, ముద్రాపకులకు, పాత్రికేయు లకు, సంపదీదారులకు అనుకూలమే. 9, 10 తా.లందు ఆదాయం.

పుశ్చికం
 (విశాఖ 4 పా, అమరావతి, కేస్తవ)

అప్రలసహాయమున్నది. ఆరోగ్యమందు వృద్ధి చెప్పదగియున్నది. అప్రలబాధానివారణకు అస్సారం. పోయినవస్తువులు ఎలాగో సేకరిం పబడులు వారగ్రహవారం. నూతన వ్యాపారం చేయుటకు అస్సారం. 8, 9 తా.లందు బంధు సమాగమం.

ధనుస్సు
 (మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)

క్రమంగా గురు, శుక్ర గ్రహాల అనుకూల్యత గలదు, ఉద్యోగమందు పెంపు చెప్పవచ్చు. రాజకీ యంగా వచ్చిన విశాకులు క్రమంగా తగ్గిపోవుటకు అస్సారం, అయినవారి సంబంధం దీక్షలకు విశ్చ యింపబడును. 11, 12 తా.లందు ధనప్రాప్తి.

మకరం
 (ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం దగిష్ట 1, 2 పా)

ఎంతోకాలంగా వడిన బాధ సానుకూలం కాగలదని గ్రహించవచ్చు. రాజకీయరంగాన ప్రతిభ రాజీంచవచ్చు. ధనవంతుల, విద్యావేత్త సహాయం లభ్యంకాగలసమయం, 8, 9 తా.లందు బంధుమిత్ర సమాగమం, ఆరోగ్యవృద్ధి.

కుంభం
 (దగిష్ట 3, 4 పా శతభిష, పూర్వార్ద్రాద్ర 2, 3 పా)

వ్యవహారీత్యామేలైనవసమయం. చాలకాలంగా పేదరికాన్ని వ్యవహారం సానుకూలం కాగలదు. ఉ త్రప్రవర్తనలవలన అనేకవిషయాలు తెలిసికో గలుగుతారు. ఆదాయంలో అభివృద్ధి. పత్రి కారంగానుభవంగలవారికి 12, 13 తా.లందు మేలుచేకూరవచ్చునని చెప్పవచ్చు.

మీనం
 (పూర్వార్ద్రాద్ర 4 పా, ఉత్తరార్ద్రాద్ర, రేవతి)

బంధుమిత్రసమాగమం, సుఖశాంతులున్నాయి. అపూర్వవస్తు సేకరణకు అస్సారం, విద్యావేత్తలన హాయం, కళాసాహితీరంగానుకూలత, శ్రీ మూల కానందం, వ్యాపారపెంపు, 13, 14 తా.లందు అవ్వమిత్ర సహాయం.

ఉత్సాహం

ఈ క్షణం

3-90 ఆదివారం ఆంధ్రపత్రిక,

ఆంధ్రజాతి గర్వించేలా
వుంది. ఉగాది ముఖచిత్రం
మరువలేదిగా వుంది
చేరు తీపి వ్యాస
వివ్యాసాలు,
ఎలా తెలుసు నేను
నా భావనను
ఈ క్షణం?

కొటికలపూడి
శివరామప్రసాద్
పైదరాబాద్

మరికొన్ని మార్పులు అవసరం!

3-1990 నందిక ఉగాది ముఖ చిత్ర
లో కోదాయమానంగా వెలువడింది. ప్రతి
లోను పెద్ద పెద్ద వ్యాసములతో కూడిన
ను ప్రచురించుచున్నారు. చిన్న, చిన్న
ను కలిగిన చక్కటి వివరాలున్న విజ్ఞాన
అంశాలను ప్రచురించండి. ఎక్కువమంది
తంకు మన పత్రికలో స్థానం కల్పించవల
కోరుచున్నారు.

నందం రెడ్డియ్య,
భట్టిప్రోలు.

మన మూలికలు

ప్రచురించే ఆదివారం పత్రికలోని మన
కలు అనే శీర్షిక పేరు కంటికిపెట్టి
చేయించు కుంటున్నాము. ఇటువంటి
న మంచి మంచి శీర్షికలన్నీ సెంటర్
పేజీ వాటిని లైండింగ్ చేయించుకోవాలా
బగా వుంటే మీ పత్రికకు ఓ మంచి గెట్స్
కదా- ఆదివారం వచ్చిందంటే ఎట్లాగైనా
కొని అప్లోడాన్ని ఆస్వాదిస్తాం.

అలమలకల,
తోటవారిపాలెం.

రమ్యంగా ఉంది

పత్రిక ఆదివారం మార్చి 25 ఉగాది
తంతో రమ్యముగా నాట్యమాడుతూ మా
వారింది. వింత వింత శీర్షికలతో
ఆనంద పరిచిన ఆంధ్రపత్రిక ప్రతి
మమ్మలను ఆనంద భరితులను చేస్తుందని
చూస్తున్నాము. ఇంకా ఇంకా వింతం
...

ఇ. జేసురత్నం,
భట్టిప్రోలు.

శిలలో జీవం ఉంది!

3-90 వాటి ఆంధ్రపత్రిక ఆహ్లాద వేదిక
అద్యుతం, అమోఘం, వర్ణనాతీతం,
పత్రిక ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకుంటున్న
ఉగాది ముఖ చిత్రకరణ చాలా
ది. మధ్యలో "శేషాక్షి శిల్ప కళ"ను
తో సేకరించి శిలలో జీవము వుంది అని
ంచారు. వాటిలో మరి ముఖ్యముగా
బసవయ్య"ను పోటో వ్యారా మా
కట్టినట్లుగా చూపించిన ఈ ఆంధ్రపత్రిక
దివారం ఆహ్లాదంతో రమ్యమగు చిత్రాలను
ప్రతివారికి ఆహ్లాదం కలిగించాలి.

పెరవలి రత్నాకర్,
వేమూరు.

అనాధబాలలు

బాలల గురించి బాగా విశదపరిచారు.
శీర్షిక శిల్పకళ కళకుకట్టినట్లు దృశ్యాలు

బావున్నాయి. ఎందరో ప్రాణాలను పారించే
మాదకద్రవ్యాల యొక్క విశిష్టత అవి ఎలా
నాశనం కలిగించేవి క్లుప్తంగా వుంది. అదృష్టం
ఎవరిసొత్తు కథలో నీలివుంది. ప్రతివారం ఒక
అనుభూతిని కలిగించే భావధం.

చోడవరపు నాగేశ్వరరావు,
సికిందరాబాదు.

ప్రమోద సంచిక ఆనంద ఉత్సాహవేదిక!

మార్చి 25- 90 తేదీన వెలువడిన "ఆంధ్రప
త్రిక" (దిన)పత్రికలో "ప్రమోదనామ సంవత్స
రానికి, మాతన స్వాగతము, లాగా ఉంది మా
(మీ) ఆంధ్రపత్రిక "ఆంధ్రపత్రిక (దిన) పత్రిక"
ఆహ్లాద వేదిక 25-3-90 ఆదివారము, తేదీన
పైలెట్ గా, కొన్ని నిజ నిత్య మాతన శీర్షిక
లతో రీడర్స్ లోకమునకు ఆహ్లాద ఉత్సాహము
కలిగించింది. అందులో "ఉగాది ప్రాశస్త్యము"
అనే కవర్ పేజీ వ్యాసము అద్భుతనందనము.
మావీరాజు వేణుగోపాల్ గారు అభినందనీయులు.
చాలాబాగా వివరించారు. వృత్తాంతము శీర్షిక
లో 'వర'గారు విపులీకరించిన వ్యాసము 4లోపలి
పేజీలో "హిడంబి" పిడికిల్లో విలసిం అనే శీర్షిక
పోటో మానర్ పైలెట్. కలర్ ఫోటో వేస్తే
మరింత అందంగా వుండేది. "వరమానందయ్య
శిష్యుల కథలు" లిమిట్ నుండి తెలుగులోనికి అనే
ఓ చిన్న వ్యాసము ద్వారా బాగా విపులీక
రించారు డాక్టర్ గుజ్జర్లముడి కృపాచారిగారు.
బాగా వున్నది. ఈవారం ఆహ్లాదవేదికలో "టి.
వి. నమాచారము" శీర్షిక "పతి"గారు బాగా వివ
రించినారు. ముఖచిత్రం ఆహ్లాదవేదికకే పైలెట్
పేర్కొనవచ్చును. "ఆంధ్రపత్రికకు, ఎడిటర్
గార్ని ప్రత్యేక అభినందనీయులు."

పి. శ్రీనివాసవర్మ,
పి. సత్య సీతారామరావు,
కాకినాడ.

అభినందనలు

ఇటీవల మీరు ప్రచురించే అనుబంధం చాలా
బాగా ఉంటోంది. 18వ తేదీ పత్రికలో
ప్రచురించిన మాగ్రామం కార్యక్రమాన్ని స్థానిక
దినపత్రిక లన్నింటికన్నా మిన్నగా, అందంగా,
ఎక్కువ బొమ్మలతో ప్రచురించారు. రచయిత
శ్రీ సూర్యవారాయణగార్ని మా ధన్యవాద
ములు. ఈరోజు మరలా మరొక స్పృహ కార్య
క్రమాన్ని కూడా ప్రచురించారు. అదికూడా

సూర్యవారాయణగారే అందించినందుకు ప్రత్యేక
ధన్యవాదములు. ఇంత చక్కని రచయితలున్న
మీ సంస్థ అదృష్టం గలది.
అలాగే మన భారతంలో ఉత్తర భారతీయ
స్మృత్యాల గురించి కూడా తెలుపగలరు.

పి.వి.ఆర్.అప్పారావు,మిత్రులు,
బండలగూడెం.

పైలెట్ !

మార్చి 18 ఆంధ్రపత్రిక ఆహ్లాద వేదికలో
జలాంతరాముల ముదుపులకడ వ్యాసం ఆహ్లాదవే
దికకే పైలెట్. ఎన్నో విషయాలు రచయిత
తన రచనద్వారా వెలుగులోకి తెచ్చారు. రచ
యిత అన్నట్లుగా ప్రజాధనాన్ని ఇంత దుర్మ
గంగా దుర్వినియోగం చేయగల దైర్యసాహసాలు
మన ప్రభుత్వాధికారులకు పారిశ్రామిక వేర్తలకూ
ఎక్కడనుంచి వచ్చాయి? దేశరక్షణావసరం
పేరిట, కోట్లాది రూపాయల ప్రజాసంపదను
విదేశీ అయుధ కర్మాగారాలకు, మధ్య దళారు
లకు అప్పనంగా అందించే ప్రభుత్వ విధానం
యధాతథంగా కొనసాగవలసిందేనా? సమాజ
సంక్షేమ కార్యక్రమాల మీద వ్యయం తగ్గినట్లా,
ఆయుధాల కొనుగోళ్ళ వ్యయం విపరీతంగా పెరి
గిపోయే విధానాన్ని ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తుంటే
ప్రజలు మానప్రేక్షకులయి సహించ వలసిందేనా?
కుండబ్రదలు కొట్టినట్లుగా రచయిత ప్రశ్నలవర్షం
కురిపించారు. దేశరాజకీయ పరిస్థితులు నేడు
ఎంత హీనంగా తయారైనాయో ప్రతి వక్కరికీ
తెలుసు! నేడు ప్రభుత్వాలు ప్రజలకు ఏదో మేలు
చేస్తాయని అనుకుంటే పప్పులోకాలేసినట్లే! నేడు
రాజకీయ నాయకులంతా వడవిమీద ఉన్నమాజు,
ప్రజలసేవమీద లేదు. పదవి సంపాదించి ఎంత

తొందరలో బాగా డబ్బుసంపాదిస్తామా అనే
అలోచనతోనే ఉంటారని ప్రజాసంక్షేమ కార్య
క్రమాలు ఏం చేస్తున్నామని అలోచిస్తున్నారా?
ఒక వ్యధివారిణి తనగీలాన్ని అమ్ముకొని కొద్దో
గొప్పో ధనాన్ని సంపాదిస్తూ జీవితాన్ని గడుపుతూ
వస్తున్నది. ఈమే మోసకారిణి - కాదు. కాని
నేడు రాజకీయనాయకులు ప్రజలకు మేలు చేస్తా
మని మాయమాటలు చెప్పి, పదవి చేజిక్కించు
కున్న తరువాత ప్రజలవంకే కన్నెత్తి చూడలేదు.
ప్రజలకు అందగా నిలబడ్డారేదు. నిజం చెప్పా
లంటే రాజకీయ నాయకులే గొప్ప మోసగాళ్లు.
దేశంలోని రాజకీయాలు ఎలా తయారైనాయో
తలచుకుంటే బాధగా ఉంటుంది. ఒక్కప్రశ్న-
ఆయుధాల కొనుగోళ్ళుసం కొన్నివేల కోట్ల
రూపాయలు వృధాగా ఖర్చుపెడుతున్నారు. కొన్ని
వందలకోట్ల రూపాయలు కమిషన్ రూపంలో
బదలదా నాయకులంతా మేస్తున్నారు. దేశంలో
నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఇక్కడలో ఉంది. వీరికి నిరు
ద్యోగ భృతికోసం కనీసం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు
ఖర్చుచేస్తే తప్పా?

మాదకద్రవ్యాల మాఫియా పుట్టుపూర్వో
త్తరాలు గురించి చాలా విషయాలు తెలిసాయి.

ఆహ్లాదవేదికను అందంగా తీర్చిదిద్దుతున్న
సంపాదకవర్గానికి మా అభినందనలు.

న్యాయపతి. రమేష్ బాబు,
పైదరాబాదు.

ప్రశంసనీయం

18-3-90 నాడు ప్రచురించిన "ఆంధ్ర
పత్రిక ఆహ్లాద వేదిక" చాలా ప్రశంసనీయ
ముగా వున్నది. ముఖచిత్రము చాలా బాగుంది.
"జలాంతరాముల కొనుగోళ్ళలో మునిగిన ప్రజా
ధనమెంతో?" శీర్షికను ప్రచురించిన వ్యాసములో
మాకు తెలియని అనేక విషయాలను తెలియప
రిచిన రచయితకు, ప్రచురించిన మీకు మా
ధన్యవాదములు. ఆ తరువాత "సాహసవీరులు
స్నేహసౌధం అనాధ బాలలు" అన్న వ్యాసములో
మన బావి భారత పౌరులు తమ బావిజీవితాన్ని
చిత్తుకాగితాలు విరివేతకు, కప్పులు కడగటానికి
మొదలగు పనులకు అంకితం చేస్తున్నారు, అని
తెలియచేప్పినారు. ఇటువంటి సాహస వ్యాస
మును ప్రచురించినందుకు అభినందనములు.
ఈ వ్యాసమును చదివి అయినా కొన్ని స్వచ్ఛంద
సంస్థలు ఇటువంటి బాలలకు తమ సహాయాన్ని
అందిస్తామని ఆశించుచున్నాము. ఇటువంటి
బాలలను ఆదుకోవటానికి ముందుకొచ్చి విజయ
వాడలో "నెహ్రూ స్నేహ భవన్"ను స్థాపించిన
మునిసిపల్ కార్పొరేషన్, డాన్ బాస్కా, యుని
సెఫ్ లకు మా కృతజ్ఞతలు. ఇలాగే మరికొన్ని
సంస్థలు కూడా ముందుకు వచ్చి ఇటువంటి
"చిల్డ్రెన్ హౌస్" స్థాపించి భావి భారత పౌరు
లను ఆదుకోవాలని మా మనవి.

వి. ఎస్. రాజు
గుంటూరు

అభినందనలు !

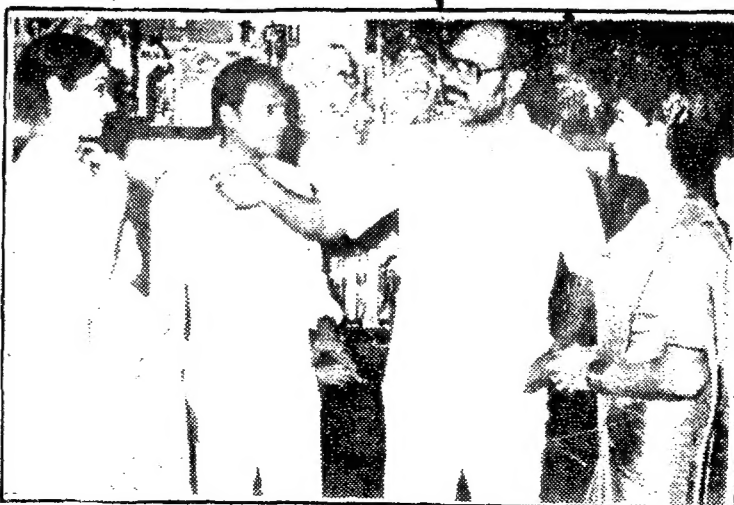
18-3-1990 నాటి ఆంధ్రపత్రిక ఆహ్లాద
వేదికలో వరకాల సూర్యమోహనగారి మాదకద
్రవ్యాల మాఫియా పుట్టుపూర్వోత్తరాలు వ్యాసం
చాలా విషయాలను తెలిపింది. మాదక ద్రవ్యాల
మత్తులో మనిషి బానిసైపోతున్నా చివరకు మర
ణిస్తున్నా ఈ మాదక ద్రవ్యాలు పాకిస్తాన్ లాంటి
దేశాలు తయారీని ఎందుకు అవడం లేదో అర్థం
కావడం లేదు. ఈ మాదకద్రవ్యాల దొంగ
రవాణా అరికట్టవలసిన అవసరం చాలా ఉంది.
అంతర్జాతీయ సమస్య అయిన ఈ సమస్య అన్ని
దేశాలు కలిసి అరికట్టాలి. అనేక అంశాలను
తెలిపిన ఆహ్లాద వేదికకు నా అభినందనలు.

తాడూరి వెంకన్న
తంగిరేపల్లి

1982 సెప్టెంబరు 16వ మద్రా

సులోపి తాడే కోరమాండల్ హోటల్ లో జరిగిన
"జస్టిస్ వాడరి" శతదినోత్సవంలో ముచ్చటించు
కుంటున్న శ్రీదేవి, టి. త్రివిక్రమరావు, కె.
రాఘవేంద్రరావు, శారద.

-ఆకురాతి శేషాచలం

శత
దినోత్సవం